

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI
FILOLOZOFICKÁ FAKULTA
KATEDRA ROMANISTIKY

DICCIONARIO DE AMERICANISMOS: LA LETRA E
(Diccionarios de A. Malaret, M. A. Morínigo y J. Dubský)

DICTIONARY OF AMERICANISMS: LETTER E

(Magisterská Diplomová práce)

Autor práce: LENKA FEJFAROVÁ

Vedoucí práce: **prof. PhDr. Jiří Černý, CSc.**

OLOMOUC 2012

Prohlašuji, že jsem magisterskou diplomovou práci vypracovala samostatně a uvedla veškerou použitou literaturu.

V Olomouci, 2012

.....
Lenka Fejfarová

Děkuji panu prof. PhDr. Jiřímu Černému, CSc. za vedení této práce a za cenné rady a připomínky ohledně překladu a formulací do českého jazyka a také univerzitním lektorům za pomoc k pochopení některých výrazů.

V Olomouci, 2012

ÍNDICE

1.	<u>LISTA DE ABREVIACIONES</u>	5
2.	<u>INTRODUCCIÓN</u>	7
3.	<u>DICCIONARIO</u>	8
4.	<u>COMENTARIO</u>	47
4.1.	ASPECTO FORMAL	47
4.2.	ASPECTO PRÁCTICO	48
5.	<u>CONCLUSIONES</u>	54
6.	<u>BIBLIOGRAFÍA</u>	55
7.	<u>APÉNDICE</u>	56

1. LISTA DE ABREVIACIONES

AM	Diccionario de Malaret
DA	Diccionario de Americanismos
JD	Diccionario de Dubský
MM	Diccionario de Moríngo
RAE	Real Academia Española

adj.	přídavné jméno
adv.	příslovce
aj.	a jiné
arg.	argot
bot.	botanicky
citosl.	citoslovce
ekv.	ekvádorský
f.	ženský rod
hovor.	hovorově
intr.	intransitivní sloveso
i přen.	i přeneseně
lék.	lékařsky
m.	mužský rod
pl.	množné číslo
př.	příklad
předl.	předložka
severoamer.	severoamerický
spoj.	spojka
subst.	podstatné jméno
Syn.:	synonymum
tech.	technicky
tr.	transitivní sloveso
tzv.	takzvaný
Var.:	varianta
vulg.	vulgárně
vyj.	vyjadřuje
zájm.	zájmeno
zastar.	zastarale
zdrob.	zdrobněle
zejm.	zejména
zvrát.	zvrátané sloveso

Am	Amerika
And	Andy
Antil	Antily
Arg	Argentina
Bol	Bolívie
Chil	Čile
Dom	Dominikánská Republika
Ekv	Ekvádor
Guat	Guatemala
Hond	Honduras

JižAm	Jižní Amerika
Kol	Kolumbie
Kost	Kostarika
Kub	Kuba
LaPlat	La Plata
Mex	Mexiko
Nik	Nikaragua
Pan	Panama
Par	Paraguay
Per	Peru
Portor	Portoriko
Salv	Salvador
SevAm	Severní Amerika
SevArg	Severní Argentina
SevPer	Severní Peru
StřAm	Střední Amerika
Urug	Uruguay
Ven	Venezuela
výchKub	východní Kuba
výchPer	východní Peru

angl.	antličtina
fr.	francouzština
it.	italština
keč.	quechua
kič.	quichua
lat.	latina
map.	mapuche
nah.	nahuatl
nor.	norština
port.	portugalština

2. INTRODUCCIÓN

Cuando trabajamos con una lengua y queremos entenderla, necesitamos para ello un par de diccionarios. Como usuario de una lengua extranjera también considero la elaboración de cualquier diccionario muy útil. Entonces, no solamente desde el punto de vista del usuario, sino también por razones muy prácticas, he elegido contribuir con un fragmento de la letra E.

El primer encuentro con la realización del diccionario de americanismos lo hice en la asignatura que trataba sobre el español de América Latina desde el punto de vista teórico, incluyendo también la elaboración práctica de una parte del diccionario. Entonces allí me encontré por primera vez con la realización de algo que como el usuario seguramente utilizaría.

Mi preparación del diccionario consistirá en la elaboración del diccionario propio añadiendo al corpus anterior las nuevas entradas, los nuevos significados o simplemente los nuevos países en los que se utiliza entrada respectiva. El corpus anterior consiste en el conjunto de las entradas de tres diccionarios: *Diccionario de la lengua española* de la Real Academia Española, *Diccionario de americanismos no recogidos por la Real Academia* de Richard Renaud y *El español de América* de Marius Sala. Este conjunto me sirve de base. Todo mi trabajo consistirá en la comparación de las entradas de la base con los tres diccionarios más: *Diccionario del español de América* de Marcos Morínigo, *Diccionario de americanismos* de Augusto Malaret y *Velký španělsko-český slovník* de Josef Dubský. Al comparar todo añadiré otros significados o las entradas enteras traduciéndolas al checo.

Durante todo el trabajo seguramente me encontraré con bastantes problemas a la hora de traducir o explicar bien el significado. La verdad es que algunas veces es muy difícil encontrar una buena traducción al checo, sobre todo, cuando en la lengua esas expresiones no existen. Sobre todos los problemas y dificultades hablaré luego más concretamente en la sección del comentario.

3. DICCIONARIO

- éban**, m. (1) (Antil, Kol, Per): eben, ebenové dřevo; ► *Brya ebenus*; *Pterocarpus ebenus*, L.; *Aspalathus ebenus*; *Tecoma lucaxylon*; *Elaeodendron trinave*; *Caesalpinia ebano*; aj.; (MM).
- ebeje**, m. (1) (Bol): vějíř z palmového listí; (AM).
- ecacoate**, m. (← nah. *ecatl*, „vítr“, + *coatl* „had“) (1) (Mex): dlouhý, úzký, barevný a rychle se pohybující had; (MM).
- ecapacle**, m. (← nah. *ecatl*, „vítr“, + *patli* „lék“) (1) (Mex): bylina s léčivými účinky; ► luskovitá rostlina, která dorůstá až do výšky 2,5 m, plod je hladký, používá se jako náhrada za kávu a má léčivé účinky; (MM); ► viz: příloha 1.
- eclipse**, m. (1) (Kub): flíček na tváři; (JD).
- económico**, m. (1) (Mex): dlouhý špendlík; (JD).
- ecuatoreñismo**, m. (1) (Am): slovo nebo výraz v ekv. španělštině; (MM).
- echada**, f. (1) (Mex, Per): *son más las ~s que las que están poniendo* (to je mnoho povyku pro nic); (MM, AM). • (2) (Am): vytahování, vychloubání; (3) doběhnutí, napálení; (JD).
- echado**, m. (1) (Chil, Kol, Hond): sklon (rudné žíly); (AM, MM).
- echado, -da**, adj. • (3) (Portor, StřAm): zaměstnaný na dobře placeném místě; (4) ~ **para atrás** (Arg): nafoukaný; (MM). • (5) ~ **para adelante** (Par): smělý, drzý, ctízádnostivý; (6) **estar ~** (Am): žít si ležácky; (JD).
- echador, -ra**, adj. (1) (Dom, Kub, Mex, Ven): chlubil, chvástal; i subst.; (RAE, AM, MM). • (2) m. ~ **de daño** (Ven): uhrančivý člověk; (JD).
- echar(se)**, tr/zvrat. • (10) tr/zvrat. (Arg, Portor): štvát, dráždit (zvíře); (11) ~**las** (Chil): utéct, upláchnout; (12) ~**le** (Per): mít ve zvyku se řádně opíjet, dávat si do nosu; př. *y, siempre le echas? –no, ya ni lo huelo* (ještě si rád přihneš? – ne, už si k tomu ani nečuchnu); (13) ~ **espuma** (Arg, Kol, Dom): mít vztek; (14) ~ **fuerte** (Guat): vychloubat se; (15) ~**se a andar/nadar** (Arg): věta vyjadřuje překonání všech nesnází při plnění nějakého úkolu; (16) ~ **tipo** (Mex: Durango): být nafoukaný; být komediant, kašpar; (AM, MM). • (17) (Am): štvát; (18) (Mex): vychloubat se; (19) (Mex): o vejci: vysedět; (20) ¡**échale!** (Kub): to je prima!; (21) **voy echando** (Kub): už jdu, padám, se sypu; (22) ~ **palante** (Am): jít pořád za nosem; (23) ~ **hasta fuera a u.p.** (Kub): vynadat komu, zepsout koho; (24) zvrat. (Am): o oblečení: natáhnout si; o botách: about si; (25) zvrat. (Mex): zpohodlnět; (26) ~ **para atrás** (Arg): být nafoukaný, mít nos do výšky; (JD).
- echarpe**, m. (← fr.) (1) přehoz, šála, šerpa; (MM).
- echón, -ona**, adj/subst. (1) (Mex, Ven): vejtaha, chlubitel; ► kdo se vychloubá tím, co má, ať už skutečně nebo jen domněle; př.: *Quintero no tenía nada, decían algunos, lo que era era muy echón*; (RR, MM). • (2) adj. (Am): nafukující se; (3) m/f. (Am): náfučka; (JD).
- echona**, f. (← map. *ichuna*, kič. *ychuna*) (1) (Chil): srp; (RAE, AM, MM).
- echuna**, f. (Arg), viz: *echona*; (AM, MM).
- edad**, f. (1) ~ **de la punzada** (Kub, Mex): klackovská léta, puberta; ■ Syn.: *edad del chucho* (RAE); *edad del chivateo* (JižAm, StřAm); (AM).
- edificante**, adj., hovor. (1) (Chil): skandální, hrozný, ohavný; (JD).
- edificio**, m. (1) ~ **de apartamentos** (Am): činžovní dům; (JD).
- editor**, m. (← angl.) (1) (Am): šéfredaktor novin; (MM).
- editorial**, m. (← angl.) (1) (Am): úvodník; (MM).
- editorialista**, m/f. (← angl.) (1) (Am): úvodníkář; (MM).
- editorializar**, intr. (1) (Am): napsat, uveřejnit úvodník; (JD).
- educación**, f. (← angl. *education*) • (2) (Am): vzdělání, školství, výchova; (MM).
- educacional**, adj. (← angl. *educational*) (1) (Am): výchovný; (MM). • (2) (Am): školský; (JD).
- educacionista**, m/f. (1) (Am): učitel; (2) (Am): pedagog; (MM).
- educador**, m/f. (1) (Mex): cvičitel; (JD).
- efeleoflo**, m. (1) (Hond): důvěrná záležitost, obchod; (2) ~s (Guat, Hond): nápadné ozdoby na ženském oblečení; (3) příslušenství, potřeby; (AM, MM).
- eficiencia**, f. (← angl. *efficiency*) (1) (Am): schopnost, účinnost, výkonnost; (MM).
- eficiente**, adj. (← angl. *efficient*) (1) (Am): užitečný, schopný, účinný; (MM).
- ¡efla!**, citosl. (1) (Chil): au!; ► vyj. bolest; (AM).

egresado, -da, m/f. (1) (Arg, Chil, Per, StřAm, Urug): absolvent (školy); (RAE, MM).
egresar, intr. (1) (Arg, Chil, Per, StřAm, Urug): vyzvednout, vydat (peníze); (AM, MM). • (2) absolvovat, vychodit (školu); (MM).
egreso, m/pl. (1) (Arg, Chil, StřAm): absolvování školy; (AM, MM). • (2) pl. (Am): výdaje; (JD).
ejecutar, tr. (1) (Arg, Mex, Ven): hrát (na hudební nástroj); (MM).
ejecutivo, m/adj. • (2) m. (Am): výkonná moc; osoba, která tuto moc vykonává; (3) prezident (republiky); (4) (← angl. *executive*): vedoucí činitel; (MM). • (5) adj. (Mex): ředitelský; (JD).
ejemplarización, f. (1) (Mex): doložení příkladem, exemplifikace; (JD).
ejemplarizador, -ra, adj. (1) (Am): o potrestání: exemplární; (2) vzorný, příkladný (chování); př. *conducta ~ra* (vzorné chování); (MM).
ejemplarizar, tr. (1) (Arg, Chil, Dom, StřAm, Urug, Ven): být dobrým příkladem; (2) doložit příkladem, uvést jako příklad; (AM, MM).
elación, f. (← angl. *elation*) (1) (Am): jásos, radost; (MM).
¡elaqui!, citosl. (1) (Ekv): tu je, tu jsou; (AM).
elástico, m. • (3) ~ **de flejes** (Arg): pérová drátěnka; (4) pl. (Am): šle; (JD).
¡elay!, citosl. (← ¡hele ahí!) (1) (Ekv): páni!, skvělé! ► vyj. chválu, ocenění; (AM).
¡ele!, citosl. (1) (Ekv): cože?; (2) tady je, tady máte; (MM). • (3) hele!, helemese!; (JD).
¡elé!, citosl. (1) hele!; (2) no jo!; (JD).
electorado, m. (1) (Arg, Par, Per, Portor, Urug): voliči, voličstvo; (AM, MM).
electoralismo, m. (1) (Arg): předvolební politika; (JD).
electoralista, adj/subst. (1) adj. (Am): o lístku: volební; voličský; (2) m. volební agent; ■ Syn.: *electorero*; (JD).
eléctrico, m. • (3) (Kub): v závodech: černý kůň; (4) **caminar eléctricamente** (Mex): ujíždět jako blesk, rychle; (5) jet elektrickou; (JD).
electrizar, tr. (1) (Am): naštvat, (JD).
electroshock, m. (← angl.) (1) (Am): elektrošok, elektrický šok; (MM).
elefante, m. (1) (Arg, Chil, Mex, Per): ~ **blanco**: neúčinná věc, luxus; (AM, MM).
elefantón, m. (1) (Hond): sloní nemoc, elefantíza (lék.); (AM).
elementarse, zvrat. (1) (Chil): vyjevit se, užasnout; (AM, MM).
elemento, m. (1) (Chil, Dom, Per, Portor): blbec, pitomec, hlupák (hovor.); (RAE, AM, MM). • (2) (Dom, Portor): extravagantní člověk, který se nečekaně objeví; (AM, MM). • (3) (Arg, Par, Ven): chlápek, individuum; ► anonym, člověk bez jména; př. *vino a visitarme un elemento*; (MM). • (4) (Am): ztřeštěnec; (5) (Am): zboží, druh zboží; (6) **estar hecho un ~** být úplný cvok; (JD).
Elena, (1) (Chil): *Elena, Elena, quien no toma, se condena*. (Kdo nepije s námi, pije proti nám.); (2) (Ven): *¡Elena, carga las llaves!* (To je ono!); (AM, MM).
elenco, m. (1) (Am): členové divadelního souboru; (MM).
elequema, f. (Kost), viz: *elequeme*; (MM).
elequemito, m. (Nik), viz: *elequeme*; (MM).
elevado, m. • (2) (Am): nadzemní dráha; (3) elevátor; (JD).
elevador, m. • (2) (Arg): dopravník, zdviž; (MM).
eliminación, f/pl. (1) pl. (Kub): vylučovací závody; (JD).
eliminarse, zvrat. (1) (Mex): vzdálit se, odejít; (MM).
eloatol, m. (1) (Guat): nápoj z čerstvého nebo nezralého kukuřičného klasu, do kterého se přidá mléko a cukr a který se pije pouze v určitých dnech; (MM).
elocuentizar, tr. (1) (Am): projevit, dát najevo; (JD).
elosúchil, m. (1) (Mex): bot. magnólie (ozdobný keř); ► mexická rostlina, jejíž květ má formu zeleného kukuřičného klasu; (JD).
elotada, f. • (2) (StřAm, Mex): svazek kukuřičného klasu *elote*; (MM).
elote, m. • (3) **coger a uno asando ~s** (StřAm): chytit koho při činu; (4) **estar en su mero ~** (Guat): být na vdávání; (AM, MM).
elotear, intr. (1) (Guat, Mex): o zrnech na kukuřičném klasu: začít růst; (AM, MM).
elotera, f. • (2) (Mex): občasný, ale dlouho trvající déšť; (AM). • (3) adj. **lluvia ~** (Mex): občasný, ale vytrvalý mrholení, užitečné pro růst kukuřice; (MM).

elucubrar, tr. (1) (Arg): usilovně přemýšlet; (MM).

elusivo, -va, adj. (← angl. *elusive*) (1) (Am): vyhýbavý; (MM).

¡ello! (1) (Am): no! (souhlas, pochybnost); (2) ¡ ~ sí! (Am): to jo!; (JD).

emajagua, adj. (1) (Portor): nahnědlý (o kohoutovi); (AM).

embalado, -da, adj/subst. (1) f. (Am): sport. prudký útok na branku; (2) adj. (Kub): stříknutý, podnapilý; (JD).

embalar, tr/zvrat. • (2) tr. (Mex): nabít pušku kulkou bez střelného prachu; (AM, MM). • (3) zvrat. ~se un automóvil (Am): řítit se, uhánět (o autu); (MM).

embalsado, m. (1) (Arg): porost vodních rostlin, které se vyskytují v bahnitých vodách; (AM, MM).

embalsamarse, zvrat. • (2) (Kol): nahromadit se (o hnisu pod strupem); (MM).

embalsar, intr. (*balsear*) (1) (Kol): přeplavit (řeku, jezero na jakémkoliv dopravním prostředku); (AM, MM).

emballestadura, f. (1) (Mex): zlomenina nebo nemoc končetin jezdeckého koně; (AM, MM).

embancarse, zvrat. • (4) (Per): v dolech: přimíchat do naleziště rudné žíly cizí materiál; (AM, MM).

embanquetado, m. (1) (Mex): chodník; (JD).

embarbascar, tr. (1) (Bol, Ekv, Mex, Ven): dát muži nápoj lásky; (2) (Mex): otrávit ryby k usnadnění rybolovu rostlinou barbasko; ► *Lonchocarpus urucu*, rostlina tropických pralesů Paraguaye, Peru, Brazílie a Guayany; vyskytuje se v nadmořské výšce od 100 do 1800 metrů; extrakt z jejích kořenů se nazývá rotenon, známý jako jed na ryby; ■ Syn.: *dioscorea mexicana* (barbasco veracruzano); (MM); ► viz: příloha 2.

embarcada, f. (1) (Ekv): nalodění; (JD).

embarcadero, m. (1) (Arg): vlakové nástupiště pro zvířata; (AM, MM).

embarcar(se), tr/zvrat. • (2) tr. (Kub): nadávat někomu kvůli předkům; (3) tr/zvrat. (Arg, Mex, Per, Portor): napálit, podfouknout někoho; (4) (Per): přemluvit bez zlého úmyslu; (AM, MM). • (5) tr. (Am): naložit do vlaku, poslat, odeslat vlakem; (6) (Am): nabrat, př.: *embarcar la sopa en la cucharra*; (7) ~ de polizón (Am): odjet jako černý pasažér; (JD).

embarcenar, tr. (1) (Mex): zašívát; ■ Var.: *embarcinar* (Kub); (AM, MM).

embarcinado, m. (1) (Kub): vyšívání, zašívání; (2) druh krajky; (AM).

embarcinar, tr. (Kub), viz: *embarcenar*; (AM, MM).

embargue, m., hovor. (1) (Portor): zabavení, obstavení, embargo; (AM, MM).

embarque, m. (1) **hacer un** ~ (Kub): vzít nohy na ramena; (2) **es un** ~ (Kub): to je pěkná bouda, to na nás ušili pěknou boudu; (JD).

embarra, f. (1) (Par): vymazání hlínu; (JD).

embarrada, f. • (3) (Arg, Kub, Chil, Per, Portor): velká chyba; (AM, MM). • (4) (Am): o stěně: pomazání, zamazání, omítnutí, oplácání; ■ Syn.: *embarrado, embarradura, embarro*; (JD).

embarrado, m. (1) (Arg, Kub, Chil): pošpinění; (2) **pared de** ~ (Arg): omítka, stěna z hlíny; (MM). • (3) **casa de** ~ hliněná chatrč, chatrč uplácaná z hlíny; (4) viz: *embarrada*; (JD).

embarradura, f. (1) (Am): omítka z hlíny; (2) viz: *embarrada*; (JD).

embarrar(se), tr/zvrat. • (7) tr. (Arg): natřít blátem, zablátit; (8) zvrat. (Ven): o dětech: ušpinit se, umazat se (ale ne blátem); (MM). • (9) zvrat. (Ven): podělat se; (10) zvrat. (Am): udělat botu, seknout se; (JD).

embarre, m. (1) (Mex): omítka z hlíny; ■ Syn.: *embarrado, embarradura*; (2) viz: *embarra*; (JD).

embarrilar, tr. (1) (Kub): zabít, oddělat, odpravit; (AM).

embarro, m. (1) (Kub): mýlka, omyl; (2) viz: *embarrada*; (JD).

embasarse, zvrat. (1) (Am): zůstat na bázi čeho; (JD).

embayarse, zvrat. (1) (Ekv): naštvat se; (AM, MM).

embayón, -ona, adj. (1) (Ekv): naštvaný; (AM).

embejucar, tr/zvrat. • (5) (Portor, Ven): o pnoucí se rostlině: zamotat se; (AM, MM). • (6) (Kub): splétat liány; (7) zvrat. (Kol): zhubnout; (AM). • (8) zvrat. (Kol): poplést se, zmást se; (JD).

embelar, intr. (1) ~las (Chil): fouknout, vzít nohy na ramena; (JD).

embelequería, f. (Kol, Chil, Portor), viz: *embelequería*; (MM).

embelequero, -ra, adj. (1) (StřAm, Chil, Ekv, Mex, Per, Portor): přehnaně gestikulující; (2) (Kol, Kub, Portor): o osobě: lehkovážný, šejdířský, podvodný; (AM, MM). • (3) (Am): ztřeštěný, bláznivý; (JD).

embembado, -da, adj. (1) (Am): ožralý; (JD).

emberrenchinada, f. (1) (Am): rozvzteklí; (JD).

embestiar, intr. (1) (Arg): zezvířet; (JD).

embestida, f. (1) (Arg): povalení autem aj.; (JD).

embestir, tr. (1) (Arg): porazit, povalit, přejet; př.: *ella fue embestida por una motocicleta*; (JD).

embetunar, tr. (1) (Kub, Portor): o listech tabáku: obarvit, napustit; (AM, MM). • (2) (Kub): omítnout, nahodit stěnu; (JD).

embicar(se), tr/zvrat. • (2) (Arg, Chil, Par, Urug): narazit lodí přímo do země; (3) (Kub): o věci: vhodit, strefit se (kam); (AM, MM). • (4) (Am): o sklenici: převrátit, převrhnout; (5) zvrat. (Am): pít, přihnout si; př.: *se embicó un trago*; (JD).

embichado, -da, adj. (1) (Arg): plný červů, prolezlý červy; (2) (Chil): nacpaný jídlem; (JD).

embichar, tr. (1) (Arg): začervit (osoby i zvířata); (MM).

embicharse, zvrat. • (2) o potravinách: být plně červů (= červivé); (MM).

embijado, -da, adj. (1) (Am): obarvený (barvivem ze semínek stromu *bija*); ► *Bixa orellana*, strom rostoucí v tropickém pásu amerického kontinentu, ke svému růstu potřebuje vlhko a teplo, jinak není náročný, patří mezi rychle rostoucí stromy, z jeho semínek se získává barvivo sytě žluté nebo naoranžovělé barvy, toto barvivo se může použít i na potraviny; (MM); ► viz: příloha 3.

embijar(se), tr/zvrat. • (2) (Am): obarvit, namalovat (barvivem ze semínek stromu *bija*); (AM, MM).

embije, m. (1) (Mex): nabarvení, obarvení (barvivem ze semínek stromu *bija*); (MM).

embilado, -da, viz: *ambilado*; (MM).

embique, m. (1) (Antil): jamky (hra); (2) (Kub): zamíření ke břehu; (3) o řece: ústí; (AM, MM).

embiste, m. (1) (Ven): útok, napadení, zaútočení; (JD).

embizar(se), intr/zvrat. (1) (Mex): začít šilhat; (JD).

emblemizar, tr. (1) (Mex): symbolizovat; (JD).

emboar, tr. (1) (Kub): začarovat, očarovat; (2) ošálit, podvést; (AM).

embocinar(se), tr/zvrat. (1) (Chil): zaplést do čeho; (2) ~ **la perdiz** (Chil): být samá ženská; (3) zvrat. (Chil): zaplést se do čeho; (JD).

emboco, m. (1) (Chil): jamky, kuželky (hra); (AM, MM).

embochicar, tr. (1) (Chil): zaobroubit; (AM, MM).

embochinar, tr. (1) (JižAm, bez Chile a Peru): vyvolat skandál, povykovat, ztropit povyk; (RAE, AM, MM).

embojotar, tr. (1) (Ven): svázat do rance; (2) napálit, podvést; (AM, MM).

embolada, f. (1) (Mex): nachmelení; (JD).

embolado, adj/subst. • (3) m. (Ven): zmatek, pletka; (AM).

embolamiento, m. (1) (Kub): zakoukání, zamilovanost; (JD).

embolar, tr. • (2) (Kol): o botách: vyleštit, nakrémovat; (MM). • (3) (Ven): zamotat; (JD).

embolarse, zvrat. (1) (Chil): zmýlit se, poplést se; (AM).

embolismar, tr. (1) (Chil): hlučet, lomožit; (2) pobuřovat, dráždit; (MM).

embolsado, m. (1) (Mex): strčení do kapsy, i přen.; (JD).

embolsarse, zvrat. (1) (Kol): podělat se, nadělat si do kalhot; (AM).

embolsicar, tr. (1) (Arg, Bol, Dom, Chil, Per, Portor, Urug, Ekv): hodit do tašky; (RAE, AM, MM). • (2) (Bol, Portor): mít někoho v hrsti; (3) strčit někoho do kapsy, i přen.; (AM, MM).

embollar, tr. • (3) (Portor, Dom): smotat; (4) napálit, ošidit; (AM).

embonar, tr. • (4) (Kub, Chil, Mex): pohnojit; (AM, MM).

emboque, m. • (2) (Kub): hra v kuličky; (AM, MM).

emboquillado, m. (1) (Arg): uzávěr, zámeček u tašky aj.; (JD).

emboquillar, tr. (1) (Arg, Chil): vyplnit, ucpat (spáry); (AM, MM).

emborrachaduría, f. (1) (Mex): kořalna; (JD).

embostada, f. (1) (Ven): bílení; (JD).

embosugado, -da, adj. (1) (Ven): žlutý, žloutkovitý; ► odvozeno z *bosúa*: dřevo žlutavé barvy, které produkuje strom z rodu *Zanthoxylum*; (AM).

embotado, -da, adj. (1) tupý (nůž); otupělý (člověk); (2) (Chil): čermonohý (dobytek); (AM, MM).

embotado, m. (1) (Chil): obuvník; (AM, MM).

embotar, tr. (1) (Kol: Riohacha, Dom, Portor, Ven, Am): nasadit botičku na ostruhy kohoutů; (AM, MM, JD).

embotellado, m. (1) (Kub, Portor): proslov připravený s velkým předstihem; (MM).

embotellado, -da, adj. (1) (Am): ucpaná doprava i nějakou překážkou (silnice); (MM).

embotellamiento, m. (1) (Am): v dopravě: zácpa; o ulici: ucpání; (MM).

embotellar(se), tr/zvrat. (1) zvrat. (Kub, Portor): naučit se nazpaměť (projev); (AM, MM); (2) (Arg): o ulici: ucpat se; (MM). • (3) tr. (Am): dát do basy; (4) zvrat. (Kub): o zaměstnání: dostat se na teplé místo; (JD).

embotonar, intr. (1) (Dom): o kohoutovi: začít růst ostruhy; (2) o dívce: začít růst prsa; (AM, MM).

embovedado, m. (1) (Kol): jasné nebe; (MM).

embozado, m. (1) (Kub): banán v těstíčku; ► osmažená kolečka banánu s ovocem naloženým v pálenice a vše obalené v těstíčku z mouky a vajec; (AM, MM).

embozalar, tr. (1) (Arg): dát náhubek, obojek zvířeti; (MM).

embramadero, m. (1) (Am): kůl; (JD).

embramar, tr/intr. • (2) tr. (Arg, Chil): připoutat, přivázat ke kůlu nebo k ohradě (tzv. *bramadero*); ► zejm. přivázat právě chycené divoké zvíře, aby se zklidnilo a poté zdomácnělo; (RR, AM, MM).

embretar(se), tr/zvrat. • (2) (Am): o dobytku: zahnat do jateční ohrady; (3) zvrat. (Ven): štvát se, honit se v práci; (JD).

embriaye, m. (← fr.) (1) spojka; (2) zapojení, spojení; (MM).

embriscamiento, m. (1) (Portor): útěk, úprk; (AM).

embriscar(se), intr/zvrat. (1) (Am): utéci, upláchnout; (JD).

embrisque, m. (Portor), viz: *embriscamiento*; (AM).

embrocar(se), tr/zvrat. • (8) ~ **las ollas** tr. (Guat): zůstat až do konce oslavy; (9) zvrat. (Guat): dopadnout špatně; (10) zvrat. (Mex): přetáhnout si pončo, *zarape* (druh ponča, který nosí obzvláště muži) nebo u žen sukni přes hlavu; (AM, MM). • (11) tr. (Arg): o policistovi: načapat zločince; (MM). • (12) tr. (Am): překlopit dnem vzhůru; (13) tr. (Am): načapat koho; (14) zvrat. (Mex): opíjet se, pít; (JD).

embrollista, adj. • (2) (Chil, Guat, Per): zmatkářský, popletený; (AM, MM).

embromada, f. (1) (Am): otravování; (2) napálení; (JD).

embromado, -da, adj. (1) (Am): o člověku: v těžké životní či finanční situaci; (2) nemocný dlouhou, nevyléčitelnou nemocí; (MM). • (3) (Am): otrávený, celý nesvůj; (4) v bryndě; (5) celý rozbitý; (JD).

embromador, m. (1) (Arg): dotěra, neodbyta; (JD).

embromar(se), tr/zvrat. • (6) zvrat. (Am): napálet se; (JD).

embromista, m. (1) (Chil): šprýmař, vtipálek; (AM). • (2) (Chil): taškář; (JD).

embromón, m. (1) (Am): otrava, otravný člověk; (JD).

embromón, -na, adj. (1) (Dom, Kub): otravný; (AM). • (2) šprýmař; (MM).

embuchacarse, zvrat. (1) (Am): shrábnout do kapsy; (2) přivlastnit si (cizí věc); (AM, MM).

embuchado, m. (1) (Antil, Kol): špatné zažívání; (AM, MM). • (2) (Arg): mrzutost; (MM). • (3) (Am): přecpávání; (4) tajemství; (JD).

embuchar(se), tr/zvrat. (1) zvrat. (Antil, Chil, Ekv): bezdůvodně se rozčlít; (AM). • (2) tr. (Arg): zhltnout, pohltnout; (3) tr. značně vydělat bezpečným obchodem; (MM). • (4) tr. (Am): užírat, žrát se vzteky; př. *está embuchado* (žere ho to, žere se tím); (JD).

embullar(se), tr/zvrat. • (4) tr. (Kol, Kub, Portor, StřAm, Ven): povzbudit, oživit; (5) tr/zvrat. zahnat na útěk; (AM, MM). • (6) (Am): hecovat, štvát; (7) zvrat. (Am): dát se na úprk; (8) (Kub): rozhoupat se k čemu; (9) přidat se ke komu; (10) **se quedó ~ado** (Kub): skočil na špek, dal se podvést; (JD).

embullo, m. • (4) (Atil, StřAm): oživení; (AM). • (5) **ser del ~** povykovat; (JD).

embullonar, tr. (1) (Chil): v hornictví: vyhodit nepotřebné kusy na patřičné místo; (AM, MM).

emburrado, -da, adj. • (3) (Mex): obhroublý, neomalený; (AM).

emburrar, tr. • (4) vulg. (Portor): o cukrové třtině: naložit na vůz; (5) (Kol, Ven): seřadit nahromaděné věci; (AM, MM).

emburujó, m., vulg. (1) (Dom, Kub, Portor): podfuk; (AM). • (2) (Kub): balík; (JD).

emburujón, m. (Kol), viz: *emburujó*; (AM, MM).

embuste, m. (1) (Guat): hrdost, domýšlivost; (AM).

embustear, intr. (1) (Mex): podvádět, lhát; ■ Var.: *embusterear*; (JD).

embustero, -ra, adj. (1) (Chil): chybuující v pravopise (dysortografik); (2) (Guat): pyšný, hrdý; (AM, MM). • (3) honosivý, afektovaný; (AM).

embutido, m. (1) (Arg, Mex, Urug, Ven): krajková vložka, vsazení; (RAE, AM, MM).

embutir, tr. (1) (Kub): nachytat koho, podvést; (JD).

emergencia, f. (← angl. *emergency*) • (4) (Am): náhlý případ; (MM). • (5) (Am): nehoda, nouzové přistání; (JD).

emergente, adj/subst. • (4) adj. (Am): nouzový; (JD).

eméritus, adj. (← lat.) (1) (Am): vysloužilý, ve výslužbě; ► čestný titul severoamer. institucí při odchodu člověka do důchodu; (MM).

empacada, f. (1) (Arg, Chil, Par, Urug): vzpínání se; (2) paličatost, umíněnost; (3) (Mex): balení; (MM). • (4) (Am): naštvání; (JD).

empacadizo, -za, adj. (1) (Arg): popudlivý; (MM).

empacado, adj/subst. (1) adj. (Arg): paličatý; (MM). • (2) m. (Am): konzervování (masa); (JD).

empacador, -ra, adj. (1) (Am): konzervující (maso); př.: *fábrica empacadora de carne*; (JD).

empacamiento, m. • (2) (Am): o zvířeti: vzpínání, vzpěčování se; (JD).

empacar(se), tr/zvrat. • (5) tr. (Mex): balit, zabalit; (6) zvrat. (← kič. *paco, paca*) vzít si do hlavy, naštvat se; (7) zvrat. narušit se, přerušit se; (MM). • (8) zvrat. (Am): stavět se na zadní nohy; i přen.; (JD).

empacón, -na, adj. (← kič. *paco*) (1) (Am): tvrdohlavý, tvrdošíjný; (MM). • (2) (Per): o jízdnicích zvířatech: často se vzpínající; ■ Var.: *empacador* (Arg); (AM).

empachada, f. (1) (Am, Mex): přecpání, přejezení; (RAE, JD).

empachadero, m. (1) (Am): putyka; (JD).

empacharse, zvrat. (1) (Mex): naplnit se (nástavec na svíčku u svícnu voskem či zbytkem svíčky); (AM).

empacho, m. (1) (Am): špatné zažívání, špatné trávení; (2) střevní chřipka vyvolaná žaludečními problémy; (3) tr. **quebrar el** ~ poklepat dítěti nemocnému střevní chřipkou na bederní páteř; (MM). • (4) zvrat. **quebrar se el** ~ (Arg, Kub): nechat zmizet; (AM).

empadrear, tr. (1) (Mex): spářit zvířata (sexuálně); (AM, MM).

empadre, m. (1) (Mex): spáření (zvířat); (AM, MM).

empadronar(se), tr/zvrat. (1) (Am, Antil, Portor): spářit samce se samičkou, připustit, krýt; př.: ...*contestaba el toro empadronando a la Pinta*; (2) tr/zvrat. **~(se)** (Ven): naučit krávy, aby samy chodily do ohrady, kde se podojí a z mléka se vyrábí sýr; př.: *sólo con que se amanse el ganado ya vamos ganando bastante; el todo es que logremos empadronarlo ligero*; (RR, AM, JD).

empajar(se), tr/zvrat. • (7) tr. **no ~ uno con otro** (Hond): nepodařit se vyhovět požadavku; (AM, MM). • (8) (Kol): vyhubovat, vynadat, zepsout; (9) (Portor): vyslídit; (10) zvrat. (Mex): mít štěstí, kliku; (11) namazat si kapsu; (12) (Nik): srazit koho; (13) ~ **en vino** (Am): zpít se do němoty; (JD).

empaje, m. • (2) (Am): vycpání, pokrytí slámou; (3) zasycení, nacpání se; (JD).

empalarse, zvrat. • (2) (Chil, Per): vzít si do hlavy, usmyslit si; (3) kynout (chléb); (4) (Ekv: Esmeraldas): rozzlobit se, rozhněvat se; (AM, MM).

empalizado, -da, adj. (1) (Am): ztuhlý zimou; (JD).

empampanarse, zvrat. (Arg), viz: *empamparse*; (AM, MM).

empamparse, zvrat. • (2) (Arg, Bol, StřAm): dezorientovat se; (3) (StřAm): nechat se unést, být nepozorný; ■ Syn.: *empampanarse*; (4) užasnout, být nadšený; (AM, MM).

empanada, f. ■ Syn.: *empanizado*; (MM).

empancinarse, zvrat. (1) (Portor): přejíst se, přesytit se; (AM).

empandorgar, tr. (1) (Kol): pomotat, zamotat; (MM).

empañizado, -da, adj/subst. • (3) m. (Mex): těstíčko (vajíčko a strouhanka) na obalení masa, ovoce a zeleniny; (MM). • (4) m. (Bol): melasový cukr; (JD).

empañizar, tr. • (2) (Kol): nerůst kvůli suchu (plod); (3) zeslábnout, onemocnět (zejm. dítě); (MM).

empañarse, zvrat. (1) (Kub, Portor): přecpat se; (AM).

empantalonarse, zvrat. • (3) (Portor): vzmužit se, dodat si odvahy; (AM).

empantanado, -da, adj/subst. (1) (Mex): vodnatý (plochy k osetí); (2) (Mex: Zacatecas): nasáklý vodou, alkoholem nebo olejem (věci); (MM). • (3) f. (Mex): zabřednutí; (JD).

empantunarse, zvrat. (1) (Kol): zůstat malý; (2) (Ekv): cukernatět (sladkost); (3) zkaramelizovat; (MM).

empanturrarse, zvrat. (1) viz: *empantunarse*; (AM) • (2) (Kol): scvrknout se; (3) (Mex): nacpat se; (4) rozbahnit se; (5) (Per): pohodlně se uvelebit, rozvalit; (JD).

empanzarse, zvrat. (1) (Am): nacpat se jídlem; (JD).

empañetado, m. (1) (Am): nahození, omítnutí zdi; (JD).

empañete, m. • (2) (Kol, Dom): bílení; (AM).

empaparse, zvrat. (1) **para que se vayan empapando** (Kub): aby do toho vnikli; (JD).

empapayarse, zvrat. (1) (Kub): zblbnout se do koho; (JD).

empaque, m. • (4) **darse** ~ (Mex): naparovat se; (JD).

empaquetado, -da, adj. (1) (Am): vyšňořený; (JD).

empaquetadura, f. (1) (Bol, Chil, Per): látková výplň balíků nebo krabic; (2) výplň (hlavně děla); (AM). • (3) (Arg, Chil): pazdeří, ucpávka (náplň, utěsnění dutin, spojů, matic a podobných věcí); (MM).

empaquetar(se), tr/zvrat. • (2) (Arg, Chil, Mex): naplnit, utěsnit dutiny, spoje, matice pazdeřím; (AM, MM). • (3) zvrat. (Kol, Kub): vyparádit se; (JD).

emparafinado, -da, adj. (1) (Chil): nakouřený (opilý); (JD).

emparamar(se), tr/zvrat. • (3) zvrat. (Kol, Ven): zahynout zimou (v pustině); (4) onemocnět horskou nemocí, (MM).

emparrar, tr. (1) (Per): chytit (rukama); (AM).

empardar, tr. • (2) (Arg, Par, Urug): hrát nerozhodně, vyrovnat (při hře *truco*); (3) **si no la gana, la emparda** (Arg): kdo hru nevyhraje, remizuje (AM, MM). • (4) **ser una cosa de aquello que no se emparda** být jediný, bez páru (člověk); (MM).

emparejar(se), tr/zvrat. (1) zvrat. (Mex): sehnat, opatřit si (k doplnění něčeho); (AM, MM). • (2) tr. (Mex): shrábnout, strčit do kapsy (cizí peníze); (JD).

empascuar, intr. (1) (Chil): bavit se během Velikonoc; (AM).

empastada, f. (1) (Chil, Guat): pastvina, pastva; (2) krmivo; (AM).

empastadura, f. • (2) (Arg, Chil, Urug): u zvířat: nadýmání; (MM).

empatadijo, m. (1) (Ven): hromada (věcí); (JD).

empatado, -da, adj. (1) (Pan): namazaný (chléb); (2) špinavý; (AM, MM). • (3) (Par): umaštěný, ušpiněný; (JD).

empatador, m. (1) (Hond): držák na pero s kovovou objímkou z vnější strany; (2) (Nik): násadka na pero, držátko; (AM, MM). • (3) (Am): nástrčka, násadka; (JD).

empatadura, f. (1) (Kub, Portor): nádavek, přídavek; (AM). • (2) (Mex): připojení, spojení; (3) předmět (provaz, šňůra, drát), se kterým se spojí a zajistí dvě věci k sobě; (MM).

empatar(se), tr/intr/zvrat. • (8) tr. (Ven): obtěžovat, být dotěrný; (9) ~ **el tiempo** (Chil): promarnit čas; (10) ~ **selo a uno** (Guat, Hond): napálit někoho lživou zprávou; (MM). • (11) ~ **cabos** (Kub): domyslet si to pravé, vidět do toho; (12) **empata mentiras/una mentira con otra** (Am): lže, jako když tiskne; (13) zvrat. (Am): nabulíkovat co komu; (14) (Ven): o provaze: zamotat se; (15) zvrat. ~ **se con u.c.** (Kub): sehnat co; (JD).

empate, m. (1) (Kol), viz: *empatador*; (2) (Ven): cokoliv, co plýtvá čas; (AM). • (3) (Am): spojení, svázání, zamotání (provaz); (4) **tener muchos ~es** (Ven): být strašně zamotaný; (JD).

empautado, -da, adj. • (2) (Ekv: Esmeraldas): oblastní; (AM, MM).

empautarse, zvrat. (1) (Guat): spolčit se s ďáblem; (AM).

empauto, m. (1) (Hond): smlouva s ďáblem; (AM).

empavar(se), tr/zvrat. • (2) tr. (Per): posmívat se někomu; (3) tr. (Ekv): rozzlobit, rozhněvat; (4) zvrat. (Per): zčervenat, zrudnout; (5) zvrat. (Per): poplést se; (6) tr. (Ven): mít smůlu; (AM, MM).

empavesar, tr. (1) (Kub): natřít, našminkovat; (JD).

empavón, -na, adj. (1) (Per): bojácný, nesmělý; (AM).

empavonar(se), tr/zvrat. • (3) tr. (Chil): zakalit (sklo); (4) zvrat. (StřAm): vyšňořit se, vyparádít se; (AM, MM).

empecinado, -da, adj. (1) (Am): zatvrzelý, umíněný; (AM, MM).

empecinamiento, m. (1) (Am): umíněnost, tvrdohlavost; (AM, MM).

empecinarse, zvrat. (1) (Am): zatvrdit se, umínit si; (AM, MM).

empedernirse, zvrat. (1) (Ekv, Kol): o ovoci: ztvrdnout (bez dozrání); (MM).

empegostar, tr. (1) (Am): nalepit, nasmolit; (2) označkovat ovce; (JD).

empelar, tr. (1) (Mex): spárovat (zvířata stejné barvy); (AM).

empelotado, -da, adj. • (2) (Chil, Kol, Kub, Mex): nahý; (MM). • (3) (Am): popletený, zmatený; (4) (Kub): spečený, připečený, připálený, chuchvalcovitý; (JD).

empelotarse, zvrat. • (3) (Mex): zamilovat se; př.: *Luis se empelotó con Micaela.*; (AM, MM). • (4) (Kub): připálit se (pokrm); (JD).

empeloto, -ta, adj. (1) (Am): nahatý; (JD).

empelusado, -da, adj. (1) (Am): ochmýřený; (JD).

empellita, f. (1) (Kub): škvarek z vepřového sádla; (AM, MM).

empeñero, adj/subst. (1) adj. (Mex): půjčující; (AM, MM). • (2) m. (Mex): majitel zastavárny, zastavárník; ■ Syn.: *empeñista* (Kub); (JD).

empeño, m. • (3) (Mex): záložna; (4) **echar a alguien de** ~ (Arg, Mex): využít vlivu; (AM, MM). • (5) **hacer** ~ (Mex): snažit se, usilovat; (JD).

empeñolarse, zvrat. (1) (Mex): vylézt na vysokou skálu nebo horu; (AM).

empeñoso, -sa, adj. (1) (Am): vytrvalý (v jakékoliv práci); (MM).

emperador, m. (1) (Kub): mečoun (ryba); (MM).

empercudir, tr. (1) (Guat, Kub, Portor): ušpinit, umazat (prádlo); (MM). • (2) zavšivit se; (AM). • (3) (Am): zaneřádit, zaprasit; (JD).

empercharse, zvrat. (1) (Dom): vystrojít se, přestrojit se; (AM).

emperendengarse, zvrat. (1) (Hond, Mex): vyšňořit se, fintit se (namalovat se, a krásně se obléci); (RAE, MM).

empericarse, zvrat. • (3) (Ekv, Kol): opít se; (AM, MM). • (4) (Mex): vzepřít, postavit se komu; (JD).

emperifollarse, zvrat., hovor. (Am), viz: *empavonar(se)*; (MM).

emperrarse, zvrat. (1) (Kub): rozbřeset se; (JD).

emperrechinarse, zvrat. (1) (Per): umínit si, zatvrdit se; (AM, MM).

emperro, m. (1) (Ekv): paličatost, tvrdošijnost; (2) **con** ~ (Ekv): paličatě, tvrdošijně; (JD).

empertigar, tr. (1) (Chil): o zvířatech: zapřáhnout; (AM, MM).

empetacar(se), tr/zvrat. (1) tr. (Kol): vložit do pouzdra; (AM). • (2) zvrat. (Mex): zesílit v bocích, zbokatět; (JD).

empetatar, tr. • (3) (Per): pokrýt rohožemi (podlahu); (AM, MM).

empetrencarse, zvrat. (1) (Chil): přeskočit; (AM).

empicarse, zvrat. (1) (Mex): namlsat se; (JD).

empiernarse, zvrat. (1) (Mex): zaplést se s ženou; (JD).

empilchar, tr. • (2) (Arg, Urug): osedlat koně; (MM).

empilonar, tr. • (2) (Kol, Kub, Portor): navrstvit, nakupit; (AM, MM).

empimientarse, zvrat. (1) (Ven): naporádít se; (JD).

empinador, m. (1) (Per): ochmelka, (JD).

empinar(se), tr/zvrat. (1) zvrat. (Am, Ekv, Chil): přejít se, přecpat se; (MM). • (2) tr. (Am): pouštět draky; (3) (Kub): vytyčit; (4) ~ **el cachó** (Chil): přihýbat si, rád si přihnout; ■ Syn.: ~ *la copa/el codo/la huila* (Mex); (JD).

empiños, m., pl. (1) (Kub): kňasáky (zuby); (JD).

empiojado, -da, adj. (1) (Am): zavšivený; (JD).

empitar, tr. (1) (Per): přivázat (i provazem z agáve); (2) chytit a svázat někomu ruce (policista); (AM, MM).

emplantillado, m. (1) (Chil): výplň (z hlíny a suti); (AM).

emplantillar, tr. ● (3) (Kub): rozdělit; př.: *emplantillar en pelotones*; (JD).

emplastarse, zvrat. (1) (Hond): posadit se; (AM).

emplástico, -ca, adj. (1) **tela** ~ (Mex): náplast; (JD).

emplasto, m. (1) (Arg, Chil, Mex, Par, Per, Portor, Dom): záplata, náplast; (AM). ● (2) o osobě: dotěrný, nežádoucí; (MM).

emplea, f. (1) (Kol): provaz z kavylu (*esparta*); ► *Stipa tenacissima*; trvalka, dorůstá výšky až jednoho metru, při růstu se stvolý různě rozptylují; roste v centru, na východě a jihu Pyrenejského poloostrova a na Baleárských ostrovech; z vláken se mohou vyrábět klobouky, rohože, sandály, papír, apod.; *esparto* se může nahradit i provazem z agáve nebo vlákny z palmového listu; (AM, MM); ► viz: příloha 4.

empleado, m/f. ● (2) f. (Am): služebná; př.: *empleada para la cocina*; (JD).

emplearse, zvrat. (1) (Dom): žít na hromádce (bez oddání); (AM).

emplegostarse, zvrat., hovor. (1) (Portor): slepit se, přilepit se; ■ Var.: *empegostarse, empegostarse*; (AM).

empleita, m/f. (1) f. (Portor): forma na portorický sýr; ► tato forma je válcovitého tvaru, vysoká jeden palec, vyráběná z rostlinných vláken, kartonu nebo plechu; (2) m. klobouk z palmového listu užívaný hlavně venkovany; (AM, MM). ● (3) (Kub): stuha, proužek z palmového listu; (JD).

empleomaníaco, -ca, adj/subst. (1) adj. (Am): kariérnický, ženoucí se za kariérou; (2) m/f. kariérista; ■ Syn.: *empleómano*; (JD).

emplumado, -da, adj. (1) (Chil): přerušovaně bílý (pták z rodu střízlíkovitých napůl promočený); (AM).

emplumar, tr. ● (4) (Kub, StřAm): podvést, napálit; (5) (Kub): propustit podřízeného; (6) (Hon, Guat): klepat, tlouci; (7) (Ven): poslat pryč za trest; (AM, MM). ● (8) (Hon): spráskat, seřezat; (9) ~ **con u.c.** (Mex): šlohnout co; (JD).

empojarse, zvrat. (1) (Kol): nafouknout se, nadmout se; (AM).

empolacarse, zvrat. (1) (Kol): zasekat se do dluhů; (JD).

empolinar, tr. (1) (Dom): zajistit, potvrdit (cestu); (AM).

empolvado, m. (1) (Mex): pudrování; (JD).

empolvarse, zvrat. (1) (Mex): vyjít z praxe, př.: *médico empolvado*; (2) (Dom): prásknout do bot; (AM, MM). ● (3) (Kol): namazat se; (JD).

empolla, f., vulg. (1) (Am): puchýř, spálenina; (MM).

empollar, tr. (1) (Am): opuchnout; (2) (Mex): povalovat, válet se v posteli; (JD).

empollerarse, zvrat. (1) (Pan): obléci si tzv. *pollera*; viz: *pollera*; (AM).

empolleta, f. (1) (Kub, Portor): přesýpací hodiny; (2) žárovka; (3) dotěrná starostlivost; (4) nemístná žádost; (AM, MM).

emponchado, -da, adj. ● (3) (Arg, Per): pokrytecký; (AM). ● (4) podezíravý; (MM).

emporio, m. ● (2) (Arg): důležité obchodní a průmyslové centrum; (MM). ● (3) (Chil): potravinářství, obchod s potravinami; (JD).

emporrar, tr. (1) (Kost): obtěžovat, zlobit, štvát; (MM).

emporrongarse, zvrat. (1) (Kol): opít se; (AM).

emporroso, -sa, adj. (1) (Kost, Pan): otravný; (2) zašmodrchaný; (MM).

empotrera, f. (1) (Am): vyhnání na pastvu, pasení; ■ Var.: *empotreraimiento*, m.; (JD).

empotrerar, tr. ● (2) (Kub): přeměnit volný terén na oplocenou pastvinu; (AM, MM).

empozado, -da, adj. (1) (Arg): nerovný, zvlňžený (území); (AM, MM). ● (2) (Am): stojatý (voda); (JD).

empozar(se), intr/zvrat. ● (2) (Am): složit (peníze); (3) zvrat. (Am): zadržet vodu; (JD).

emprendado, -da, adj. (1) (Arg): pěkně, svátečně oblečený; (JD).

empreñada, f. (1) (Mex): oplodnění; (JD).

empresa, f. (1) ~ **consolidada** (Kub): národní podnik; (JD).

emprestar, tr., hovor. (1) (Am): půjčit, věnovat; př.: *fulano me emprestó las tenazas*; (2) vypůjčit si; (MM).

emproar, tr. (1) ~ **hacia** (Am): zaměřit k; (JD).

empujadera, f. (1) (Am): strkání, tlačení, tlačeniice; (JD).

empujador, m. (1) (Kub): kariérista; (JD).

empujón, m. (1) ~ **va y ~ viene** (Kub): šup sem, šup tam; (JD).

empulverarse, zvrat. (1) (Méx: Hidalgo): otrávit se plyny z výbuchu dynamitu (v dolech); (AM).

empunadora, f. (1) (Mex): výrobce třásní (k šálám); (MM).

empuntar(se), tr/zvrat. • (4) (Kub): zašpičatit, zaostřit; (5) zvrat. (Ven): umínit si, zatvrdit se; (AM, MM). • (6) (Kol): zaměřit k, do; (7) zvrat. (Ven): postavit si hlavu; (8) **se las empuntó** (Kol): vymázl, vypadl; (JD).

empuñar, tr. • (3) (Bol): tlouct pěstí; (AM, MM).

empurrado, -da, adj. (1) (Guat, Nik): našťvaný, nasraný, i subst.; (RAE); ■ Syn: *emputado*; (JD).

empurrar, tr. • (2) (Par): smilnit; (MM).

emputado, -da, adj. (Am), viz: *empurrado*; (JD).

en, předl. (1) ~ **lo de u.p.** (Am): u koho (být); (JD).

enaceitar, tr. (1) (Arg, Par, Urug): mazat, olejovat, mastit; (MM).

enaguïllas, f., pl. (1) malá spodnička, sukně; (MM).

enainíticas, adv. (1) (Kost): málem, bezmála, div, že; ► hovor. superlativ z *enaínas*, oba tvary velmi užívané v Kostarice; (AM).

enalambrar, tr. (1) (Mex): zadrátovat; (JD).

enalfombrar, tr. (1) (Am): pokrýt koberci; (JD).

enamorada, f. • (2) ~ **del muro** (Arg): břechťan (lidový název); (MM).

enamorado, -da, adj/subst. • (2) adj. (Arg, Chil, Portor): záletný; (MM).

enamorcarse, zvrat. (1) (Arg, Kol, Portor, StřAm): zakoukat se, zbláznit se do koho; (MM). • (2) (Mex): kouřit marihuanu; (JD).

enancar(se), tr/zvrat. • (3) tr. (Arg): vést k; př.: *la miseria enanca a la enfermedad*; (4) zvrat. (Mex): o koni: vzpínat se; (MM).

enanchar, tr. (1) (Ekv): rozšklebit (ústa); (JD).

enarcar(se), tr/zvrat. • (2) tr. (Am): napnout (luk); i zvrat.; (JD).

encabador, m. (1) (Kol): držák na tužky; (AM). • (2) násadka péra; (JD).

encaballamiento, m. (1) (Kub): zblbnutí do koho; (JD).

encabao, m. (1) (Dom): mačeta, větší nůž (na venkově); (AM).

encabar(se), tr/zvrat. (1) tr. (Arg, Portor): připevnit násadu; (MM). • (2) tr. (Am): opatřit násadou / topůrkem, nasadit na násadu / topůrko; (3) zvrat. (Kol): začít si namlouvat děvče; (JD).

encabezado, m. • (2) (Portor): vedoucí; (AM).

encabezador, m. (1) (Mex): hlava, vůdce povstání aj.; (JD).

encabezar, tr. (1) (Am): velet, být v čele; (MM).

encabrestar, tr. • (3) (Chil, Guat, Kol, Mex, Per, Portor): vzít si do hlavy; (MM).

encabrellado, -da, adj. (1) (Ven): zpevněný, odolný (dobytek); ► dobytek se zpevní či stane odolným tím, že se mu nasadí *cabrilla encerotada*. (AM).

encabritada, f. (1) (Kol): svíčka; (JD).

encabronar(se), tr/zvrat. (1) (Kol, Kub): rozzuřit; (AM, MM). • (2) (Am): nasířit, našťvat; (3) zvrat. (Am): nasířit se, našťvat se, koukat jako čert; (JD).

encabuyado, m. (1) (Ven): klacek (obalený do agáve); (AM, MM).

encabuyar, tr. • (2) (Antil, Kol, Ven): svázat, uvázat, ovázat; (MM).

encachado, m/f. (1) (Chil): fešák; (JD).

encachar, tr/intr/zvrat. • (3) (Chil): o útočícím zvířeti: sklonit hlavu; (4) intr. (Mex): nabrnknout si, př.: *fulano ya encachó con zutana*; (AM); (5) (Chil): o býkovi: připravit se na útok; (6) (Ven): nesmyslně trvat na svém; (7) (Chil, Ven): vzít si do hlavy; (MM). • (8) zvrat. (Am): postavit si hlavu, nedat se odbýt; (9) **mal encachado** (Chil): šeredný jak noc; (JD).

encacharrar, tr. (1) (Portor): uvěznit, strčit do basy; (AM).

encachicharse, zvrat. (1) (Hond): opít se; (AM).

encachilarse, zvrat. • (3) (Arg): rozzuřit se; (AM, MM).

encachillarse, zvrát. (1) (Am): naštvat se; ■ Syn.: *encachimbarse*; (JD).

encachorrado, -da, adj. (1) (Kub, Portor): umíněný; (2) bouřlivý; (MM).

encachorrarse, zvrát. (1) (Kub, Portor, Ven): vzít si do hlavy; (2) umínit si; (3) (Kol): rozzlobit se; (AM, MM).

encajar(se), tr/zvrát. • (3) zvrát. (Mex): využít situace; (JD).

encajetar, tr. (1) (Am): strčit, vrazit, př.: *encajetar una bofetada a u.p.* (vrazit facku komu); (JD).

encajetillar, tr. (1) (Mex): zabalit do krabičky (cigarety); (MM).

encajillos, m., pl. (1) **dar ~ a u.p.** (Kub): dožírat koho; (JD).

encajonado, m. (1) (Arg): zed'přepážka z udusané hlíny; (2) (Mex): hluboké údolí, průrva, kaňon; (JD).

encajonamiento, m. (1) (Am): balení (do krabiček); (MM).

encajonarse, zvrát. (1) (Am): proudit v úzkém korytu (řeka); (MM).

encajuelado, -da, adj. (1) (Guat): čtverečkovaný (látka); (AM).

encalabernarse, zvrát. (1) (Kub): trvat na svém, umínit si; (AM).

encalamucar, tr. (Kol, Mex), viz: *encalamocar*; (AM, MM).

encalatare, zvrát. (1) (Per): svléci se; (2) zruinovat se; (AM, MM).

encaletar, tr/zvrát. • (2) tr. (Chil): vplout (loď do zátočiny); (AM, MM).

encalicharse, zvrát. (1) (Ven): namalovat se (žena); (JD).

encamar, tr/intr/zvrát. • (2) tr. (Kub): stlát (dobytku); (MM). • (3) intr. (Kub): pomlouvat koho; (JD).

encamburarse, intr/zvrát. (1) (Ven): najít si teplé místo (úřad); (JD).

encaminador, m. (1) (Ven): honák dobytka; (JD).

encamisada, f. (1) (Hond): název lidové zábavy; ► zábava spočívá v tom, že se býkovi připne na hřbet zásobník rachejtlí, který při běhu zvířete střílí; (MM).

encamotado, -da, adj. • (2) (Am): zamilovaný; (MM).

encampanar, tr/zvrát. • (7) tr. (Portor, Ven): poslat někoho někam; (8) intr. (Kol): neochotně se vzdálit; (9) tr. odejít něco hledat; (AM, MM). • (10) tr. (Mex): nahecovat (koho do čeho); napálit, doběhnout koho; (11) zvrát. (Am): rozohnit se, dostat se do varu; (12) zvrát. (Per): zkomplikovat, zamotat se; (JD).

encamporrado, -da, adj. (1) (Kol: Riohacha): podobající se; (AM).

encancerado, -da, adj. (1) (Ven): intenzivní, silný (morální utrpení); (AM, MM).

encanchinarse, zvrát. (1) (Guat): zamilovat se, zbláznit se do koho; (2) naštvat se, rozzlobit se; (AM).

encanchonar, tr. (1) (Bol): vypustit na dvůr (dobytek); (AM).

encandelar, tr. (1) (Kub): obtěžovat, otravovat; i zvrát.; (2) (Kol, Per): zapálit, rozsvítit; (3) (Per): obroubit, oentlovat; (MM).

encandelillar, tr/zvrát. • (3) zvrát. (Am): rozzářit se; (JD).

encandellar, tr. (1) (Kol, Per): zapálit, rozsvítit; (2) (Per), viz: *encandelillar*; (AM).

encandilar(se), tr/zvrát. (1) zvrát. (Kub, Mex, Portor): naštvat se, rozčlít se; (RAE). • (2) tr. (Kost, Kub): lovit se svítilnou; (3) (Hond, Portor, Nik, Chil): rozsvítit, zapálit; (RR, JD). • (4) zvrát. (Kol, Per, Portor): vyděsit se; (5) (Per, Portor): vytrhnout ze spánku; (6) **El juego, que te encadilo**. (Kub): A že tě nachytám!; (AM, MM).

encangrejarse, zvrát. • (2) (Kub): mít havárku; (3) zabořit se do bláta; (JD).

encangrinarse, zvrát. (1) (Kol, Mex, Nik): nakazit se gangrénou; (2) (Am): zadlužit se; (MM, JD).

encanijado, -da, adj. • (2) (Am): neduživý; (MM). • (3) zkřehlý; (JD).

encanijar(se), tr/zvrát. • (2) zvrát. (Am, Ekv, Per): zmrznout, zkřehnout; (AM, MM, JD).

encañado, m. (1) (Chil): průrva, úžlabina; (AM, MM).

encañadura, f. • (2) (Am): opice, opilost; př.: *tiene una encañadura* (je pod obraz, namol); (JD).

encañonado, -da, adj. (1) (Chil): stříknutý, pod párou, namáznutý; (JD).

encañonar, tr. (1) (Am): zamířit zbraní (zblízka); (MM).

encapachar, tr. (1) (Ven): naplnit rumba koule semínky z dosny; ► *Canna indica* (*achira*, *achera*, *sagú*, *capacho*, *biri*, *cucuyús*, *juquián*, *caña de India*, *papantla*), trvalka, která roste

do výšky až 3 metry; plody jsou tobolky o délce 3 cm, barvy kaštanové, uvnitř velmi tvrdá černá semínka; (AM); ► viz: příloha 5.

encapillar, tr. (1) (Guat, Mex, Portor): zpovídat (odsouzeného na smrt); (AM, MM). • (2) (Mex): zabásnout; (JD).

encapotado, -da, adj. (1) (Antil, Mex): nemocný, se svěšenými křídly (pták); (MM).

encapotarse, zvrát. • (2) (Antil, Mex, Per): být smutný, melancholický (zvířata); (AM, MM).

encaracharse, zvrát. (1) (Chil): nakazit se svrabem; (MM).

encarado, -da, adj. (1) (Am): o člověku: tvrdý, nepříjemný (dle rysů v obličeji); (2) **mal** ~ o člověku: perverzní, kriminální (dle rysů v obličeji); (MM).

encaramador, -ra, adj. (1) (Mex): stoupající do hlavy (lihoviny); (JD).

encaramar(se), tr/zvrát. (1) tr. (Dom, Ekv, Kol): zahanbit; (2) tr. (Guat): potrestat; (3) tr. bouchnout, udeřit; př.: *le encaramó una tunda*; (MM). • (4) zvrát. (Kol): stydět se, červenat se; (5) zvrát. (Mex): stoupnout do hlavy (alkohol); (JD).

encaramillar, tr. (1) (Kub): dát na hromadu, nakupit; (JD).

encarapitarse, zvrát. (1) (Dom, Ekv, Kol): vyhoupnout se, vylézt; (2) vystoupat; (MM); ■ Var.: *encaramitarse* (Kol); *encaramicharse* (Dom: Cibao); (AM).

encarantado, -da, adj. (1) (Chil): paličatý; (JD).

encarar, tr. (1) (Am): prostudovat; i zvrát.; př.: *el ministro encaró el problema de la desocupación*; (2) o jídle: otravovat, vadit; př.: *las comidas con mucho aceite me encaran*; (MM).

encardarse, zvrát. (1) (Chil): zarůst bodlákem; (AM).

encargue, m. • (3) (Am): vzkaz, příkaz; (JD).

encariñado, -da, adj. (1) (Am): člověk milující (cokoliv); (2) zamilovaný do koho; (MM).

encarnarse, zvrát. (1) (Kub): bodnout se, píchnout se (o hřebík); (JD).

encarrilarse, zvrát. (1) (Mex): prosperovat, mít úspěch; (JD).

encarrujado, -da, adj. (1) (Mex): nerovný (terén); (JD).

encarrujar, tr. (1) (Chil, Mex, Per, LaPlat): poskládat (látku); (AM, MM).

encartada, f. (1) **estar en la** ~ (Ekv: Azuay): být utajený; (AM).

encartado, -da, adj. (1) **estar ~ en los hechos** (Kub): být informován o stavu věcí; (JD).

encartar, tr. (1) (Kub): informovat; (JD).

encartonado, -da, adj. (1) (Kub): tuberácký; př.: *está encartonado* (má tuberu); (JD).

encartuchar, tr. • (2) (Chil): strčit peníze do kapsy; (AM, MM). • (3) (Mex): nabít zbraň; (JD).

encasillado, adj/subst. • (2) adj. (Chil, Per, Portor): kostkovaný; (AM).

encasimbar, tr. (1) (Kub): zavraždit (utajeně); (AM).

encasquetarse, zvrát. (1) (Ekv: Azuay): urazit se; (2) pyšnit se; (AM).

encasquillado, m. (1) (Am): okování; (JD).

encasquilladura, f. (1) (Mex): ucpání zbraně vzpříčením náboje; ■ Var.: *encasquillamiento*, m.; (JD).

encasquillarse, tr/zvrát. • (3) zvrát. (Kub): zůstat v hlavni při střelbě, nevystřelit (dělová koule); (4) zvrát. (Ekv): odmlčet se; (5) zajíkat se, zakoktat se; př.: *me encasquillé en el examen*; (MM).

encastado, -da, adj. (1) (Am): nečistokrevný; (JD).

encastillamiento, m. (1) (Am): skladování, uložení; (JD).

encastillar, tr. (1) (Am): skladovat, uložit; (JD).

encastrar, tr. (1) (Arg, Chil): zabořit, vrazit; (MM).

encatrado, m. (1) (Arg, Chil): konstrukce (na věšení, uložení plodů a ostatních věcí); (AM, MM). • (2) (Am): lešení; (JD).

encauchado, -da, adj/subst. • (3) m. (Am): gumák; (JD).

encauchar, tr. (1) (Am): pogumovat; (AM, MM).

encayaparse, zvrát. (Ven), viz: *cayapear*; (AM).

encebollado, m. (1) (Chil): sprosták; (JD).

enceguer, intr/zvrát. (1) (Am): oslepit, i přen.; (MM).

enceguecido, -da, adj. (1) (Arg): zaslepený; př.: *enceguecido de ira*; (MM).

encelarse, zvrát. (1) (Arg): šíleně se zamilovat; (JD).

encender, tr. (1) (Kub): potrestat; (2) ve hře: získat výhodu; (AM). • (3) **enciende la chispa!** (Kub): hod' sebou!; (4) **eso está encendido** (Kub): to je problém; (5) ~ **la leva a u. p.** (Kub): vyprášit kalhoty komu; (6) ~ **la loma a u.p.** (Kol): vynadat komu; (7) **¡no enciendas tantas luces!** (Kub): neotvírej si tak hubu!; (8) **a ese hay que encenderle la vela** (Kub): k tomu abychom se modlili!; (JD).

encendida, f. (1) (Kub): výprask, nakládačka; (AM).

encerar, tr. (1) (Mex): dát svíce do svícnu (v kostele); (AM, MM).

encercamiento, m. (← angl. *encirclement*) (1) (Am): obchvat, obklíčení; (MM).

encercar, tr. (← angl. *encircle*) (1) (Am): obklopit, obklíčit, ohradit; (2) obcházet, obtáčet; (MM).

encerrada, f. (1) (Chil, Per, Portor): past, léčka; (2) býčí zápas (neveřejný); (3) potítko (ve škole); (AM).

encielado, m. (1) (Chil): stropnice; (AM).

encierra, f. (1) (Chil): zavření dobytka na porážku; (2) množství poráženého dobytka; (3) zimní pastviště, ohrada pro dobytek; (AM, MM).

encierre, m. • (2) (Am): zahrnutí stáda do ohrady; (JD).

enciguatarse, intr/zvrat. (Kub), viz: *aciguatarse*; (AM, MM).

encima, adv/subst. • (2) f. (Mex): přídavek, nádavek; (JD).

encimar(se), tr/zvrat. • (2) zvrat. (Kub): vrhnout se na koho; př.: *alguien se nos encimó* (někdo se na nás vrhl); (3) blížít se, být na dosah ruky; př.: *las fiestas se nos enciman*; (JD).

encime, m. (1) (Kol): přídavek; (JD).

encimera, f. • (2) vrchní část popruhu (*pegual*); (AM); ► viz: příloha 6.

encimona, adv. (1) **estar** ~ (Dom, Portor): být na významném místě; (AM).

encinchar, tr. (1) (Am): osedlat, (JD).

encingar, tr. (1) (Chil): pokrýt zinkovým plechem (střechu); (JD).

encinilla, f. (1) (Mex): místní porosty dubu; ► různé druhy; (MM).

encinillo, m. (1) (Kol, Mex, StřAm): pryšce podobné dubu; ► různé druhy; (MM).

encismar, tr. (1) (Chil): napálit, nabrknout koho; (JD).

enclancharse, zvrat. (1) (Hond): obléknout se; (AM, MM).

enclavijado, -da, adj/pl. (1) (Arg, Mex): o prstech: zatvrdlý; (MM).

enclence, adj. (1) (Arg, Dom, Mex, Par, Per, Portor): velmi hubený; (MM).

enlenco, -ca, adj., vulg. (1) (Kol, Portor): vychrtlý; (AM, MM); ■ Syn.: *enclenque*; (AM).

enclenque, adj. (Dom, Mex, Per, Portor), viz: *enlenco*; (AM).

enclochar, tr. • (3) (Kol): zasunout spojku auta; (4) (Kub): odpalírovat koho; (JD).

encocorarse, zvrat. (1) (Am): urazit se, naštvat se; (2) (Kub): podezřívát; (MM). • (3) (Kub): mít se na pozoru; (JD).

encofrado, m. (1) (Arg, Kub): dřevěná konstrukce určité formy; ► používá se hlavně ve stavebnictví, tato dřevěná forma se vyplní určitým materiálem, který v ní ztvdne a vyschne, poté se tato forma odebírá; (MM); ► viz: příloha 7.

encogerse, zvrat. (1) **se me encogió la pierna** (Kub): mám mravence v noze; (JD).

encogollado, -da, adj. (1) (Chil): namyšlený; (AM, MM).

encogollarse, zvrat. (1) (Chil): vychloubat se, pyšnit se; (MM). • (2) (Chil): nafukovat se; (JD).

encohetar(se), tr/zvrat. (1) tr. (Mex): opít se, namazat se; i zvrat.; (2) zvrat. (Bol, Kost): naštvat se rozčilit se; (RAE, AM, MM).

encolado, -da, adj/subst. • (2) adj. (Am): švihácký; (JD).

encolcar, tr. (← keč. *kollka*) [Š: *granero*](1) (Per): uložit zrna obilí do sýpky; (AM, MM).

encoliguado, m. (1) (Chil): vnitřní dřevěné obložení z *coligüe*; ► *Chusquea culeou*, rostlina z třídy lipnicovité, čeledi bambusovitých, roste ve vlhkých oblastech lesních porostů na jihu Čile a na jihozápadě Argentiny, na rozdíl od ostatních porostů z čeledi bambusovitých, které mají měkké dřevo, dřevo této rostliny je pevné; je to také obtížně pěstovatelný druh, nesnáší vysoké teploty ani velké mrazy, je to trsnatý bambus, má zelená vzpřímená stébla s obvykle krátkými větvemi pokrytými hustým listovým; dorůstá až do výšky 3 metry; (AM); ► viz: příloha 8.

encoliguar, tr/intr. (1) tr. (Chil): pokrýt bambusem; (2) intr. oklestit; ► odstranit z rostlin málo listnaté větve; (AM).

encolinarse, zvrat. (1) (Kol): zabouchnout se do koho; (JD).

encolumnar(se), tr/zvrat. • (3) zvrat. (Arg): nahromadit, nastavět do sloupců; (JD).

encomendería, f. • (2) (Per): kořenářství; (AM).

encomendero, m. (1) (Am): o osobě: zplnomocněnec (majitel tzv. *encomienda*); arch.; (MM); (2) (Kub): dodavatel masa; (3) (Per): hokynář; (AM, MM). • (4) (Mex): starousedlík; (JD).

encomienda, f. • (3) královská listina; arch.; ► listina, kterou král poskytoval osobě (*encomendero*) na určitý počet Indiánů, kteří mu měli sloužit a pracovat na jeho polích, na oplátku tato osoba jim měla zajistit ochranu a výuku náboženství; (MM). • (4) (Mex): stánek s ovocem (v ulicích Ciudad de México); (AM, MM). • (5) (Mex): krámek; (JD).

encomioso, -sa, adj. (1) (Arg, Bol, Chil, Guat, Kol): pochvalný, velebící; (RAE, AM, MM).

enconado, adj/subst. • (2) (Am): hnisající (rána); (3) zlomyslný, podrážděný (osoba); (MM).

enconar(se), tr/zvrat. • (2) tr. (Kub, Mex): ukrást (bezenné věci); (3) zvrat. (Am): o ráně: zanítit se; (4) zhnisat; (MM). • (5) (Am): štípnout, šlohnout; (JD).

enconchado, m. (1) (Per): nábytek vykládaný perletí; (MM).

enconchar(se), tr/zvrat. (1) zvrat. (Kol, Mex, Per, Portor, Ven): ukrýt se (do své ulity); (AM, MM). • (2) tr. (Ven): nahnat strach; (3) zvrat. (Per): vykládat perletí; (4) zvrat. (Ven): zalézt strachem, usadit se, jít spát; (5) **estar enconchado** (Ven): být zalezlý, doma; (JD).

engongarse, zvrat. (1) (Mex): naštvat se, dopálit se; (JD).

encono, m. (1) (Chil, Kol): zanícená rána, vřed; (RAE, AM, MM).

encopado, -da, adj. (1) (Chil): opilý; (AM).

encoparse, zvrat. (1) (Am): nalíznout se, opít se; (JD).

encopetado, -da, adj. (1) (Am): urozený; (2) pyšný; (3) patřící do nejvyšších společenských vrstev; (MM).

encorajinarse, zvrat. (1) (Chil): zkrachovat; (AM, MM).

encorazar, tr. (← *aljorozar*) (1) (Mex): uhladit, vyrovnat (zed'); ■ Syn.: *encorozar*; (MM).

encorcovar, tr. (1) (Kol, Portor): ohnout; (AM, MM). • (2) (Kol): nahrbit; (JD).

encordado, m. • (2) (Arg): strunoví (u kytary); (3) kytara; (MM). • (4) (Am): výplet (rakety); (JD).

encorozar, tr. (Chil), viz: *encorazar*; (MM).

encorquetarse, zvrat. (1) (Mex): stoupat, lézt; (AM).

encuadrar, tr/intr. (1) (Arg): o věcech: zapadnout do sebe; (2) hodit se k sobě (věci); (MM).

encuartador, -ra, m/f. (1) (Mex): nevěrný partner neskrývající svou milenku; (MM).

encuartar(se), tr/zvrat. • (3) tr. (Mex): rozčtvrtit; (4) tr. spojit dvě podobné věci; (5) zvrat. skočit do řeči, vložit se do hovoru; př.: *dispense usted que le encuarte*; (AM, MM). • (6) zvrat. (Mex): zaplést se, dostat se do slepé uličky; (JD).

encuarte, m. (1) (Mex): zapletení do čeho; (JD).

encuartelar, tr. (1) (Chil, Ekv, Hond, Kol, Mex, Per, Portor, Ven, StřAm): ubytovat vojáky v kasárnách, nakvartýrovat (vojsko); (RAE, AM, MM).

encuatar, tr. (← nah. *coatl*) (1) (Mex): spárovat, dát do páru; (AM, MM).

encucurucharse, zvrat. (1) (Kol, StřAm): vyšvihnout se, vylézt na vrchol; (AM, MM).

encuellar, tr. (1) (Kol): ovládat; (AM). • (2) (Kol): skolit; (JD).

encuendar, tr. (1) (Mex): urovnat; př.: *está mal encuendado* (je to v nepořádku); (JD).

encuentro, m. • (3) (Arg, Chil): stehno (u ptactva); (4) loketní kloub (u čtyřnožců); (5) část těla čtyřnožců (mezi nohou a slabinou); (MM); ► viz: příloha 9.

encuerado, -da, adj. (1) (Kub, Mex): o člověku: otrhaný; (2) o ženě: nestydatá, ► žena stroze oblečená nestydatě ukazuje své tvary; (MM). • (3) (Am): nahatý; (4) (Mex): v kožené bundě, oblečený do kůže; (JD).

encuerar(se), tr/zvrat. • (5) zvrat. (Mex): namočit se; (JD).

encuerizo, m., vulg. (1) rytina naháčů (obnažených lidí); (AM).

encueros, adj. (1) (Mex): nahatý, př.: *está encueros*; (JD).

encueruso, adj. (1) (Kub): úplně, dočista nahatý, v Adamově rouše; (JD).

encuetar(se), tr/zvrat. • (2) (Mex): chlastat; (JD).

encuitarse, zvrat. (1) (Kol): dostat se do dluhů; (JD).

encujado, m. (1) (Kub, Portor, Ven): konstrukce z dřevěných tyčí nebo z *cuje*; ► *Inga spuria*, keř a strom, patří do čeledi bobovitých, dorůstá výšky až 15 metrů, roste na kamenité zemi, produkuje dlouhé a rovné výhonky, někdy kvete i již jako keř kolem 2 metrů vysoký; (MM).

encujar, tr. (1) (Kub, Portor): pracovat s dřevem a s *cuje*; (AM, MM).

enculebrarse, zvrat. (1) (Am): zasekat se do dluhů; (JD).

enculecarse, zvrat. (1) (Am): o slepici: stát se kvočnou; (MM).

encurrucarse, zvrat. (1) (JižAm, Portor): skrčit se, schoulit se; (AM, MM).

encurruñar(se), tr/zvrat. (1) (Ven): spolčit, skamarádit se; (JD).

encurtir, tr. (1) (Ekv): vydělávat kůže; (JD).

enchahuistarse, zvrat. (1) (Mex: Zacatecas): nakazit se (kukuřice); (AM).

enchalecar(se), tr/zvrat. (1) tr. (Arg, Urug): obléct kazajku, ► v 19. století za vlády Rosase to byl trest, který spočíval v tom, že se člověku oblékla čerstvá hovězí kůže jako kazajka, která ho tak při vysušování začala brutálně stlačovat; (2) zvrat. (Mex): krást; (AM, MM).

enchamarrado, -da, adj. (1) (Mex): nebezpečný, podezřelý (člověk); (2) o člověku: oblečený do *chamarro*, ► pytlovina, která v lidovém smýšlení symbolizuje násilí; (MM).

enchamarrar, tr. • (2) (Kol): splést, poplést; (AM).

enchambar(se), intr/zvrat. • (9) zvrat. (Ekv): o nitích: zamotat se; (10) tr. (Ekv): zatravnit; (AM).

enchambranar, tr/zvrat. (1) tr. (Ven): udělat randál; (2) rozházet, udělat nepořádek; (3) zvrat. (Kol: Riohacha): zamotat se, zaplést se; (AM, MM). • (4) (Ven): nadělat plno zmatků; (JD).

enchamizar, tr. • (5) (Am): pobláznit, poplést hlavu; př.: *andan enchamicados* (jsou do sebe zakoukaní); (JD).

enchanchado, -da, adj. (1) (Am): zazobaný, prachatý; (2) (Arg): ožralý jak prase; (JD).

enchapar, tr. (1) (Mex): opatřit zámkem; (MM).

enchaparrarse, zvrat. (1) (Ekv): zarůst plevellem, houštím; (AM). • (2) (Ekv): zarůst lesem, zalesnit; (JD).

enchauquetarse, zvrat. (1) (Kol, Per, Portor): obléci si svrchník; (2) (Kol): vyparádit se, vyfintit se; (AM).

encharcadero, m. (1) (Ekv): louže; (JD).

encharcarse, zvrat. • (4) (Arg): uvíznout v louži; (MM).

encharolar, tr. (1) (Mex): vyleštit; (2) nalakovat boty; (JD).

encharralar(se), tr/zvrat. • (5) (StřAm): schovat, ukrýt se do zálohy; (AM, MM).

enchanchado, -da, adj. (1) (Arg): namazaný; (2) (Chil): zazobaný, prachatý; (JD).

enchancharse, zvrat. (1) (Arg): opít se; (AM, MM). • (2) (Chil): namazat si kapsu; (JD).

enchicharse, zvrat. • (2) (Ekv, StřAm): naštvat se; (3) (Guat): rozčítit se; (AM, MM).

enchilada, f. • (4) sázka (při karetní hře); (MM).

enchiladera, f. (1) (Mex): kuchařka, prodavačka *enchiladas*; (MM).

enchilado, -da, adj/subst. • (2) adj. (Mex): načervenalý, narudlý; (3) m. (Kub, Mex): dušený pokrm s pikantní omáčkou; (AM). • (4) adj. (Mex): vztekly, rozružený; (MM). • (5) m. (Kub): škeble na paprice; (JD).

enchiladora, f. (Mex), viz: *enchiladera*; (MM).

enchiladuría, f. (1) (Mex): stánek s plackami *enchiladas*; (JD).

enchilar(se), tr/ intr/zvrat. • (6) **eso no es cosa de enchíleme usted otra** (Mex): není to tak snadné, jak se zdá; (7) intr. (Kost, Mex): pálit (jako chilli paprička); (8) intr. (Kost): popálit ústa, oči (papričkou, cibulí, česnekem); (AM, MM). • (9) zvrat. (Guat, Hond, Kost): popálit si ústa, oči (papričkou); (DA). • (10) (Kost): napálit; (JD).

enchilotarse, zvrat. (1) (Arg): rozzlobit se, rozhněvat se; (AM, MM).

enchinchado, -da, adj. • (2) (Am): naštvaný, otrávený; (3) plný štěnic, zaštěničený; (JD).

enchinchar(se), tr/zvrat. • (5) tr. (Mex: Tabasco): babrat se s; (6) zvrat. (Arg): mít špatnou náladu, být mrzutý; (7) (Guat, Mex, Per, Portor): o věci: obalit se štěnicemi; (AM, MM).

enchiquerada, f. (1) (Mex): zavření býka (do stáje); ■ Var.: *enchiquiramiento*, m.; (JD).

enchiquerar, tr. (1) (Am): o zvířatech: ustájit; (MM).

enchismar(se), tr/zvrat. (1) tr. (Dom, Portor): pomlouvat, drbat, klepat; (2) zvrat. (Portor): rozzlobit se; (AM).

enchispar(se), tr/zvrat. (1) (Arg, Guat, Mex, Urug): opít; i zvrat.; (AM, MM). • (2) zvrat. (Am): nakoupit si, podnapít se; (JD).

enchivar(se), tr/zvrat. • (4) tr. (Ven): zabásnout, strčit do basy; (5) zvrat. (Am): naštvat se; (6) zvrat. (Dom): zapadnout do bahna (vůz); (JD).

enchocorarse, zvrat. (1) (Kol): schovat se do jeskyně; (AM).

encholado, -da, adj. (1) (Kol: Riohacha): schovaný v jeskyni; (AM).

enchomitado, -da, adj. (1) (Mex): v suknici; př.: *una vieja enchomitada*; (JD).

enchonclarse, zvrat. (1) (Dom): obývat dům; (AM).

enchorchado, -da, adj. (1) (Mex): přítomný ve skupině, na oslavě (člověk); (AM).

enchorrerar, tr. (1) (Mex: Zacatecas): napálit, podvést, ošálit; (AM).

enchuchar, tr/zvrat. • (2) tr. (Kub): ukázat cestu; (3) zvrat. (Kub): odejít; (4) tr. (Kub): uzavřít manželství; (AM, MM).

enchuecar(se), tr/zvrat. • (2) tr. (Mex): poškodit, uškodit; (3) zvrat. (Am): ohnout se; (4) zvrat. (Mex): dopálit se (na koho); (JD).

enchufar(se), tr/zvrat. (1) zvrat. (Portor): rozzlobit se, zvážnět; (AM). • (2) tr. (Mex): přizpůsobit se; (JD).

enchullecar, tr. (Chil), viz: *enchuecar*; (AM).

enchumbrar, tr. (Am), viz: *enchumbar*; (JD).

enchungar, tr. (1) (Kol: Riohacha): přidat tuk (do pokrmu); (AM).

enchutar, tr. • (5) tr. (Am): strčit, šounout, dát; (JD).

enchute, m. • (2) (Hond): kuželky (hra); (AM, MM).

ende; zájm. (1) ~ **que** (Chil): tam, kde; (JD).

endenantes, adv. • (2) **desde** ~ (Am): už hezkou chvíli; (JD).

endespués, adv. (1) (Kol, Portor): potom, pak, později; (MM).

endetrás, adv., vulg. (1) (Per, Portor): vzadu, dozadu; (AM).

endeveras, adv., vulg. (1) (Arg, Bol, Per, Portor, Urug): doopravdy; ■ Var.: *de adiveras* (Kol, Mex, Per, Portor, Ven); (AM, MM).

endiablado, -da, adj. • (2) (Am): těžký, riskantní; př.: *un camino endiablado, un asunto endiablado*; (MM).

endicharse, zvrat. (1) (Kol): zasnoubit se; (AM).

endientar, tr/intr., vulg. (1) intr. (Chil, Kol): začínat růst (zuby); (2) tr. (Guat, Kol): nasadit (řetěz); (3) ozubit; (4) spojit, zaklesnout (zářezy); (AM, MM).

endiya, f. (1) (Ekv, Chil, Per, Portor, Ven): štěrbina, škvíra; (AM, MM).

endilgar(se), tr/zvrat. • (3) tr. (Am): pověsit na krk (někomu nějakou nepříjemnost); př.: *fulano nos endilgó un sermón sobre nuestras obligaciones*; (4) tr. (Ven): směřovat, ukázat cestu; (MM). • (5) **endilgárselas para** (Chil): uhánět do, k, ke; (JD).

endiosarse, zvrat. (1) (Mex): zakoukat se; př.: *está endiosado en ella*; (JD).

endolado, m. (1) (Chil): nejsvrchnější plocha oken a dveří s prolisy, lišta; ► lišta u prosklených dveří; (AM); ► viz: příloha 10.

endomingado, -da, adj. (1) (Am): o osobě: oblečený (do svého nejlepšího oděvu); (MM).

endomingarse, zvrat. (1) (Am): o osobě: obléci si (nejlepší oděv); (MM).

endormir, intr. (1) vulg. (Urug): spát; (AM). • (2) (Urg): uspat; (JD).

endorsar, tr. (1) (Mex, Portor, StřAm): převést, indosovat (směnku); (2) hodit na krk, pověsit na krk; (MM).

endosar, tr. (← angl. *to endorse*) (1) (Mex, Portor, StřAm): podpořit, potvrdit, souhlasit; (MM).

endose, m. (1) (Am): indosace, převod (směnky); (JD).

enea, f. (1) (Kub): orobinec širokolistý; ► *Typha latifolia*: vodní rostlina, která dorůstá výšky 1-2,5 metru, listy jsou jednoduché, uspořádané do 2 řad, květy rostou v květenstvích tzv. palicích, roste v Evropě, Asii, Severní Americe, Mexiku a některých částech Afriky; ► viz: příloha 11; (2) rohož, podložka; (3) pružná kůra některých rostlin; ► řezaná se dále používá například při vykládání opěrek nebo sedáků u židlí, jako ozdobné tvary na nábytek, a jiného použití; (MM).

enenates, adv., vulg. (Portor), viz: *endenantes*; (AM, MM).

energético, -ca, adj. (← angl. *energetic*) (1) (Am): energický, rozhodný, rázný; (MM).

enfaginar, tr. (1) (Per): štvát, poštvat, ponoukat; (2) (Bol): naverbovat (někoho někam); (AM);
 ■ Var.: *enfajinar*; (JD).

enfajillar, tr. (1) (Mex, StřAm): obalit, ošerpovat, opásat; (AM, MM).

enfaldado, m. (1) (Kub): maminčin mazánek, (JD).

enfaldar, tr. (1) (Chil): kráčet po úbočích; (AM).

enfaltrícarse, zvrát. (1) (Kol): strčit si do kapsy; (AM, MM).

enfandangarse, zvrát. (1) (Kub): naštvat se, rozzlobit se; (AM).

enfardadora, f. (1) (Arg, Chil): balička pícnin, bavlny, apod.; (MM). • (2) (Am): pytlovací stroj; (JD).

enfaruscar, tr. (1) (Hond): rozhazovat peníze; (AM).

énfasis, m. (1) **poner** ~ (Am): zdůraznit; (MM).

enfátizar, tr. (← angl. *to emphasize*) (1) (Am): vyzdvihnout, podtrhnout, zdůraznit; (2) trvat na něčem; (MM).

enfatuado, -da, adj. (1) (Kub): domýšlivý, poblázněný; (JD).

enfebreído, -da, adj. (1) (Am): trpící horečkou; (JD).

enfermarse, zvrát. (1) (Guat): o ženě: otěhotnět; (AM, MM). • (2) zvrát. (Am): onemocnět; př.: *enfermarse del pecho*; (JD).

enfermedad, f. • (2) (Am): syfilis; (3) (Kub): chuligánství; př.: *bailar enfermedad* (tancovat jako pásek); *vestir con enfermedad* (strojit se jako pásek); (JD).

enfermito, m. (1) (Kub): pásek, chuligánek; (JD).

enfermo, -ma, adj/subst. (1) adj. (Am): syfilický, zkažený, nemravný; (2) adj. ~ **del corazón** (Dom): souchotinář; (3) adj. **estar** ~ (Kub): chovat se jako pásek; (4) m. (Am): syfilitik; (5) (Kub): pásek, chuligán; (6) teplouš; (JD).

enfilár, tr. (1) (Kub): zblejsknout, uvidět; (JD).

enflatarse, zvrát. (1) (StřAm, Ven): zesmutnět; (2) (Kub, Mex): naštvat se, rozzlobit se; (MM).

enflautada, f. (1) (Guat, Hon, Per): hloupost, pitomost; (AM, MM). • (2) (Am): bota, sek; (JD).

enflautar, tr. • (2) (Am): ušetřit (komu co); př.: *nos enflautó un discurso de dos horas* (oblažil nás dvouhodinovým kázáním); (JD).

enfogonar, tr. (1) (Portor): naštvat se, rozzlobit se; (AM).

enfolinarsé, zvrát. (1) (Portor): naštvat se, rozohnit se; (AM).

enfollonar(se), tr/zvrát. (1) tr. (Portor), viz: *enfogonar*; (2) zvrát. opít se; (AM).

enfrascarse, zvrát. (1) (Mex): chodit po zábavách; př.: *anda muy enfrascado* (je samá zábava); (JD).

enfrenillar, tr. (1) (Guat): připevnit provázky (k papírovému draku); (AM).

enfrentar, intr. (1) (Arg, Mex): čelit (komu, čemu); (MM). • (2) (Arg): dojít (k čemu); př.: *enfrentar la casa* (dojít k domu); (JD).

enfriador, m. (1) (Mex): chladnička, ochlazovač; (2) ~ **de aire** (Mex): ochlazovač vzduchu; (JD).

enfrijolarse, zvrát. (1) (Mex): zkomplikovat se (obchod); (AM, MM). • (2) zvrát. (Mex): zaplést, zamotat se; př.: *el asunto se enfrijoló* (věc se zamotala); (JD).

enfucarse, zvrát. (1) (Kol: Riohacha): zaslepit, zatemnit; (AM).

enfuertarse, zvrát. (1) (Kol): zesílit, posílit; (AM).

enfuertarse, zvrát. (1) (Ven): rozmotat se (provazu); (AM, MM).

enfullinarsé, zvrát. (1) (Chil, Mex): rozčítit se, rozhněvat se; (AM, MM).

enfunado, -da, adj., hovor. (1) (Kub): ješitný, samolibý, domýšlivý, arogantní; (MM).

enfunarse, zvrát., arch. (1) (Kub): vytahovat se, vychloubat se; (AM).

enfuñingarse, zvrát. (1) (Kub): naštvat se, rozčítit se; (AM).

enfurgonar, tr. (1) (Portor): naložit na vůz, vagón; (AM).

enfuscar, tr., vulg. (Kub, Portor), viz: *enfucarse*; i zvrát.; (AM, MM).

enfusque, m., vulg. (1) (Portor): zatemnění, zaslepení; (2) chaos, zmatek; (AM).

engajado, -da, adj. (1) (Kol): kudrnatý, vlnitý; (AM, MM).

engalibar, tr. (1) (Kol): vyparádít se, nafintit se, nastrojít se; (AM).

engalletar(se), tr/zvrát. • (3) (Ven): zamotat se; (JD).

engallolar, tr. (← port. *gaiola*) (1) (Urug): uvěznit, zabásnout; (AM).

engallotarse, zvrát. (1) (Ekv: Azuay): naparovat se, nadouvat se; (AM).

enganchabobos, m., pl. (1) (Ekv): kudrna, kadeř; (AM, MM).

enganchar(se), tr/intr/zvrat. • (7) intr. (Portor): vystoupat; i zvrat.; (MM). • (8) rozhodnout se k (něco říci nebo udělat); př.: *enganchó y dijo*; (AM). • (9) zvrat. (Kub): přilepit se (na koho); (10) ~ **en el último tren** (Kub): skočit do posledního vagónu, přidat se za pět minut dvanáct; (JD).

enganche, m. • (3) (Mex): záloha, složení zálohy; (JD).

engandujar, tr. (Kol), viz: *engalibar*; (AM).

engañador, m. (1) (Kub): vycpávka (boků, prsou); (JD).

engañapichanga, m/f. • (3) m. (Bol): mluvkva, žvanil; (AM, MM). • (4) f. podvod, podfuk; (MM).

engañijos, m., pl. (1) (Kol): podvody, podfuky; (AM).

engañito, m. (1) (Chil): dárek (z prospěchářství); (AM).

engañotar, tr. (1) (Kol): násilně požadovat, chytit pod krkem; (AM).

engarabitarse, zvrat. (1) (Kol): prokřehnout; (2) pohubnout; (MM).

engarce, m. (1) (Kol): spor, rozepře; (MM).

engarfar, tr., vulg. (1) (Portor): chytnout, uchopit; (AM).

engargolar, tr. (1) (Kol): zamotat, zaplést; (AM, MM).

engaripolarse, zvrat. (1) (Ven): nafintit se, vyparádít se, nastrojít se; (AM, MM).

engarrotarse, zvrat. (1) (Am): o končetinách: ztuhnout, znehybnět (zimou nebo nemocí); (MM).

engarrullar, tr. (1) (Mex): poplést, zamotat; (JD).

engarruñarse, zvrat. (1) (Hond, Kol, Mex): zesmutnět (pták); (2) mačkat se, zmačkat se; (AM, MM).

engarzar(se), tr/zvrat. • (2) tr. (Kol): dopadnout, ulovit; (3) tr. (Portor), viz: *engarfar*; (AM, MM). • (4) zvrat. (Am): zaplést, zamotat se, poplést se; (JD).

engasar(se), tr/zvrat. (1) (Guat), viz: *engaratusar*; (2) zvrat. upadnout do tranzu; (AM). • (3) (Guat): opentlit; (JD).

engatillarse, zvrat. • (2) (Ekv): vyšňořit se, nastrojít se; (AM, MM).

engavillarse, zvrat. (1) (Par): spřáhnout se (s kým); (JD).

engazuzar, tr. (1) (Kost), viz: *engaratusar*; (2) strhnout povyk, stropit randál; (AM).

engentarse, zvrat. • (2) (Mex): být zaražený (mezi lidmi); (3) (Guat): stranit se (lidí); (AM).

engerirse, zvrat. (1) (Kol, Mex, Ven): zesmutnět, rozesmutnit, se; (AM, MM). • (2) (Kol): kroutit se (zimou, nemocí); (JD).

engestado, -da, adj. (1) (Am): zlý, kyselý (v obličejí); (MM).

engestarse, zvrat. (1) (Mex): dělat kyselý obličej; (MM). • (2) **bien/mal engestado** (Am): dobře/špatně vypadající; (JD).

engetano, -da, adj/subst. (1) m. (Arg): rozzlobený výraz (v obličejí); (MM). • (2) adj. (Arg): rozzlobený, naštvaný (v obličejí); (AM).

engoar, tr. (1) (Kub): hodit návnadu (rybám); ■ Var.: *engodar*; (2) předstírat podvedení; (AM).

engodo, m. (1) (Kub): návnada, vnaďidlo (k rybaření); (AM, MM).

engoe, m. (1) (Dom): předstírání podvedení; (2) drobné kousky masa (jako návnada k rybaření); (AM).

engolillarse, zvrat. (1) (Kub): zadlužit se; (2) (Per): naštvat se, rozzlobit se; (AM, MM).

engomado, m. (1) (Am): naškrobení; (2) (Par): kocovina; (JD).

engomarse, zvrat. • (2) (Am): vyfintit se; (3) (Am): mít kocovinu; (JD).

engominar, tr. (1) (Arg, Par, Per, Urug): nagelovat, nalakovat si (vlasy); i zvrat.; (AM, MM).

engordero, m. (1) (Chil): vykrmovač; ► vykrmovač nakoupí zvířata, vykrmí je a pak je dále prodá; (AM, MM).

engorgonar, tr. (1) (Hond), viz: *enfaruscar*; (2) (Dom): o záležitosti: zdržet, opozdit, zastavit; (AM).

engorgonearse, zvrat. (1) (Dom: Cibao): rozrušit se, pobouřit se, zneklidnět; (AM).

engorrar, tr. (1) (Mex, Portor, Ven): otravovat, obtěžovat; (AM, MM).

engramar, tr. (1) (Guat, Hond, Portor, Salv): zatravnit; (RAE, AM, MM). • (2) (Mex): zasít trávu; př.: *y los arados brincan haciendo agujeros en la tierra dura y engramada*; (RR).

engrampar, tr. (1) (Arg, Hond, Guat, Kub, Salv, Urug): sešít; (2) (Kub): dobýt, získat; (RAE, AM, MM). • (3) (Kub): sbalit (zloděje); (4) (Kol, Guat): spojit kramlí; (JD).

engranarse, zvrat. (1) (Arg, Mex): porouchat se (převodovka auta); (MM). • (2) (Arg): naštvat se; (JD).

engrane, m. • (2) (Arg, Mex): vyskočení, vyhození (ze spoje); (MM).

engrasarse, zvrat. (1) (Mex): přiotrávit se (výpary z olovnatých minerálů); (AM, MM).

engrasillar, tr. (1) (Chil): o papíru: pokrýt práškem z jalovcové pryskyřice; ► tento prášek z jalovcové pryskyřice (*grasilla*) se používal na vydřený papír, aby se inkoust nepropil nebo nerozpil; (AM).

engreído, -da, adj. (1) (Antil, Mex): oblíbený (o zvířatech); (MM). • (2) (Am): zamilovaný; (3) **vivir ~ en/con la vida** (Mex): milovat život; (JD).

engreír, tr. (1) (And, Am.): oblíbit, naklonit si; i zvrat.; (2) (Dom, JižAm, Pan, Per, Potor): rozmazlit, zhýčkat (dítě); (RAE, AM, MM).

engrifarse, zvrat. • (2) (Kol): nafouknout se; (3) (Mex): rozladit se, rozmrzet se, rozčítit se; (MM).

engrillar, tr/zvrat. • (4) (Kol, Pan): zadlužit se; (5) (Kol, Portor): napálit, podvést; (6) (Portor, Ven): zpychnout, naporovat se; (AM, MM).

engrincharse, zvrat. • (4) (Kub): zvažnět; (MM).

engringarse, zvrat. • (2) (Am): odcizit se; (JD).

engringolarse, zvrat. (1) (Ekv, Nik): rozzlobit se, rozčítit se; (2) (Kol): zneklidnět, pobouřit se; (3) být drzý, opovážlivý; (4) (Ven): vyšňořit se, vyparádít se; (AM).

engrupidor, m., vulg. (1) (Arg): překecávač, ukecávač; (2) balamutitel, podvodník (lichotkami); (MM).

enguadar, tr. (1) (Kub): ukecat, přemluvit, obalamutit; (MM).

engualichado, -da, adj. • (2) opojený lektvarem; (MM).

enguandos, m., pl.. (1) (Kol): nepotřebné věci; (AM). • (2) výmluvy, vytáčky; (MM).

enguandujar(se), tr/zvrat. (1) zvrat. (Kol): vyparádít se, vyšňořit se; (AM). • (2) tr. (Kol): přezdobit, naplnit zbytečnými ozdobami; (MM).

enguangarar, tr. (1) (Dom): pobouřit, pohoršit; (AM).

enguantado, -da, adj. (1) (Chil): o koni: světlý s černýma nohama; (AM, MM).

enguapearse, zvrat. (1) (Mex): opít se; (AM).

enguaracar(se), tr/zvrat. • (2) (StřAm): schovat se; (AM, MM).

enguaralar(se), tr/zvrat. • (2) zvrat. (Kol): splést se, poplést si; (3) opít se; (AM, MM).

enguaraparse, zvrat. • (2) (Portor): zkvasit; (3) o cukrové třtině a některém ovoci: stát se šťávou; ► když začínají kvasit a vzniká tím šťáva (*guarapo*); (AM, MM).

enguarapetarse, zvrat. ■ Var.: *enguarapearse* (Mex); (JD).

enguaretarse, zvrat., vulg. (1) (Portor): o věcech: být stejný, v jednom; (AM).

enguatinarse, zvrat. (1) (Kol): vytáčet, kroutit se; (JD).

enguayabado, -da, adj. • (2) (Kol, Ven): mající kocovinu; (AM, MM).

engubiar, tr. (1) (Urug): přemoci, ovládnout; př.: *el dolor no lo engubia*; (AM, MM).

engüerarse, zvrat. (1) (Kol): o ráně: zanítit se; (2) zkazit se (jídlo); (MM).

enguerrillar(se), tr/intr/zvrat. • (2) (Ven): rozdělit jednotky na oddíly; (3) vstoupit do války; (AM, MM).

enguinchar, tr. (Portor), viz: *engüinchar*; (AM).

enguiñarse, zvrat. (← fr. *guigne*) (1) (Ven): mít smůlu; (AM, MM).

enhacendado, m. (1) (Ekv): zbohatlík; (JD).

enhechizar, tr. (1) (Am): očarovat; (JD).

enhicar, tr. (1) (Portor): přivázat (houpací síť); (AM).

enhulado, -da, adj. (1) (Mex): gumový, pogumovaný; (JD).

enjabonado, -da, adj/subst. • (3) (Kub, Per): o koni: grošovaný; (AM, MM).

enjabonar, tr. (1) (Am): pochlebovat, lichotit; (2) ~ **el piso** (Arg): nastražit past; (MM).

enjaguar, tr. (1) (Hond): napálit, podvést, ošálit; (AM).

enjalmar, tr. (1) (Kub): neradostně umístit, uložit (něco); (AM).

enjambre, m. (1) (Kub): název karibských ryb z čeledi Petromotoponidae; (MM).

enjaminar(se), tr/zvrat. (1) tr. (Kub), viz: *enjalmar*; (2) zvrat. (Ven): nastrojít se, vyzdobit se; (AM, MM).

enjaretar(se), tr/zvrat. • (2) (Arg, Mex: Querétaro): přinutit k (provedení něčeho); př.: *fulano nos enjaretó este trabajo*; (AM, MM). • (3) (Arg): hodit, přišít (někomu nepříjemnost); (MM).

enjarinarse, zvrat. (1) (Kol: Riohacha): opít se; (AM).

enjarrarse, zvrat. (1) (Kost): dát ruce v bok; (AM, MM).

enjaular, tr. (1) (Kol, Pan): zamřížovat; ► o mřížích domu, který by mohl být postižen zablácením; (AM, MM).

enjaule, m. (1) (Kol): zamřížování; (AM).

enjetarse, zvrat. • (2) (Am): mračit se; (JD).

enjicadura, f. • (2) lanoví (houpací sítě); (AM, MM).

enjicrar, tr. (1) (Kol, Ven): zabalit do ochranného obalu (láhev); (MM).

enjilladura, f. (1) (Portor): rachitida, křivice; ► nemoc hlavně u dětí, vyvolaná nedostatkem vitamínu D a slunečního záření, těžká porucha tvorby kostí, kdy se například nohy začnou křivit do tvaru písmene O; (AM).

enjillamiento, m. (Portor), viz: *enjilladura*; (AM).

enjillarse, zvrat. (1) (Kub): o zrnu kukuřice: uschnout (před úplným dozráním); (2) (Dom): být nakřčený v ramenou (v důsledku nemoci nebo nehody); (AM, MM).

enjillirse, intr/zvrat., vulg. (1) (Portor): nedozrát (o osobě, zvířatech i rostlinách); (AM, MM).

enjiquerar, tr. (1) (Kol): vložit (do tašky); (AM, MM).

enjiragues, m., pl. (1) (Kub): vedlejší výdaje; podmáznutí (penězi); (JD).

enjojotarse, zvrat. (1) (Kub): změkknout (navlhlé hlízy); (JD).

enjonarse, zvrat. (1) (Kol): prohnout se (lůžko); (AM).

enjorjetar, tr., vulg. (Mex), viz: *enflautar*; (AM).

enjotarse, zvrat. (1) vzchopit se, vzpružit se; (MM).

enjuagar, tr. (1) (Dom): zabodnout, zapíchnout (bodnou zbraní); př.: *le enjuagó el cuchillo a su enemigo*; (AM).

enjugada, f. (1) (Kol): utření slz; (JD).

enjugamos, m., pl. (1) (Am): ručník, osuška; (JD).

enjuncar, tr. (1) (Chil): opatřit výpletem (sedák nebo opěrku u židle); (MM).

enjutarse, zvrat. (1) (Guat, Ven): zhubnout, vychrtnout; (2) srazit se, smrsknout se; (MM). • (3) (Am): skrčit se, scvrknout se; (JD).

enlaberintarse, zvrat. (1) (Ekv): nadchnout se; celý hořet nadšením; (AM).

enlajado, m. (1) (Ven): dlážděná podlaha; (AM, MM).

enlajar, tr. (1) (Arg, Ven): dláždit; (AM, MM).

enlapado, -da, adj. (1) (Portor): hubený (nemající pupek); (AM).

enlatado, m. • (2) (Kol): bambusová konstrukce (na vnitřní pokrytí venkovských obydlí); ► tato bambusová konstrukce se vyrábí z bambusu *guadua*; *Guadua angustifolia*, patří do čeledi bambusovitých, roste ve vlhkých tropických pralesích na březích řek, dorůstá do výšky až 20 metrů, ojediněle až 30 metrů, dřevo se používá hlavně ve stavebnictví; (MM); ► viz: příloha 12.

enlatar, tr. (1) (Am): pokrýt bambusem (střechu, zdivo); (MM).

enlazada, f. (1) (Am): vržení lasa, chytání do lasa; (JD).

enlazador, m. (1) (Am): vrhač lasa; (JD).

enlazar, tr. (1) (Am): nahazovat laso, chytit do lasa; (MM).

enlitrarse, zvrat. (1) (Chil): onemocnět ze stínu stromu litre; ► *Lithraea caustica*, nebo také *venenosa*, strom z čeledi ledvinovnickovité; rostou v tropech nebo subtropích, listy i dřevo mnohých odrůd je pro člověka škodlivé až nebezpečné, některé způsobují dermatitidu, alergie, člověk se může nakazit již pouze z výparů poraněného stromu nebo kouře z jeho spalování; (AM); ► viz: příloha 13.

enlosetar, tr. (1) (Kub): vydláždit dlaždičkami; (JD).

enlozado, -da, adj/subst. (1) adj. (Am): pokrytý majolikou/smalttem (kovové nástroje); (2) adj. smaltovaný; (MM). • (3) m. (Am): smalt, email; (4) smaltovaný předmět; (5) smaltování; (JD).

enllantada, f. (1) (Am): nasazení pneumatiky; (JD).

enmabitar, tr. (1) (Ven): uřknout, uhranout; (AM, MM). • (2) (Ven): přinést smůlu; (JD).

enmadejada, f. (1) (Chil, Kub): navinutí, namotání; (JD).

enmadrigarse, zvrat. (1) (Am): nakupit se, nahromadit se; př.: *la gente se enmadriga en la plaza*; (JD).

enmaizarse, zvrat. (1) (Mex): o dobytku: onemocnět (z přejedení se kukuřice a zapití vodou); (MM).

enmaletarse, zvrat. (1) (Mex): zabalit si kufr; (2) zlenivět; (JD).

enmalezado, -da, adj. (1) (Am): zarostlý plevelem, roštím; zaplevelený; (2) prorostlý tukem; (JD).

enmalezarse, zvrat. (1) (Chil, Per, Portor): zarůst plevelem; (AM, MM).

enmallar(se), tr/zvrat. (1) tr. (Kub): zabalit do síťoviny (tabáku); (MM). • (2) zvrat. (Am): zamotat se (do čeho); (JD).

enmangar, tr. (1) (Arg, Urug): o dobytku: zavřít do ohrady (manga); (MM); ► viz: příloha 14.

enmanillar, tr. (1) (Dom, Portor): svazovat (listy tabáku); (AM, MM).

enmanojar, tr. (Kub, Mex), viz: *enmanillar*; (MM).

enmantecado, m. (1) (Mex): zmrzlina; (JD).

enmantecarse, zvrat. (1) (Guat): zamastit se, namazat se tukem; (MM).

enmasillar, tr. (1) (Kub): vybělit zdi; (JD).

enmatarse, zvrat. (1) (Kol): skrýt se v křoví; ■ Var.: *enmatorrarse*; (JD).

enmatular, tr. (1) (Kub): smotat (tabák); (AM, MM).

enmayenarse, zvrat. (1) (Ven): upadnout v nemilost; (AM).

enmelotar, tr. (1) (Kol): namazat (medem); (AM).

enmendatura, f. (1) (Am): náprava (škod), odčinění (chyb); (AM).

enmienda, f. (← angl. *amendment*) (1) (Am): dodatek, novela; (MM).

enmogotarse, zvrat. • (2) (Ven): ukrýt se v horách; (AM, MM).

enmonarse, zvrat. (1) (Bol, Chil, Ekv, Mex, Per, Ven): opít se; (RAE, AM, MM).

enmontañarse, zvrat. (1) (Chil): skrýt se, schovat se v záloze; (AM, MM).

enmontarse, zvrat. • (2) (Kol, StřAm, Ven): zalesnit, zarůst lesem; (AM).

enmontunarse, zvrat. (1) (Ven): zkornatět, stát se hornatým; (AM, MM).

enmorralar, tr. (1) (Mex): umlčet, ucpat ústa; (JD).

enmoscarse, zvrat. (1) (Arg): naplnit se červy a larvami much (rána dobytka); (MM). • (2) (Per): namáznout se, podnapít se; (JD).

enmujerarse, zvrat. (1) (Am): být samá ženská, mít plotky se ženskými; (JD).

enjojotarse, zvrat. (1) (Kub): poškodit se, poničit se (plody); ► na plodech se vytváří skvrnky nebo prasklinky zapříčeněné např. prudkým deštěm; (AM).

enqué, m. (1) (Ekv, Kol, Ven): nákupní taška; př.: *quiero llevarme el aceite, pero no tengo el enqué*; (AM, MM).

enqueridarse, zvrat. (1) (Mex): dát se dohromady (muž a žena); (JD).

enquesarse, zvrat. (1) (Ven): defraudovat, zpronevěřit (peníze); (JD).

enquimbarse, zvrat. (1) (Kol): zasekat se, dostat se do dluhů; (JD).

enquinchar, tr. (Ekv), viz: *quinchar*; (AM, MM).

enquiñar, tr. (1) (Portor): svázat nohy (zvířeti); (AM).

enrabar, tr. (1) (Urug): uvázat za ocas; (AM).

enrajonar, tr. (1) (Kub): vysypat (odpad); (AM).

enralecer, tr. (1) (Mex): oslabit, zřídnot, zředit; i zvrat.; (MM).

enramada, f. (1) (Arg, Par, Urug): přístřešek z větví; (MM).

enramar, tr. (1) (Portor): zakrýt; (AM). • (2) (Arg, Par): přikrýt, vyplnit větvemi; (3) vyrůst (větve tabáku); (MM).

enrame, m. (1) (Mex): větvoví; (JD).

enrasar, tr. (1) (Mex): naplnit po okraj (nádobu); (JD).

enrastrojarse, zvrat. (1) (Am): zarůst plevelem; (MM).

enratonarse, zvrat. (1) (Ven): mít kocovinu; (AM, MM). • (2) (Mex): pokulhávat (ve vědě); (JD).

enrazado, -da, adj. (1) (Kol): smíšený (rasa); (AM, MM).

enrazar, tr. • (2) (Kol): o lidech: smísit se; (AM, MM).

enredadero, m. (1) (Mex): motanice; (JD).

enredar(se), tr/zvrat. (1) tr. ~ **la pita** (Am): udělat pěknou motanici; (2) tr. ~ **el trompo** (Mex): žít nadivoko, na hromádce; (3) zvrat. (Kol): vyfouknout (komu co); (JD).

enredijos, m., pl. (1) (Kost): u ptactva: první švitoření; (AM).

enredista, adj/subst. (1) adj. (Arg, Chil, Kol, Ekv, Mex, Per, Urug): pomlouvačný, klevetivý; (AM, MM). • (2) adj. (Am): štváčský, intrikánský; (3) m/f. štváč, intrikán; (JD).

enredoso, -sa, adj. (Chil, Mex), viz: *enredista*; (AM, MM).

enrejado, -da, adj. (1) (Kub): zabásnutý; (JD).

enrejar, tr. • (3) (Mex): zašít (oblečení); (AM, MM).

enrieldura, f. (1) (Ekv): koleje; (AM). • (2) (Mex): položení kolejí, zapadnutí do kolejí; (JD).

enrielar(se), tr/zvrat. • (3) tr. (Bol, Chil, Ekv, Guat, Kol, Mex, Per, Ven): postavit (koleje); (4) tr. zregulovat, usměrnit; (AM, MM). • (5) zvrat. (Mex): zapadnout do kolejí; (JD).

enriendar, tr. (1) (Arg): dát uzdu (koni); (AM, MM). • (2) naučit na uzdu (koně); (MM).

enrolamiento, m. (1) (Arg, Par): zápis, zapsání (do armády); (MM).

enrolar(se), tr/zvrat. (1) tr. (Am): zapsat se do seznamu; (2) zvrat. (Arg, Chil, Par): zapsat se (do armády); (MM).

enrole, m. (1) (Am): odvod, verbování; (JD).

enroscado, -da, adj. (1) (Kol): našťvaný; (JD).

enroscarse, zvrat. (1) (Kol): našťvat se; (2) (Mex): sednout si na zkřížené nohy; (3) (Mex): vykrucovat, kroutit se, dělat drahoty; (JD).

enrulado, -da, adj. (1) (Arg, Par, Urug): kudrnatý, zvlněný (vlasy); (MM).

enrular(se), tr/zvrat. (1) tr. (Arg, Bol, Par, Urug): o vlasech: zvlnit, nakadeřit; (AM, MM). • (2) zvrat. (Arg): vlnit, čeřit se; (JD).

enrumbar, intr. • (2) (Kol): tančit rumbu; (MM).

ensabanar(se), tr/zvrat. (1) tr. zabalit do prostěradla; (2) (Ven): distancovat se od; (3) **estar en la sabana** viz: *sabana*; (AM, MM). • (4) zvrat. (Ven): vzbouřit se; (JD).

ensalme, m. (1) (Ekv): uřknutí; př.: *echar un ensalme*; (2) (Ven): zařikávání; př.: *dar ensalmes*; (JD).

ensambladora, f. (1) (Mex): továrna na montování automobilů, montážní továrna; (JD).

ensamble, m. (1) (Arg): souhra hráčů (ve sportu); (JD).

ensañarse, zvrat. (1) (Arg): začínat si (co s kým); (JD).

ensardinado, m. (1) (Chil): chodník, obrubník (z cihel); (AM, MM).

ensarnarse, zvrat. (1) (Chil, Mex, StřAm): o zvířeti: onemocnět svrabem; (MM). • (2) (Am): dostat prašivinu; ■ Var.: *ensarnecer*; (JD).

ensarta, f. (1) (Antil, Kol, Mex, StřAm, Ven): řada, hromada; (AM).

ensartar(se), tr/zvrat. • (3) (Kol, Portor): zaplést se do (průšvihy); (AM, MM). • (4) (Arg): udělat špatný obchod; (MM).

ensarto, m. (1) (Kub), viz: *ensarta*; (AM). • (2) (Kub): navlečení (za sebe); (3) řada věcí (za sebou); ■ Var.: *ensartadura*, f.; *ensarte*, m.; *ensartamiento*, m.; (JD).

ensatar, tr. (1) (Portor): zavazovat, zavázat; (AM, MM).

ensayada, f. (1) (Mex): vyzkoušení; (2) pěkný kousek; př.: *hacer una ensayada* (provést pěkný kousek); (JD).

enscadura, f. (1) (Per): mělčina; (JD).

enseñarse, zvrat. (1) (Mex): učit se, naučit se; (JD).

enseriamiento, m. (1) (Am): zvažnění; (JD).

ensillada, f. (1) (Am): sedláni; (JD).

ensillaje, m. (1) (Arg): uskladnění zrn v silu; (MM).

ensillos, m/pl. (1) (Portor): postroj (k jízdě); (AM).

ensimismarse, zvrat. • (2) (Kub): postavit si hlavu; (JD).

ensobacarse, zvrat. (1) (Kol): vzpínat se, vzpěčovat se; (JD).

ensoguillar, tr. • (2) (Bol): dát ohlávku; (3) uvěznit, spoutat, svázat; (AM, MM).

ensoñación, f. (1) (Am): sen; (2) snění; (MM).

ensopada, f. • (2) (Am): namočení, promáčení, promoknutí; (JD).

ensopar, tr. • (2) namočit, smočit (např. sušenku do čaje); (MM).

ensoropado, m. (1) (Kol): zeď z palmového listí; (AM).

ensuciar(se), tr/zvrat. (1) tr. (Kub): kadit; (2) zvrat. (Kol): vyfouknout; (3) **te ensuciaste fuera del tabor** (Kub): to jsi teda pěkně vedle; (JD).

ensuelar, tr. (1) (Mex): podrazit boty; (JD).

ensurucarse, zvrat., vulg. (1) (Portor): opít se; (AM).

ensutarse, zvrat. (1) (Ven): zhubnout; (AM, MM).

entabacado, -da, adj. (1) (Mex: Jalisco): chytrý, mazaný; (AM, MM). • (2) (Mex): šikovný; (JD).

entabacar(se), tr/zvrat. (1) tr. (Chil): dát napít, ► někomu nechutný nápoj připravený z tabáku v prášku, aby mu ublížil; (2) zvrat. opít se nebo onemocnět (z předávkování tabákem); (3) zvrat. splést se (při výběru z mnoha různorodých věcí); (AM, MM).

entabancar(se), tr/intr/zvrat. • (4) zvrat. (Ven): zatemnit, zaslepit (rozum); (MM).

entabicado, m. • (2) (Am): přepážka; (JD).

entabicar, tr. (1) (Chil, Hond, Kub, LaPlat, Mex): přepažit; (2) (Nik): uvěznit; (RAE, MM). • (3) (Am): přehradit; (JD).

entablar(se), tr/zvrat. • (6) tr. (Ekv, SevPer): o statku: zprovoznit, uvést do chodu; (7) tr. (Arg, Ekv, Kol, Mex, Par, Per, Portor): dostavit se k soudnímu jednání; (8) intr. (Kol, Per, Portor, StřAm): remizovat, srovnat skóre (ve hře); (9) (Per): chlubit se, vytahovat se; (10) zvrat. (Guat, Mex): začít, nabrat kurs, nastat; př.: *entablarse las lluvias* (začít pršet); (AM, MM).

entable, m. (1) (Kol): založení (podniku, obchodu); (2) (Ekv): zprovoznění podniku (zemědělského postaveného v divočině); (AM, MM). • (3) (Kol): podnik, obchod; (AM). • (4) (Mex): nerozhodná hra, nerozhodný výsledek; (JD).

entablón, -na, adj. (1) (Per): chvástavý, domýšlivý; (2) uličnický, darebácký; (AM). • (3) (Per): despotický, panovačný; (JD).

entablonada, f. (1) (Ekv, Per): chvástání se, naparování se; (AM, MM). • (2) (Am): fanfarónský, ztřeštěně odvážný čin; (JD).

entallado, -da, adj. (1) (Portor): o hřbetu koně: promáčkнутý (osedláním); (AM).

entallar, tr. (1) (Chil): ozdobit, vyzdobit; (2) dělit na díly (těsto na chléb); (3) (Portor): cvičit koně ve vznešeném postoji; (AM, MM). • (4) (Portor): prosednout (koně); př.: *caballo entallado*; (JD).

entamangarse, zvrat. (1) (Chil): about si (*tamangos*); (AM, MM).

entangarse, zvrat. (1) (Ven): ovinout se, zavinout se; (AM).

entapar, tr. (1) (Chil): svázat (knihu); (AM, MM).

entaparado, m. • (2) (Ven): tajemství; (AM, MM).

entapizado, m. (1) (Arg, Chil, Par): kobercoví/tapisérie na podlaze; (2) (Mex): tapisérie na stěnách; (MM).

entapizar, tr. (1) (Arg, Par): pokrýt kobercem (podlahu); (2) pokrýt tapisérií (nábytek); (MM).

entarugarse, zvrat. (1) (Mex): poplést se; (2) (Ven): narazit si klobouk; (JD).

entecarse, zvrat. (1) (Chil): trvat na svém, umínit si; (MM).

entechar, tr. (1) (Chil, Ekv, Kol, StřAm, Ven): zastřešit; (RAE, AM, MM).

entejada, f. (1) (Mex): pokrývání střechy, zastřešení; ■ Var.: *entejado*, m., (Am); (JD).

entejar, tr. (Arg, Chil, Ekv, Kol, Kub, Mex, StřAm, Urug, Ven), viz: *entechar*; (AM, MM).

enteje, m. (Ven), viz: *entejada*; (JD).

entelerido, -da, adj. • (2) zarmoucený, znepokojený; (MM).

entender, tr. • (2) **hacer ~ a u. p.** (Mex): přivést k rozumu (někoho); (JD).

enteque, m. (1) (Arg, Par, Urug): průjem (u telat); (2) nadměrné pohubnutí (způsobené průjmem); (AM, MM).

enterado, -da, adj. (1) (Chil): pyšný, nafoukaný; (2) (Chil: Chiloé): dotěrný, vlezlý; (AM).

enteramiento, m. (1) (Chil): domýšlivost; (JD).

enterar, tr/intr. (1) (Bol, Kol, Kost, Hond, Mex, Nik, Per): platit; (2) (Arg, Bol, Chil, Mex, Per): doplnit, doplatit, dodat (především se týká nějaké částky); (RAE, AM, MM). • (3) intr. (Chil): o čase: nechat plynout; přežívat; př.: *¿cómo sigue usted? jenterando!*; (Jak se Vám daří? Přežívám!); (AM, MM). • (4) zvrat. (Mex): vynahradiť si; (5) **ya me entero del pastel** (Kub): však já tomu přijdu na kloub; (JD).

enterito, -ta, adj., zdrob. (1) (Dom, Guat, Hond, Ven): stejňoučký, podobňoučký; (AM).

entero, -ra, adj/subst. (1) adj. (Kub): atraktivní; (2) m. (Chil): nejvyšší výhra v loterii; (3) m. (Chil, Guat, Kol, Kost, Mex, Per): zplatit, uhradit (na úřadech); (4) m. (Kost, Kub, Hond, Mex, Nik, Urug): tiket loterie; (5) m. (Kost, Nik): platba celních poplatků; (RAE, AM, MM). • (6) adj. (Dom, Guat, Per, Ven): stejný, podobný; (7) m. (Chil): zůstatek (účtu); (AM, MM). • (8) **estar** ~ (Kub): být fit; (9) **estar ~ para u.c.** (Kub): být eso, jednička (na něco); (10) **el niño es ~ su papá** (Am): dítě je celý tatínek; (11) (Am): zaplacení, úhrada zůstatku, vyrovnání, doplacení; (JD).

enteroso, -sa, adj. (1) (Hond): celistvý, úplný; (AM).

enterrador, m. (1) (Kub): funebrák; (JD).

enterrar(se), tr/zvrat. • (3) (Chil): sloužit mši za zesnulého; (MM). • (4) (Kub): napálit, doběhnout; (5) zvrat. (Am): zarazit si (trn, třísku), píchnout se o co; př.: *me enterré un clavo*; (6) zvrat. (Kub): zabouchnout se; (JD).

enterratorio, m. (1) (Arg, Chil, Urug): hřbitov, pohřebiště původních obyvatel (*indígenas*); (AM, MM). • (2) archeologické naleziště; (MM).

enterregar, tr. (1) (Mex): naplnit prachem; (AM).

entichelar, tr. (1) (Bol): sbírat mízu rostlin do nádoby (*tichela*); (AM).

entemparse, zvrat. (1) (Ven): o zvířatech: hárat se, být v říji; (AM, MM).

entiesar, tr. (1) (Am): oddělat, odpravit, poslat na onen svět; (JD).

entimbada, adj. (1) (Kub): s břískem (těhotná žena); (JD).

entimbalado, -da, adj. (1) (Kub): vzteklounský; (JD).

entirsar, tr. (1) (Kub): zavázat, svázat, uvázat; (AM).

entirse, m. (1) (Kub): šňůrka, provázek, tkanička; (AM).

entisar, tr. • (2) (Kub), viz: *entirsar*; (AM).

entise, m. (Kub), viz: *entirse*; (AM).

entizar, tr. (1) (Chil, Kol, Kub, Per): zasádrovat, dát do sádry; (2) okřídlovat (tágo); (AM, MM).

entogarse, zvrat. (1) (Arg): nafukovat se; (JD).

entomatado, -da, adj/subst. (1) adj. rajčatový (vařený s rajčaty); (MM). • (2) m. (Mex): maso s rajskou omáčkou; (JD).

entompeatada, f. (1) (Mex): podtrh, bouda, podraz; (JD).

entompear, tr., fam. (1) (Mex): napálit, podvést; (AM, MM).

entonado, -da, adj. (1) (Am): povýšený, ješitný, domyšlivý; (MM).

entonces, přísl/spoj. (1) (Am): tedy, př.: *nos veremos, entonces, esta noche*; [Š: *Nos veremos, pues, esta noche*]; (2) nakonec, koneckonců; př.: *¿qué has resuelto entonces?*; [Š: *¿Qué has resuelto por fin?*]; (3) pak, potom; př.: *entonces él vino a verme*; (MM).

entongada, f. (1) (Am): nakupení, nahromadění; ■ Var.: *entongadura*; (JD).

entongador, m. (1) (Kub): nosič, nakladač (v cukrovaru); (JD).

entongar, tr. (1) (Kol): zbláznit se; (2) (Kol, Per): dát napít nápoje (*tonga*); (AM, MM). • (3) (Kub, Mex): dát na hromadu; (MM).

entontar, tr. (1) (Am): zpitomět (koho); (2) zhloupnout, zpitomět, pobláznit se; (JD).

entopetar, tr. (1) (Pan): narazit, srazit se (s kým); (AM, MM).

entorchado, m. (1) (Mex): držadlo; (JD).

entorchar, tr. (1) (Per, Portor): o věci: stočit (okolo sebe), namotat se (na sebe); (AM, MM).

entorilar, tr. (1) (Mex): strčit do chládku; (JD).

entornillador, m. (1) (Mex): šroubovák; (JD).

entortada, f. (1) (Am): zkroucení; ■ Var.: *entortadura*; (JD).

entortijarse, zvrat. (1) (Portor): svíjet se (bolestí, křečí břicha); (AM).

entortolar, tr. (1) (Mex): uvázat, přivázat (provazem); (MM).

entotumado, -da, adj. (1) (Kol): ohromený, šokovaný; (AM).

entrabar, tr. • (2) (Per): svázat, spojit, uvázat; (AM).

entrada, f. • (6) ~ **de pueblo** (Per): vědomé pochybení; (AM). • (7) (Mex): zkušební start (u dostihů); (MM). • (8) **te voy a dar una** ~ (Kub): já ti dám pár za ucho; (9) **no** ~ (Kub): zakázaný vjezd (nápis); (10) **de ~ por salida** (Mex): jen na skok (navštívit); (JD).

entrado, -da, adj. (1) (Chil): drzý, dotěrný; (JD).

entrador, -ra, adj/subst. (1) adj. sympatický, příjemný, výmluvný, i subst.; (2) adj. (Arg, Bol, Chil, Ekv, Kol, Mex, Per, StřAm, Ven): odvážný, milující riziko; (3) adj. (Chil) dotěrný,

otravný; (4) adj. (Kol, Kost, Nik):záletný; (5) adj. (Guat): přitažlivý, svůdný; (6) (Ven): o ženě iniciativní (v milostných záležitostech); (RAE, AM, MM). • (7) (Guat): přátelský; (8) (Ekv, Kol, Mex, Per, Ven): rychle se zamilující; (AM, MM). • (9) m. (Chil): dotěra; (JD).

entraíneur, m. (← fr. *entraíneur*) (1) (Arg): cviřitel, trenér (závodních koní); (MM).

entrajnarse, zvrat. (1) (Mex): pobíhat sem tam, být celý den na nohou; (JD).

entramojar, tr. (1) (StřAm, Ven): uvázat, přivázat (zvířata); (AM, MM).

entrañas, f., pl. (1) (Arg): přední končetina (dobytka); (2) **de entrañas atravesadas** (Arg): o člověku: krutý, zrádný; (MM). • (3) **hasta la entraña** (Am): dopodrobna; (JD).

entrañudo, adj., m. (1) (Arg): statečný, odvážný; (2) krutý, zlý; (MM). • (3) (Am): bezcitný, tvrdý; (JD).

entrapajar(se), tr/zvrat. (1) tr. (Arg): ucpat, zacpat, zastavit (proud vody větvemi, slámou, atd.); (MM); (2) zvrat. (Arg): ucpat se, zacpat se; (3) oblékat se přišerně, nosit (hadry); (MM).

entrar(se), tr/zvrat. • (4) **¡éntrele!** (Mex): jen do toho!; (5) **¡éntrele a eso!** (Mex): pusťte se do toho; (6) ~ **de golilla** (Ven): vetřít se (kam); (7) **entrarle parejo** (Mex): pustit se do toho; (8) **entrarle recio a u.c.** (Mex): pustit se do toho (jídla, pití); (9) **de ~ y salir** (Mex): najímaný na den; př.: *mujer de entrar y salir* (posluhovačka); (10) zvrat. (Kub): natáhnout, navléci si; (11) zvrat. ~**se a piña** (Kub): porvat se; (JD).

entrazado, -da, adj. • (2) (Arg): otrhaný, potrhaný, rozedraný; (3) **mal** ~ špatně vypadající; (4) o člověku: otrhaný; (MM).

entre, m/předl. • (5) předl. (Am): k, kolem, v, za (časově); př.: *entre eso de las ocho*; (6) ~ **de u.c.** (Am): mezi (čím); (JD).

entreajustar, tr. (1) (Mex): přivřít (dveře); (JD).

entrecerrar, tr. (1) (StřAm): přivřít; (AM, MM).

entredía, m. (1) (Ekv): svačina; (AM).

entredichar, tr. (1) (Kub): zabavit; (JD).

entredicho, m. (1) (Bol): zvonění na poplach; (AM). • (2) (Arg): nedorozumění, přerušení (vztahů); (MM).

entrefuerte, adj. (1) (Ekv, Kub, Mex, Per): o tabáku: přiměřený (ani silný ani slabý); (AM, MM).

entrega, f. (1) (Mex): denní donáška (mléka, aj.); (JD).

entregar, tr. (1) ~ **los aniceros** (Kol): natáhnout bačkory; ■ Var.: *entregar el casco, entregar el equipo* (Mex); *entregar los costales, entregar los papeles* (Ven); *entregar el rosquete* (Am); *entregar la valija* (Nik); (2) ~ **la herramienta** (Am): zhebnout, sbalit si fídlátka; ■ Var.: *entregar las herramientas*; (3) ~ **los papeles** (Ven): zdát se; (JD).

entrelínea, f. (1) **leer entrelíneas** (Mex): číst mezi řádky; (JD).

entremás, adv. [Š: *cuanto más*] (1) (Arg, Kol, Mex, Per): nemluvě o; (MM).

entremedio, m. (1) (Am): mezihra; (JD).

entrenador, -ra, m/f. (1) trenér; (2) (Arg, Urug): cviřitel (závodních koní); (MM).

entrenamiento, m. (1) (Am): trénink; (MM).

entrenar, tr. (← angl. *to train*) (1) (Am): trénovat, cviřit; (MM).

entrepelado, -da, adj. (1) (Arg, Urug): o koni: strakatý; (2) (Mex): šedák; (MM).

entrepelar, tr. (1) (Mex): smísit (zvířata různých barev srsti); (MM).

entrepierñas, f., pl. • (2) (Chil): bederní rouška; (AM).

entrepitear, tr. (1) (Ven): být drzý; (JD).

entrepitudo, f. (1) (Ven): drzounství; ■ Var.: *entrepitura*; (JD).

entrepitura, f., vulg. (1) (Ven): pletení se, míchání se (do cizích věcí); (AM).

entrepilanta, f. (1) (Am): mezipatro, mezanin, zvýšené přízemí; (JD).

entrera, f. (1) (Kol): služka (nepere, nevaří), posluhovačka; (AM).

entresemana, f/adv. • (2) f. (Am): pracovní den; (JD).

entretención, f. (1) (Mex): zábava, pobavení, rozptýlení; (RAE, MM).

entretenedor, m. (1) (Chil): mluvka; (2) (Ekv): chrastítka (pro děti); (3) (Mex): konferenciér; (JD).

entretener, tr/intr. (← angl. *to entertain*) (1) tr. (StřAm): pohostit, poctít; (2) intr. oslavovat; (MM).

entretiempo, m. (1) (Chil): přestávka; (JD).

entreverado, adj/subst. • (2) adj. (Am): ani dobrý, ani špatný; (3) m. (Arg): blázen; (JD).

entrevero, m. • (3) (Arg, Chil, Urug): neuspořádaná směsice (dobytky); (4) spor, pře (v kavalerii); (5) hádka, rozepře (mezi lidmi); (MM). • (6) (Am): maškarní průvod; (JD).

entripado, -da, adj/subst. • (2) f. (Dom, Mex, Portor): promočení, namočení, navlhnutí; (AM).
• (3) m. (Arg): trýznivé tajemství; (4) m. vnitřní vztek, zášť, zuřivost; (5) m. předstírané rozzlobení; (MM). • (6) m. (Am): mrzutost, nepříjemnost; (JD).

entripazón, f. (1) (Am): promoknutí skrz na skrz; (JD).

entrojtar, tr. (1) (Kol): nastrčit, podstrčit; př.: *entrojtar una moneda falsa*; (JD).

entromparse, zvrat. (1) (Arg, Ekv, Kol, Portor, StřAm): rozčítit se; (AM, MM). • (2) (Am): naježít se; (3) koukat jako čert; (JD).

entrompetar, tr. (1) (Mex): opít se; i zvrat.; (AM, MM).

entrón, -na, adj/subst. • (3) adj. (Kol): dotěrný, vtřívavý; (4) f. (Mex): koketa, fiflena; (AM, MM). • (5) adj. (Mex): čiperný, živý; (6) m. (Kol): dotěra, (7) m. (Mex): čipera; (JD).

entroncar, tr. • (4) o vedlejší cestě: připojit se (k hlavní); (MM).

entronque, m. (1) (Antil, Arg, Chil, Ekv, Kol, Mex, Per): spojení, přípoj; (2) (Nik): spříznění, vlivný vztah; (RAE, MM).

entropillado, m. (1) (Antil, Arg, Chil, Ekv, Kol, Mex, Per): plemeník; (AM, MM).

entropillar, tr. • (2) žít ve stádu (koně); (AM, MM).

entrotarse, zvrat., vulg. (1) (Dom): šíleně se zamilovat; (AM).

entruchada, f. (1) (Chil): pokecání, popovídání; (2) neformální rozhovor; (AM, MM).

entrucharse, zvrat. (1) (Mex): vložit se, plést se do cizích záležitostí (se zlomyslnými úmysly); (2) zamilovat se jako blázen; (MM).

entualito, adv. [Š: *en seguida*] (1) (Kol): ihned, okamžitě; (AM).

entuchado, adj. (1) (Mex): o muži: zblbnutý (do ženy); (JD).

entuertar, tr. (1) (Mex): zkřivit, zkřivit se; (JD).

entufarse, zvrat. (1) (Kol): naštvat se, rozzlobit se; (AM).

entumición, f. (1) (Pan): ztuhnutí, zdřevěnění (končetiny); (AM).

entumido, -da, adj. • (2) (Am): znečitlivělý, strnulý, ztuhlý (svaly nebo končetiny); (MM).

entumo, m. (1) (Arg): ztuhnutí, strnutí (končetin); (JD).

entunar(se), tr/zvrat. (1) tr. (Kol): čistit (ředit) vodu ohřátou dužinou z opuncie; (AM, MM). • (2) zvrat. (Guat, Kol): píchnout se, bodnout se; (AM). • (3) píchnout se o osteny opuncie; (MM).

entusarse, zvrat. (1) (Ekv): rmoutit se, soužit se; (AM).

entusiasmo, m. (1) **poner sus entusiasmos a u.c.** (Ekv): věnovat nadšené úsilí čemu; (JD).

entutumarse, zvrat. (1) (Kol): splést se, zmást se; (AM, MM). • (2) (Kol): zrozpačitět; (JD).

envacunar, tr. (1) (Am): očkovat; (JD).

envagonar, tr. (1) (Arg, Per, Portor): naložit zboží (na vagón); (AM, MM).

envainar(se), tr/intr/zvrat. • (2) intr. (Kol): podlehnout, prohrát; (3) zvrat. (Kol): dostat se do nepříjemnosti; (AM, MM). • (4) (Am): zabásnout; (JD).

envajiñar, tr. (1) (Kub): zašantročit; (JD).

envalarse, zvrat. (1) (Am): o kohoutovi: utíkat z boje; (JD).

envallicar(se), tr/zvrat. (1) tr. (Chil): zaplevelit; (2) zvrat. zarůst plevem (pšeničné pole); (AM, MM). • (3) tr. (Chil): zneprátelit, znesvářit, rozeštvat, zasít nepřátelství (mezi koho); (JD).

envanecerse, zvrat. • (2) (Chil), viz: *vanarse*; (AM).

envanecido, -da, adj. (1) (Am): domýšlivý, pyšný, vychloubačný; (MM).

envarar, tr. (1) (Kol): podepřít (rostliny); (MM).

envasar, tr. (1) (Am): vrazit bodnou zbraň do břicha; (MM).

envasijar, tr. (1) (Bol, Chil, Portor): balit, stáčet, lít do lahví; (AM, MM).

envelar, tr. • (2) (Chil): napnout plachty; (3) namluvit si (děvče); (4) utéct; (JD).

envenenamiento, m. (1) **tengo un ~** (Kub): mám vztek; (JD).

enverracarse, zvrat. (1) (Kub): zblbnout se (do koho); (JD).

enverriondarse, zvrat. (1) (Kol): naštvat se; (JD).

envetarse, zvrat. (1) (Per): dusit se výpary z rudných žil (v dolech); (AM, MM).

enviajado, -da, ajd. (1) (Am): připravený na cestu; (JD).

enviajarse, zvrat. (1) (Kol, Ven): připravovat se na cestu; (AM).

enviar, tr. (1) ~ **a los caños** (Arg): poslat do háje, k čertu; ■ Var.: *enviar a escardar cebollinos; enviar a freír espárragos; enviar al infierno; enviar a pasear; enviar a paseo*; (JD).

envinado, -da, adj. • (2) (Mex): vínová (barva); (AM, MM). • (3) (Arg): ovíněný, posilněný vínem; (MM).

envinarse, zvrat. (1) (Mex): opít se vínem; (2) znechutit si víno (po předešlé přílišné konzumaci); (MM).

envolatado, -da, adj. (1) (Kol): mající plné ruce práce; (JD).

envolatarse, zvrat. (1) (Kol): zneklidnět, rozrušit se; (AM, MM).

envoltijo, m. (1) (Ekv): ranec, uzel; (AM, MM).

envolvencia, f. (1) (Kub): motanice, intrika; (JD).

envolver, tr. • (2) (Kub): míchat (omáčku); (3) dělat (do děvčete); (4) (Mex): napálit, obalamutit; (JD).

envuelto, m. • (2) (Kol): kukuřičná nebo banánová buchta; (AM, MM). • (3) (Ekv): dupačky; (AM). • (4) **niño envuelto** (Arg, Par), viz: *niño*; (MM). • (5) (Ekv): hloupý Honza, hlupáček; (JD).

enyerbadura, f. (1) (Mex): očarování, okouzlení; (JD).

enyerbar(se), tr/zvrat. • (4) tr. (Arg, Urug): přidat maté do čaje; (MM). • (5) zvrat. (Am): zarůst plevem; (6) (Kub): zkomplikovat se, ztroskotat (obchod, záležitost); (7) (Guat, Mex): otrávit se (jedovatými rostlinami); (8) (Mex): zamilovat se jako blázen; (AM, MM).

enyerbo, m. (1) (Kol): omámení, očarování; (AM).

enyetar, tr. (1) (Arg): přenášet, předávat smůlu, neštěstí; (AM, MM). • (2) (Arg): uhranout, uřknout; (JD).

enyugadero, m. (1) (Kub, Portor): místo, kde se zapřahuje dobytek; (AM).

enyuntar, tr. (1) (Am): spojit (věci stejného typu); (2) (Mex): zapřáhnout dobytek; (MM).

enyuyarse, zvrat. (1) (Chil): zarůst plevem; (AM, MM).

enzapatar, tr. (1) (Kol, Portor, Ven): obouvat se; i zvrat.; (AM, MM).

enzocar, tr. (1) (Chil): vložit, vsunout, vstrčit; (AM, MM).

enzolvar, tr. (1) (Mex): zacpat, ucpat (potrubí); (AM, MM).

enzorrar(se), tr/zvrat. (1) tr. (Kol, Portor): otravovat, obtěžovat; (2) zvrat. (Portor): nudit se, otravovat se; (AM).

enzurullar, tr. (1) (Kol): svazovat (listy tabáku); (MM).

¡epa!, citosl. (1) (Bol, Chil, Salv, Per): hop!, šup!, no tak! (k povzbuzení); (2) (Bol, Chil, Hon, Kol, Mex, Nik, Pan, Urug, Ven): čau, ahoj; (3) (Arg, Mex, Pan, Per): hej!, pozor!; (RAE, AM, MM).

epacigüil, m. (← nahuatl) (1) (Mex): skočec obecný; ► *Ricinus communis*; okrasná rostlina, jejíž semena jsou prudce jedovatá, obsahují ricin, látku, která po převaření již nebezpečná není a využívá se v potravinářství, lékařství a kosmetice; v teplejších krajích roste jako dřevina, u nás jako rostlina jednoletá (MM); ► viz: příloha 15.

¡épale!, citosl. • (2) (Mex): no tak!, ne tak hr!; (JD).

epazote, m. (1) (Mex): merlík vonný (též tzv. mexický čaj); ■ Syn.: *pisate, quenopodio*; ■ Var.: *pazote*; (MM). • (2) **decir las palabras del ~ a u.p.** (Mex): vyznat lásku komu; (JD).

episódicamente, adv. (1) (Am): částečně; (MM).

episodio, m. • (3) (Am): kapitola (v povídkách); (MM). • (2) **no me la hagas de episodios** (Mex): nezdržuj; (JD).

equilibrios, m., pl. (1) (Per): nesnáze; př.: *andar con equilibrios*; (JD).

equilibrioso, -sa, adj. (1) (Per): křehký; (JD).

equilibrista, m. (1) (Am): podlézač (politik, který chce být za dobře se všemi a hlavně s vládnoucí stranou); (MM).

equis, f. • (2) **estar en la ~¹** (Ekv, Kol, StřAm): být vyhublý (až na kost); ■ Var.: *hecho una equis*; (3) **estar en la ~²** být chudý; (AM, MM).

equitadora, f. (1) (Mex): jezdka; (JD).

equivocada, adj/subst. (1) f. (Mex): omyl; (2) adj. zmýlená; (JD).

era, f. (1) (Bol): nádoba na kvašení nápoje (*chicha*); (AM).

ereque, m. (1) (Ven): svědění, svrbění; (AM, MM).

erete, m. (1) (Hond): úl (černých včel); (AM). • (2) (Hond): černá včela; (JD).

erizado, -da, adj. (1) **estar** ~ (Am): být jako na trní; (JD).
erizarse, intr. (1) (Portor): běžet, utíkat; (AM).
erizo, -za, adj/subst. • (2) m. (Hond, Kol, Salv): dikobraz (americký); ► *Cercolabes prehensilis*; (MM).
erogación, f. (1) (Arg, Mex, Par): náklady, výdaje, platba, zaplacení; (2) (Per, Ven): dar, almužna (finanční); (AM, MM).
erogar, tr. • (2) (Arg): platit; (3) splácet neúmyslné dluhy; (4) (Chil, Ekv): přispět (penězi); (MM).
erque, m. (1) (Arg, Bol): písťala, flétna (bolivijských indiánů); ■ Var.: *quena*; (2) (SevArg): ufnukánek; (MM).
errabundar, tr. (1) (Arg): potulovat, toulat se; ■ Var.: *errabundear*; (JD).
erradicar, tr. (← angl. *to eradicate*) (1) (Am): vymítit, vyhladit, vyhubit, vytrhnout i s kořeny; (MM).
errático, -ca, adj. (← angl. *erratic*) (1) (Mex, Portor, StřAm): výstřední, excentrický, extravagantní; (MM).
errona, f. (1) (Chil, Mex): prohraný tip (v hazardní hře); (2) **echar** ~ (Chil): zakopnout, klopýtnout, netrefit se; (AM, MM). • (3) (Chil): rána vedle; (JD).
¡esa!, citosl. (1) (Per: Arequipa): ej!; ► rázné a opakované výkřiky v lidových tancích; (AM).
ésas, en una de ~ (1) (Am): kdykoliv; ► vyj., že se štěstí či neštěstí objeví kdykoliv nečekaně; (MM).
escabullarse, zvrat. (1) (Antil, Kol, Ven): vytrátit se, vypařit se, zmizet, vysmeknout se; (AM, MM).
escachalandrado, -da, adj. (1) (Kol, Pan, StřAm): zanedbaný, neupravený; (AM, MM). • (2) (Am): hajdalácký; (3) rozdrbaný; (JD).
escagüil, m. (← nah.) (1) (Mex): strom dračinec; ► jeho míza (tzv. dračí krev) se užívá v malířství; (MM).
escagüite, m. (← nah.) (Mex), viz: *escagüil*; (MM).
escaldarse, zvrat. (1) (Am): odřít se; (JD).
escaldaduras, f., pl. (1) (Arg): odření, odřenina; (MM).
escalfar, tr. • (2) (Mex): ulejt si peníze; (JD).
escalofriante, adj. (1) (Am): hrůzostrašný, děsivý; (MM).
escalofriar, tr. (1) (Am): polekat, vyděsit, nahnat strach; (MM).
escalón, m. (1) **por escalones** (Am): čas od času, časem, občas, chvílemi; (JD).
escalope, m. (1) (Am): obalovaný řízek; ■ Var.: *escalopín*; (JD).
escama, f. (1) **mudar** ~ (Am): svlékat kůži (o hadech); (JD).
escamado, -da, adj. (1) (Am): opařený, spařený; (2) podezřívavý, nedůvěřivý; (3) (Arg): unavený, otrávený, vysílený; (MM).
escamar, tr. (1) (Am): odradit, napálit; př.: *escamar al público*; (JD).
escambroso, -sa, adj. (1) (Kub): bojácný, bázlivý, ustrašený; (AM).
escampar, tr. • (3) (Ekv): osušit se; (JD).
escandalada, f. (1) (Kub, StřAm): randál, povyk, rámus; (AM); ■ Var.: *escandalera*; (JD). • (2) **armar la** ~ (Am): ztropit povyk; (3) **orquestaron lacrimosa** ~ spustili plačtivý povyk; (JD).
escándalo, tener a uno para el ~ [Š: *burlarse de él, tomarle el pelo*] (1) (Arg): posmívat se, vysmívat se; (AM).
escandalosa, f. (1) (Kol): ibišek čínský (čínská růže); ► *Hibiscus rosa-sinensis*, oblíbená pokojová rostlina z čeledi slézovité, keř dorůstá výšky 2 až 3 metry, není náročná na pěstování; (MM).
escandola, f. (Kol), viz: *escandalada*; (AM).
escaño, m. (1) (Arg): stolička, lavička; (MM). • (2) (Guat): o koni: herka; (AM).
escapada, f. (1) **darse una ~ para** (Mex): odskočit si z práce; (JD).
escaparate, m. • (4) **tírame con el** ~ (Kub): bravo!, bravo!; ► výraz bouřlivého aplausu; (5) **no ser ~ de nadie** (Ven): nebýt ničím vrba (na udržení tajemství), neudržet tajemství; (AM, MM). • (6) (Kub): zrcadlo; (7) **es un** ~ (Kub): je jak almara (o ženě); (JD).
escape, m. (1) **dar ~ a su alegría** (Arg): dát průchod své radosti; (JD).
escapear, tr/intr. (1) (Dom, Portor): nechat utéct (koně); (AM).

escapero, -ra, m/f. ● (2) (Chil): vykrádač výkladů; (JD).

escapitas: ~ que (1) (Kol): skoro, div že ne; (JD).

escaramujo, m. (1) (Kub): začarování, očarování; (AM, MM). ● (2) (Mex): mexická rostlina, tzv. Moctezumova růže; (MM).

escaramuza, f. (1) (Ekv: Azuay): venkovská hra na koních; ► jezdci jsou při tom oblečeni do typického oblečení a dělají s koněm různé jezdecké prvky; (AM, MM).

escarapelear(se), tr/zvrat. (1) viz: *escarapelar*; (AM). ● (2) zvrat. (Am): třást se strachy; př.: *se me escarapelea el cuerpo*; (JD).

escarbar, tr. (1) (Mex): kopat, rýt, zkoumat; (JD).

escarceo, m. (1) (Arg): neklidný postoj koně, při kterém překusuje uzdu; (MM). ● (2) (Kub): prudká hádka; (JD).

escarcharse, zvrat. (1) (Kol): o zdi: loupat se, odlepovat se; (AM).

escarchilla, f. (1) (Ekv, JižAm, Kol, Ven): jinovatka, námraza; (AM, MM).

escarchillar, intr. (1) (Chil): namrzat, padat jinovatka; (AM).

escarlato, -na, adj. (1) (Mex): šarlatový; (JD).

escarola, f. (1) (Mex): ozdobné našasení (látky); (MM).

escarpa, f. (1) (Mex: Tabasco): chodník; (AM).

escarpe, m. (1) (Chil): objevení, čištění rudné žíly (v dolech); (AM, MM).

escarpiza, f. (1) (Portor): nakládačka, nářez, výprask; (AM).

escarrancarse, zvrat. (1) (Ven): rozcapit, rozcápnout se, roztáhnout nohy; př.: *escarrancarse sobre un burro*; ■ Var.: *escarrancharse*; (JD).

escarrar, tr. (1) (Arg, Par): smrkat; (MM).

escaseada, f. (1) (Mex): nedostatek; př.: *se da una escaseada*; (JD).

escasitud, f. (1) (Portor): nedostatek, nouze, bída; (AM).

escaupil, m. ● (2) (Kost): batoh, mošna, tlumok; (AM, MM).

escaut, m. (1) (Am): skaut; (MM).

esclavatura, f. (1) zastar. (Arg, Bol, Kol, Per): otroci na statku; (AM, MM). ● (2) období otroctví, otrokářství; (3) otroctví; př.: *la esclavatura desapareció con la independencia*; (MM).

esclavismo, m. (1) (Arg): otroctví, zotročení; (JD).

esclavitar, tr., vulg. (1) (Kol, Kub): zotročit; (AM).

esclavón, -na, adj. (1) (Kub): poddanský, podřadný, otrocký, servilní; (AM).

escoba, f. ● (7) (Arg, Par, Urug): karetní hra; (8) **llegar a cortar ~s** (Chil): začít něco dělat (ihned a naplno); (AM, MM).

escobería, f. (1) (Arg, Chil, Mex): závod na výrobu košťat; (MM).

escobeta, f. ● (3) (Mex): smetáček; (4) **alzar** ~ vylekat se, leknout se; (AM, MM).

escobeteado, m. (1) (Mex): druh tance; ► spočívá v podupávání podpatku boty a tření chodidla o podlahu do rytmu hudby; (MM). ● (2) (Mex): metení; ■ Var.: *escobeteada*, f.; (JD).

escobeteador, m. (1) tanečník (tancující tanec *escobeteado*); (MM).

escobetear, tr. ● (2) (Mex): tancovat (tanec *escobeteado*); (MM).

escobilla, f. ● (3) (Ekv): pochlebovač, lichotník; (4) (Kub), viz: *escobeta*; (AM, MM).

escobillar, intr. ● (2) (Arg, Bol, Chil, Kub, Per, Ven): rychle kmitat nohama (při tanci); (3) (Arg, Dom, Ekv): pochlebovat, lichotit; (AM, MM).

escobilleo, m. ● (2) (Ven): taneční pár; (AM).

escocherar, tr. (1) (Kost, StřAm): rozbít, zničit (nábytek); i zvrat.; ■ Var.: *descocherar*; (RAE, AM). ● (2) (Mex): rozvrzat (nábytek); (JD).

escochiflarse, zvrat. (Kost), viz: *escocherar*; (AM).

escofieta, f. (1) (Kub): dětská čepice; (AM, MM).

escolar, m. (1) (Kub): pamakrela olejnatá; (MM); ► viz příloha 16.

escolarear, intr. (1) (Kub): rybařit, chytat (pamakrelu olejnatou); (AM).

escolero, -ra, m/f. (1) (Per): školák, student; (AM, MM).

escoleta, f. ● (3) (Mex): vystoupení (kapely); (AM, MM). ● (4) taneční (kroužek); (MM).

escolino, -na, adj/subst. (1) m/f. (Bol): školák, školou povinný; (AM). ● (2) adj. (Bol): školácký; (JD).

escoltero, m. (1) (Mex): eskortující voják; (JD).

escollar, tr/intr. ● (2) (Arg, Per): narazit na útes, ztroskotat (loďstvo); (AM, MM).

esconder, tr. (1) ~ **las cabezas** (Am): strkat hlavu do písku; (JD).

escondida, f/pl. (Arg, Chil, Ekv, Guat, Kol, Kub, Mex, Per, Urug), viz: *escondidas*; (MM).

escondido, m. (1) (Chil, Dom, Ekv, Kol, Pan, StřAm, Ven), viz: *escondidas*; (2) (Arg): venkovský tanec; ► tanec s čtvrtinovým a osminovým taktem, podobným tanci *gato*, tančí se především v oblasti La Plata; (3) pl. (Kol, Per), viz: *escondidas*; (AM, MM). • (4) (Mex): úkryt, schování; (5) **darse unas escondidas de un par de días** (Mex): ukrýt se na pár dní; (JD).

escondijo, m. (1) (Portor, StřAm, Ven): skryš, úkryt; (AM, MM).

escoñarse, zvrat. (1) (Kub): roztlouct, roztřískat; (JD).

escopeta, f. (1) **ya los pájaros les tiran a las ~s** (Antil, Mex, Per): když kuře poučuje slepici; (2) **no ser uno** ~ (Kub, Portor): o věcech chtít čas (to chce čas); (3) **a propósito de** ~ (Chil): mlč!, buď zticha! (způsob jak umlčet osobu mluvící hloupostí); (AM, MM).

escopetazo, m. (1) (Mex): ironická narážka, poznámka; (JD).

escopetear, tr. (1) (Mex): urážet někoho; dělat narážky; (2) (Ven): nesprávně, podrážděně odpovídat, odsekávat; (MM).

escopeteo, m. (1) (Mex): narážky, poznámky, špičky (ironické); (JD).

escopladora, f. (1) (Arg, Chil): hoblovačka; (MM).

escor, m. (1) (Am): skóre; (MM).

escoradura, f. (1) (Mex): zaklínování, podepření, upevnění; (JD).

escorar(se), intr/zvrat. • (4) zvrat. (Ekv): dávat za vinu, obviňovat; (5) zvrat. ulevit si, vypovídat se; (AM, MM). • (6) (Am): podepřít, zaklínovat, upevnit; (7) (Am): zapadnout kam; př.: *vino a escorar a mi casa*; (JD).

escorrocho, -cha, m/f. (1) (Kost): o osobě: strašidlo, strašák; ■ Var.: *escorroffio, escorrogio*; (AM, MM).

escorroffio, m. (Kol), viz: *escorrocho*; (AM, MM).

escorrogio, m. (Ven), viz: *escorrocho*; (AM).

escorromper, tr., vulg. (1) (Kol, Portor): pokazit se, zničit se; (2) mít průjem; i zvrat.; (AM).

escorrotarse, zvrat., vulg. (1) (Portor): mít průjem, pokadit se; (2) přen. mít slovní průjem, žvanit, kecat; (AM).

escotero, -ra, adj. • (3) (Ven): volný, bezstarostný; (JD).

escrachar, tr. • (7) (Arg): potrétovat; (AM). • (8) vulg. (Arg): zašpinit, ušpinit; (MM). • (9) (Am): skrečovat (zápas); (JD).

escracho, m. (← *lunfardo*) (1) (Arg, Urug): obličej, ksicht; (2) strašidlo, strašák; (AM, MM). • (3) o ženě: ošklivka; (4) ~ **fulero** ksicht; (5) (Arg): odporná tvář; (6) **ser un** ~ být strašně ošklivý, hnusný (v obličejí); (MM).

escrapeador, m. (1) tech. (Am): skrejpr; ■ Var.: *escrepa*, f.; (JD).

escribajear, intr. (1) (Mex): čmárat, drápat, škrábat; (JD).

escribanía, f. (1) (Am): notářství; (JD).

escribidera, f. (1) (Am): psaní; (JD).

escribienta, f. (1) (Am): písárka; (JD).

escrituración, f. (1) (Arg, Portor): vyhotovení (písemné); (AM).

escruchante, m. (← *lunfardo*) (1) (Arg): zloděj (páčí zámky dveří); (MM).

escuadra, f. • (2) (Kub): tým, mužstvo, družstvo; (JD).

escuchadera, f. (1) (Guat): poslouchání; (JD).

escucho, m. (1) (Kol): tajemství (šeptané do ucha); (MM).

escudilla, f. (1) (Kub, Par): miska; (2) (Par): talíř na polévku; (MM).

escudo, m. • (2) (Kost): falešná měna (2 pesos a 10 centů); (AM).

escuela, f. • (2) ~ **en el campo** (Kub): škola v přírodě; (3) ~ **común** (Arg): obecná škola; (JD).

escuelanta, f. (1) (Kol): školačka; (JD).

escuelante, m. (1) (Kol, Mex, Ven): školák, žák; (AM, MM). • (2) m/f. (Mex: Guanajato, Quer.): učitel, učitelka; (AM).

escuelero, -ra, m/f. (1) vulg. (Chil, Kub, Mex, Per, StřAm, Ven): učitel, učitelka; (2) (Guat, Kol, Par, Ven): školák, žák; (AM, MM).

escuelista, m/f. (1) (Urug): školák, žák; (AM).

escueto, -ta, adj. (1) (Am): opuštěný, poloprázdný; (JD).

escuinpacle, m. (← nah.) (1) (Mex): druh rostliny starček obecný; (MM).

esculcar, tr. (1) (Antil, Kol, Mex, StřAm): prohledat, prohledávat; (2) prohledávat kapsy; (MM).

- (3) (Mex): vydrbat, vydrhnout; (JD).

esculcón, -ona, adj. (1) (Mex): šacující; (JD).

esculque, m. (1) (Mex): prohlížení, šacování; (JD).

escultismo, m. (1) (Arg): skauting, skautské hnutí; (2) skautování; (3) skauti; (JD).

escultista, adj/subst. (1) adj. (Arg): skautský; (2) m/f. (Arg): skaut, skautka; (JD).

escupida, f. (1) **como ~ de músico** fr. (Arg, Urug): osoba vyhozena odněkud násilím; (RR); ■
 Var.: *como escupida de rifle* (Urug); (AM, MM). • (2) (Am): plivanec, plivnutí; (JD).

escupidera, f. • (3) žádost o milost (od protivníka); (MM).

escupidor, m. • (3) (Guat, Hond, Mex): rachejtle; (AM, MM). • (4) (Am): plivátko; (JD).

escupilona, adj. (1) (Per): smradlavý (uhlík *chicha*); (AM).

escupir, intr. • (2) (Kub): vysypat, vyklopit, porodit; (3) (Chil): vypláznout, vysolit (peníze); (JD).

escupite, m. (1) (StřAm): plivanec; (AM); ■ Var.: *escupitazo*, m. (Kub); (JD).

escupitina, f. (1) (Mex): slintání; (JD).

escurre, m. (1) (Kub): druh pálivé papriky; (MM).

escurrideras, f., pl. (1) (Guat, Mex): poslední zbytky vody (které se vypařují z koryta); (2) řečiště (odkud se voda vypařuje); (AM, MM).

escurrir, tr. (1) ~ **los vidrios** (Kol): být namazaný; (JD).

escurrufio, m. (1) (StřAm): o osobě: strašidlo, strašák; (AM).

escusa, f. (1) (Kol): proutěný koš s víkem; (AM). • (2) (Kol): proutěná nádoba visící ze stropu kuchyně na uchování potravin; (MM).

escharchar, tr. (1) (StřAm): propustit zaměstnance; (2) (Kost): rozbít, rozvrtat; (AM, JD).

esférico, m. (1) (Chil): míč; (JD).

esflear, tr. (Portor), viz: *desflear*; (AM).

esfuerzo, m. (1) **hacer un ~ de burro** (Kol): dřít se jako mezek; (JD).

esfumarse, zvrat. (1) (Am): utéct, zmizet; (MM).

esgarre, m. (1) (Ven): díra (v oblečení), útržek (látky); (AM). • (2) (Ven): chrchel, plivanec; (JD).

esgarro, m. (1) (Mex), viz: *esgarre*; (2) plivanec, hlen; (MM).

esgolizarse, zvrat., vulg. (1) (Kub, Portor): vyklouznout, vysmeknout se; (AM).

esguazar, tr. (1) (Ven): rozsápat, roztrhat; (JD).

esgunfiar, tr. (1) arch. (Arg): štvát, dožírat; (2) utahat, unavit; (JD).

esgurrumbar, tr., vulg. (Portor), viz: *desgurrumbar*; (AM).

eslay, m. (← angl. *slice*) (1) (Dom): obložený talíř; ► pokrm z plátků šunky, salámu, sýra a oliv podněcující větší chuť pít; (AM, MM).

eslembarse, zvrat., vulg. (1) (Portor): čumět přihloupě (s otevřenou pusou); (AM).

eslilla, f. (1) (Am): klíční kost; (JD).

eslinga, f. (← angl. *sling*) (1) (Am): popruh (na zvedání těžkých věcí); (MM).

eslingaje, m. (1) (Am): odvoz, přeprava zavazadla; (2) poplatek za odvoz (z lodi); (JD).

eslingar, tr. (1) (Am): zvednout jeřábem; (JD).

eslip, m. (1) (Am): slipové plavky; (MM).

esmechudar, tr. (1) (Kost): rozčuchat (vlasy); (AM).

esmeralda, m/f. (1) f. (Antil): ryba podobná úhoři; (2) f. (Kol): druh kolibříka (zářivě zelené barvy); ► viz příloha 17; (3) f. druh brouka (zářivě zelené barvy); (4) f. druh motýla (zářivě zelené barvy); (5) m. (Kol, Ekv): indián žijící na pobřeží Ekvádoru; (6) m. jazyk, dialekt indiánů žijících na pobřeží Ekvádoru; (MM).

esmerejón, m. (1) (Mex): krahujec mexický; (MM).

esmorecido, -da, adj. (1) (Am): ochablý; (JD).

esmokin, m. (1) (Am): smoking; (MM).

esmongar, tr. (Portor), viz: *desmongar*; (AM).

esmonguillar, tr. (Portor), viz: *desmonguillar*; (AM).

esmorusarse, zvrat. (1) (Portor): rozčuchat se; (AM).

esnegarse, zvrat. (1) (Kost): odvolat (co bylo řečeno); (MM).

esnob, adj/subst. (1) adj. (Am): snobský, (2) m. snob; (MM).

esnobismo, m. (1) (Am): snobství; (MM).

eso, adv. (1) **con** ~ (Am): tak, potom; (JD).

espabilada, f. (1) (Kol): zamrknání, mrknutí; (2) **en una** ~ [Š: *en un abrir y cerrar de ojos*] mrknutím oka, v mžiku, ihned, okamžitě; (MM).

espabilar(se), intr/zvrat. • (2) intr. (Kol): mrkat, zamrkat; (MM).

espacio, adv. (1) (Mex): pomaličku; (JD).

espada, f. • (2) (Mex): orobinec širokolistý (rostoucí u jezer mexických údolí); (MM). • (3) (Kub): sekáč, číman, machr; př.: *es una espada en eso*; (JD).

espadas, f., pl. (1) (Chil): štípaná (hra), ► chlapecká zábava, při které se štípají či pošťuchují do rukou); (AM, MM).

espalda, f. • (3) (Ekv): štěstí, osud, úděl, hvězda; (AM, MM). • (4) **echarse a la ~ a u.p.** (Chil): oddělat koho; (5) **tener buena/mala** ~ (Ekv): mít, přinášet štěstí/smůlu; (6) **a espaldas vueltas, memorias muertas** (Am): sejde z očí, sejde z mysli; (JD).

espaldear, tr. (1) (Chil): chránit, strážit, hlídat (záda); (AM, MM).

espaldero, m. • (3) (Ven): strážce, dozorce, hlídač (klenotů); (AM). • (4) pobočník; (MM).

espaldón, -ona, adj. (1) (Kol): širokoramenný, ramenatý; (JD).

espantado, -da, adj/subst. (1) (Guat, Per): o dítěti: opožděný; (2) (Dom): nedůvěřivý; (AM, MM). • (3) f. (Arg): náhlý úprk (zvířete); (4) f. náhlé zmalomyslnění, ztráta odvahy; (JD).

espantador, -ra, adj. (1) (Arg, Guat, Kol): bojácný, bázlivý, ustrašený; (AM, MM).

espantar(se), tr/zvrat. (1) (Am): často navštěvovat; (2) **allí espanta** (Mex): tam straší; (3) ~ **las cabras** (Chil): vzít nohy na ramena; (4) ~ **la mula**¹ (Kub): být v pánu, umřít; (5) ~ **la mula**² letět jak splašený; (6) ~ **la mula**³ vypadnout, táhnout, př.: ¡*espanta la mula!*; (7) ~ **a u.p. con el petate del muerto** (Mex): nahnat strach komu; (8) zvrat. **él se las espanta** (Mex): ten má otevřenou hlavu, tomu nic neuteče; (JD).

espanto, m. • (2) (Ekv, Chil): dětská nemoc (projevuje se zakřiknutím a hubeností); (AM, MM). • (3) [Š: *duende*] (Arg, Urug): skřítek, šotek, skřet; (MM). • (4) ~ **de ultratumba** (Am): duch zemřelého; (JD).

espantosidad, f. (1) (Kol, Portor, StřAm): hrůza, děs, zděšení; (AM, MM).

espantoso, -sa, adj. (1) (Am): začarovaný, strašidelný; př.: *una casa espantosa*; (JD).

españolas, f., pl. (1) (Bol): patičky (u uší); (JD).

esparante, adj. (1) (Dom): osamocený; (AM).

espartal, m. (1) (Mex): houští; (JD).

espartillar, m. (1) (Arg): pole na pěstování kavylu; (MM); ■ Var.: *esperillal*; (JD).

espartillo, m. • (2) (Am): kavyl; (3) rostliny z řádu lipnicovité; (MM).

espatanarse, zvrat., vulg. (1) (Portor): roztáhnout nohy (někomu); (2) spadnout na zem (s roztaženýma nohama); (AM).

especería, f. (1) (Per): kořenářství; (JD).

especie, f. (1) (Am): koření; (JD).

espectral, adj. (1) (Am): strašidelný, přízračný; (MM).

espejeras, f., pl. • (2) (Kol): otláčeniny (na zadku jezdce); (AM, MM).

espejo, m. • (3) arg. (Mex): špicl, fízl; (JD).

espejuelos, m., pl. (1) (Am): naslouchátka (pro nedoslýchavé); př.: *espejuelos auditivos*; (JD).

espelucarse, tr. (1) (Chil, Kol, Portor, StřAm): rozcuchat, rozježit; i zvrat.; (RAE, AM, MM).

espeluscarse, zvrat., vulg. (Kol, Portor), viz: *espelucarse*; (AM); ■ Var.: *espeluzcarse*; (MM).

espeluzno, m. (1) (Mex): zimnice, mrazení; (MM).

espera, f. (1) (Mex): odklad v placení; př.: *pedir esperas* (žádat o odklad); (2) **estoy a la ~ suya** (Chil): čekám na něj; (JD).

esperanza, f. (1) **qué ~s** (Arg, Bol, Ekv, Kub, Mex, Per, Portor, StřAm, Urug, Ven): takové naděje! (užívá se např. k poukázání na nepravděpodobnost dosažení nějakého cíle); (RAE, AM, MM). • (2) v žádném případě!, ani náhodou! (důrazný zápor); (MM). • (3) **¡qué ~!** (Am): to je nápad!; (JD).

esperón, m. (1) (Kub): čekání (dlouhé); (AM, MM).

espesado, m. (1) (Bol): typ kaše (do vroucí vody se přidá pšeničná mouka, kukuřice, brambory a kousek masa); (AM).

espeso, -sa, adj. • (2) (Kub): řádkový, obrovský; (JD).

espetera, f. (1) (Guat, Hond): výmluva, omluva; (AM, MM).

espiantar, tr/intr. (← ital. *spiantare*) (1) intr. (Arg, Chil): vzdálit se, odejít, utéct; i zvrat.; (2) tr. (← lunfardo) (Arg, Urug): odcizit, odplavit, odklidit; (AM, MM). • (3) ~ **a palos** (Arg): nařezat holí; (JD).

espiente, m. • (2) **tocar la polca del** ~¹ (Arg): odcházet (za doprovodu hudby); (AM, MM). • (3) o schůzi: rozpustit se, dojít k závěru, ke konci; (MM). • (4) **dar el ~ a u.p.** (Arg): poslat, pustit k vodě koho, dát košem komu; (5) zlodějna; (6) **tocar la polca del** ~² táhnout o dům dál; (JD).

espichado, -da, adj. (1) (Mex): stydlivý, zahanbený; (MM).

espichar, intr/zvrat. • (3) intr. (Arg): zemřít; (4) vylít, vyprázdnit; (5) tr. (Chil, Per): narazit (nádobu); (6) (Chil): o penězích: rozhazovat; uvolnit, povolit; (7) zvrat. (Kol): vypustit se, vyfouknout se; (8) prsit se, vyprsit se; (9) (Kub, Mex): zhubnout; (10) (Guat): leknout se, polekat se, dostat strach; (11) (Mex): stydět se; (12) (Ven): o koni: unavit se, poklesnout; (AM, MM). • (13) (Am): mít projev, pronést řeč; (MM).

espiga, f. (1) (Chil): oj; (AM, MM). • (2) (Chil): kázání, levity; (JD).

espiguar, intr. (1) (Mex): o koni: mrskat ocasem; (AM, MM). • (2) (Mex): hnát do klasů; (JD).

espiguero, m. (1) (Mex): sklad (kukuřičných klasů); (MM).

espina, f. • (2) (Kub): žabikuch, kudla; (3) ~ **de pescado** (Arg): sporýš; (JD).

espina, f. (1) (Kost): píchnutí, bodnutí trnem; ■ Var.: *espinadura*; (JD).

espinal, m. (1) (Mex): trní, trnité křoví; (JD).

espinero, m. (1) (Mex): trní; ■ Var.: *espinero* (Am); (JD).

espingarda, f. (1) (Par): brokovnice, puška; (MM).

espinillo, m. • (2) (Am): bobovité (souhrnný název pro tento typ rostlin); (MM). • (3) (Kub): parkinsonie; (4) (Arg): akácie, kapinice, nasaditec; (JD).

espino, m. • (3) (Am): kapinice, (4) (Kub): machaonie; (5) (Ekv): trn; př.: *meterse un espino en el dedo*; (JD).

espiracular, intr. (1) (Arg): zdrhnout; (JD).

espiritero, -ra, adj/subst. (1) m/f. (Portor): spiritista, duchař; (AM). • (2) adj. (Portor): duchařský; (JD).

espiritual, m. (1) (Am): spirituál; (MM).

espiritusanto, m. • (2) (Kost, Nik): druh orchideje; ► *Peristeria alata*; (MM).

espiro, m. (1) (Arg): vypadnutí, zdrhnutí; (2) **tomarse el ~** vypadnout, zdrhnout, vzít roha; (JD).

espita, f. (1) (Kub): sklenička, odlivka; př.: *una espita de cerveza*; (JD).

esplín, m. (← angl. *spleen*) (1) (Am): melancholie; (MM).

espolear, tr. (1) (Portor): bodat ostruhami (kohout); (AM, MM).

espoleo, m. (1) (Mex): bodání ostruhami; (JD).

espolonero, m. (1) (Mex): čínský bažant (žijící na území Mexika); (MM).

esponja, f. (1) (Arg, Mex, Par): násoska, pijan; (2) opilec; (3) (Kol): houba (rostoucí na sušších místech); (4) ~ **vegetal** (LaPlat), viz: *paste*; (MM). • (5) (Par): pijavka, příživník; (JD).

esponjear, intr. (1) (Kub): sušit (houbou); (2) vyhledávat, shánět (drby, pomluvy); (AM).

espontáneo, -nea, adj. (1) (Am): původní, prvotní; (JD).

esporrondingarse, zvrat. (1) (Kol, StřAm): vyhazovat oknem (peníze); (2) (StřAm): shodit (ze skály); (3) odpojit, rozdělit; (AM).

espretear, tr., vulg. (1) (Portor): vybírat zrna; (AM).

esprín, m. (← angl. *spring*) (1) (StřAm): pružina, pérko; (2) pružina (tlumiče); (3) pružinová matrace; (MM).

espuela, f. • (5) (Am): výraz, kterým se skládají názvy různých druhů rostlin, především trnitých; př.: *espuela de caballero*, *espuela de galán*, *espuela del diablo*; (6) ~s **nazarenas** (Mex): velké ostruhy; (MM). • (7) ~ **de caballero**¹ (Chil): řeřicha kapucínská; (8) ~ **de caballero**² (Kub): jacquinie; (9) **llevarse en/entre las ~s** (Mex): strhnout sebou do záhuby; (10) **picar las ~s** (Mex): pobodnout ostruhami; (11) **tener ~s** (Kub): nedat se, foukat si; (JD).

espuelar, tr. (1) (Am): pobodnout koně; (2) (Am): zkusit, vyzkoušet; (3) (Mex): bodat ostruhami (o kohoutovi); (JD).

espualeado, -da, adj. (1) (Kol, Portor): vyzkoušený, osvědčený; (MM).

espuelear, tr. (1) (Arg, Ekv, Kol, Per, Portor, StřAm): pobídnout (ostruhami); (2) (Kol, Portor): zkoušet, vyzkoušet, zkusit; (AM, MM).

espuelero, -ra, adj. (1) (Kub, Portor): o kohoutovi: dravý, bojovný (při boji užívá efektivně svých ostruh); (AM, MM).

espueligurvio, -via, adj. (1) (Kol): o ostruhách: zakřivený, ohnutý; (AM).

espuelón, adj/subst. (1) m. (Kol, Portor): velké ostruhy; (AM). • (2) adj. (Kol): plachý, opatrný, nedůvěřivý; (JD).

espuma, f. (1) **más ~ que chocolate** (Am): mnoho povyku pro nic; (2) **echar ~** (Am): jen hořet odvahou; (JD).

espumador, m. (1) (Am): naběračka, děrovaná lžíce; (MM). • (2) (Mex): odpěnovačka; ■ Var.: *espumadera*, f.; (JD).

espumilla, f. • (2) (Ekv): sníh (z bílků a cukru); (AM, MM).

espundia, m. (1) (Bol, Kol, Per, Ven): kožní nemoc (vrásky); (2) (Portor): osten, střep, tříška; (AM, MM).

espururo, m. (1) **hacer una cosa ~** (Kost): rozdrtit, rozemlít (něco); (AM).

esqueleto, m. • (4) ~ **rumbero** (Kub): vyžle; (JD).

esquí, m/pl. (← nor.) (1) (Am): lyže; ■ Var.: *ski*; (2) lyžování; (MM).

esquiador, -ra, m/f. (1) (Am): lyžař; (MM).

esquiar, intr. (1) (Am): lyžovat; (MM).

esquiciar, tr. (1) (Kub): mizet, ztrácet (zboží z trhu); (JD).

esquilmó, m. • (3) **dar a ~ el terreno** (Mex): zužitkovat půdu; (JD).

esquillón, -ona, adj. (1) (Mex): používající podpěru; (AM, MM).

esquina, f. • (3) (Arg, Bol, Chil, Urug): hokynářství (na rohu); (4) **doblar uno la ~** (Chil): zemřít; (AM, MM). • (5) (Mex): cípek (kapesníku); koutek (úst); (6) **hacerse de la ~** (Mex): skočit, schovat se za roh; (7) **quedarse en las cuatro ~s** (Guat): přijít na mizinu; (JD).

esquinado, -da, adj. (1) (Am): o nábytku: rohový, umístěný v rohu; (MM).

esquinar, tr. (1) (Am): umístit (nábytek do rohu); (2) (← lunfardo) (Arg): podvést, ošidit (mezi zloději); (MM).

esquinazo, m. • (3) (Arg, Chil): serenáda; (AM, MM). • (4) (← lunfardo) (Arg): rychlý úprk, zdejchnutí (při přepadení ještě než se oběť vzpamatuje); (MM).

esquivada, f. (1) (Am): vyhýbání se (schůzky); (MM).

esquive, m. (1) (Per): uhnutí; (2) **hacer un ~** (Per): uhnout; (JD).

esquizo, m. (1) **a mí no hay quién me dé el ~** (Arg): na mě jsou všichni krátký; (JD).

establero, m. (1) (Mex): chovatel dobytka; (JD).

establo, m. (1) (Kub): garáž, vozovna; (2) půjčovna aut; (AM, MM).

estaca, f. • (4) (Arg, Chil, Kol): nerostné bohatství; (5) (Per): nerostné bohatství v Peru především dusičnan draselný; (6) (Mex): přání, touha (něco obdržet); př.: *arrancar la estaca* (šíleně toužit po něčem); (7) (Ven): narážka, popíchnutí; (8) **llevarse uno una ~** (Kol): být podveden (v obchodní činnosti); (AM, MM). • (9) (Am): vykolíkový plácer; (10) (Kub): pálka; (JD).

estacada, f. • (2) (Am): bodnutí, píchnutí; (3) (Mex): vykolíkování; (4) **quedarse en la ~** (Arg): být v bryndě, rejži; (JD).

estacadura, f. (1) (Mex): píchnutí, bodnutí; (JD).

estacar(se), tr/intr/zvrat. • (6) tr. (Kol, Ven): podvést; i zvrat.; (7) tr. (Ven): zranit chladnou zbraní (nožem, dýkou, šavlí, atd.); (8) zvrat. (Kol, Kub, StřAm): zranit se, bodnout se, píchnout se; př.: *se estacó un pie*; (9) ~ **el cuero** (Mex, StřAm): umřít, zemřít; (10) zvrat. (Ven): zabít; (11) ~ **una mina** (Chil): vytyčit hranice (dolu); (AM, MM). • (12) tr. (Am): napálit, doběhnout; (13) zvrat. (Mex): napálit se; (JD).

estacazo, m. (1) (Am): rána ostruhou (při kohoutích zápasech); (JD).

estación, f. (← angl. *service station*) • (2) ~ **de servicio** (Am): benzínová pumpa; (MM).

estacionar, tr. • (2) (Arg): dávat připouštět (o ovcích); (AM, MM). • (3) ~ **un vehículo** zaparkovat; (MM).

estacón, m. (1) (Guat, Kol, Kub, Mex): bodnutí, píchnutí; (AM, MM).

estaconazo, m. (Kub), viz: *estacón*; (AM).

estadía, f. (1) (Am): pobyt (někde); (MM).

estadio, m. (Am), viz: *stadium*; (MM).

estadizar, tr. (1) (Arg): zestátnit; (JD).

estados, m., pl. (1) (Kol): hra na honěnou; (AM, MM).

estadual, adj. (1) (Am): státní; (JD).

estagnación, f. (← angl. *stagnation*) (1) (Am): zastavení, váznutí; (MS, MM).

estaje, m. (1) (StřAm): úkolová práce; (AM).

estajear, tr. (1) (StřAm): sjednat pracovní podmínky; (AM, MM). • (2) (Am): pracovat v úkolu, akordu; (JD).

estalaje, m. (1) (Mex): odrbanost; (JD).

estamina, f., vulg. (1) (Arg, Par): etamín, síťová tkanina; (MM).

estampida, f. (1) (Bol, Kol, Mex, StřAm, Ven): rychlý a prudký pohyb dobytka, stampedo; př.: *la estampida es el terror de los ganaderos*; (2) **salir de** ~ (Bol, StřAm, Ven): zběsile utíkat; (AM, MM). • (3) **dar la** ~ (Am): dát se na úprk; (4) **en** ~ (Ekv): tryskem; (5) **pegar la** ~ (Mex): dát se na úprk; (JD).

estampilla, f. • (2) **poner** ~ **a un documento** (Am): okolkovat listinu; (3) **poner** ~ **a una carta** (Am): nalepit známku na dopis; (JD).

estampillado, m. (1) (Am): daň z kolku (u některého zboží nebo listin); (MM). • (2) (Am): kolkování, frankování (dopisů); ■ Var.: *estampillamiento*; (JD).

estampillar, tr. (1) (Am): okolkovat, opatřit kolkem (zboží, listinu), frankovat (dopisy); (MM).

estancia, f. • (4) (Kub, Portor): statek (zaměřený na pěstování drobných plodin); (MM).

estanciero, m. (1) (Arg, Chil, Kub, Par, Portor, Urug): statkář, farmář; (MM).

estanco, m. • (2) (Ekv): výčep (lihovin); (JD).

estándar, adj/subst. (1) m. (Am): standard, úroveň; (MM). • (2) m. (Am): typ, vzor, prototyp; (3) m. (Am): norma; (4) adj. (Am): standardní, jednotný; (5) adj. (Am): klasický; př.: *los automóviles estándar* (kasické automobily); (JD).

estandarización, f. (1) (Am): standardizace, standardizování; (MM).

estandarización, f. (Am), viz: *estandarización*; (MM).

estandarizar, tr. (1) (Am): standardizovat, sjednotit; (MM).

estanquero, -ra, m/f. (1) (Ekv): hospodský, hospodská; (AM, MM).

estanquillera, f. (1) (Ekv): krčmářka; (2) (Mex): kupcová, hokynářka; (JD).

estanquillero, m. (1) (Ekv): krčmář, výčepník; (2) (Mex): kupec; (JD).

estantear, tr. (1) (Kub): podepřít (větvě stromu); (JD).

estantería, f. (1) (Arg, Par, Urug): regály (v knihovně, v podniku); (MM). • (2) (Am): opěrné kůly, opěry; (JD).

estantillar, tr. (1) (Kol): připevnit regál, polici; (AM).

estantillo, m. (1) (Kol, Ven): podpůrný kůl, tyč, opěra; (AM, MM).

estanzuela, f. (1) (Arg): statek; (JD).

estañar, tr. (1) (Ven): zranit; (2) (Ven): propustit zaměstnance; (AM, MM). • (3) (Am): píchnout, bodnout; (JD).

estaqueada, f. (1) (Arg, Bol): uchycení, napínání (kůže na sušení); (AM, MM). • (2) (Mex): kolová ohrada; ■ Syn.: *estaqueado*, m. (Mex); (3) (Mex): výprask; (JD).

estaqueadura, f. (1) (Mex): vykolíkování; (2) napnutí na kolíky; (3) kolová ohrada; (JD).

estaquear, tr. (1) (Arg, Bol, Kol, StřAm, Urug): sušit kůži napjatou na kolících; (2) zastar. (Arg, Bol, Par, Urug): mučit někoho připoutaného ke kůlům; (RAE, MM). • (3) (Mex): zatlouct kůly, vykolíkovat, ohradit kůly; (4) (Mex): natlouct (komu); (JD).

estaqueo, m. • (2) (Am): sušení kůží na kůlech; (3) (Am): přivázání ke kůlům (za trest); (4) (Mex): zaražení kůlů, vykolíkování, ohrazení kůly; (JD).

estaquería, f. (1) (Mex): kůly; (2) vykolíkování; (JD).

estaquero, m. (Mex), viz: *estaquería*; (JD).

estaquilla, f. (1) (Chil): podpěra tvořící postranice vozu; (MM).

estar, tr/intr. • (8) **¡ya está!**¹ (Chil, Ekv, Per): hotovo!, konec!, šlus!; (AM) • (9) ~ **de balde** (Am): být zbytečný, nepotřebný; (10) ~ **de vicio** (Arg, Mex, Par): nemít co dělat; (11) ~ **uno curado** (Arg): být poučený, vytrestaný; (12) ~ **hecho una uva** (Arg): být opilý; (13) ~ **siendo** (← angl. *are being*) (Am): být (trpný rod), právě něco probíhat; př.: *el edificio está siendo demolido* [Š: *el edificio se está demoliendo*]; (14) ~ **supuesto** (← angl. *to be supposed to*)

(Am): předpokládat; př.: *está supuesto a viajar mañana* [Š: *se supone que viajará mañana*]; (MM). ● (15) **¡ya está!**² (Mex): tak už dost!; (16) **¡ya está!**³ výborně!; (JD).

estatista, adj. ● (2) (Arg): státní; (JD).

estearina, f. (1) (Kol): svíčka; (JD).

esténcil, m. (← angl. *stencil*) (1) (Am): cyklostylová blána; ► list speciálního papíru, který se používal ke kopírování cyklostylem – přístrojem na rozmnožování písemností; (MS, MM).

estenografía, f. (1) (Am): těsnopis; (MM).

estenografiar, tr. (1) (Am): psát těsnopisem; (MM).

estera, f. ● (2) (Am): běžící pás (výrobní); (JD).

esterado, -da, adj. (1) **estar** ~ (výchKub): být hojný, dostatečný, urodit se; př.: *el coco está esterado este año*; (AM).

esterar, tr. (1) (Bol): pokrýt (na určité rozloze); př.: *campo esterado de frutas*; (AM).

estercoraria, f. (1) (Mex): brouk; (MM).

estéreo, -rea, adj. (1) (Am): stereo; (MM).

estereofonía, f. (← angl. *stereophony*) (1) (Am): stereofonie; (MM).

estereofónico, -ca, adj. (← angl. *stereophonic*) (Am), viz: *estéreo*; (MM).

esterilla, f. ● (7) (Kol): druh proutěného věnce; (AM, MM). ● (8) **silla de** ~ proutěná židle; (MM).

esterillar, tr. (1) (Arg, Par, Urug): vyplétat rákosem (židle, křesla); (MM).

esterlina, adj/subst. (← angl. *sterling*) (1) **libra** ~ (Am): zlatá anglická mince; (2) f. (Am): libra šterlinků (oficiální měna); (MM).

estero, m. ● (3) (Arg, Bol, Ekv, Kol, Urug, Ven): vodní nádrž, tůň; (4) **estar en el** ~ (Ven): mít potíže, být v úzkých; (AM, MM). ● (5) (Kub): vodní příkop (v běhu přes překážky); (MM).

esteta, m/f. (1) (Am): estét; (MM).

estiba, f. ● (2) (Mex): hromada, kupa (věcí); (JD).

estibar, tr. (1) (Am): narovnat (zboží); (MM).

estic, m. (← angl. *stick*) (1) (Am): hůl, tyč; (MM). ● (2) (Am): rtěnka; (JD).

estico, zájm. (1) (Am): tohleto, támhleto; (2) **en** ~ (Kol): hnedle; (JD).

estilo, m. ● (3) (Kol): hliněný hrnec (vystlaný listím, ve kterém se destiluje voda s popílkem a vzniká přípravek na výrobu mýdla); (AM, MM).

estiloso, -sa, adj. (1) (Guat): ješitný, domýšlivý; (AM).

estilla, f. (1) (Kub): chytrá či mazaná osoba; (AM). ● (2) (Antil, Kol): tříška, odštěpek, úlomek; (MM). ● (3) (Guat): rošťák; (JD).

estilladura, f. (1) (Portor): trhlina, prasklina, puklina; (AM).

estillar, tr. (1) (Dom, Kol, Kub): naštípnout, rozštípnout; (2) (Dom, Portor): praskat, rozbít se, zlomit se; i zvrat.; (AM, MM).

estillazo, m. (1) (Kol, Portor): rána (při prasknutí dřeva); (AM, MM).

estimar, tr. (1) (Chil): domnívat se; (JD).

estimbote, m. (1) (Mex): paras, parník; (JD).

estipticidad, f. (1) (Am): zácpa; (JD).

estíptico, -ca, adj. (1) (Am): trpící zácpou; (JD).

estirado, -da, adj/subst. ● (2) adj. (Arg, Par, Urug): pyšný, domýšlivý, nafoukaný; (MM). ● (3) f. (Am): protažení, protahování; (JD).

estiramiento, m. (1) (Arg): škrobenost, vypínavost; (JD).

estirar(se), tr/zvrat. (1) tr. (Arg, Bol, Chil, Per): zabít (jednou ranou); (2) tr. (Bol, Per): bičovat (zločince); (AM, MM). ● (3) tr. (Mex, Per): zatahat (za co); (MM). ● (4) tr. (Kub): vytahovat se; př.: *las telas estiran*; (5) tr. (Mex): táhnout (za sebou); (6) **voy a ~ el esqueleto** (Kub): jdu na kutě, spát; (7) ~ **los hules** (Sal): natáhnout bačkory, brka; ■ Syn.: *estirar las de hule* (Guat); *estirar la jeta* (Chil); *estirar los mocasines* (Kub); *estirar la pata*; (8) **se trae un estira y encoge** (Kub): je strašně nerozhodný; (9) zvrat. (Am): vypínat, nafukovat se; (10) zvrat. (Am): natáhnout bačkory; (JD).

estirón, m. (1) (Mex): protáhnutí, narovnání; (2) **dar un** ~ (Mex): protáhnout se; (3) **meter** ~ (Per): protáhnout; (JD).

estironear, tr. (1) (Arg, Chil, Par, Urug): tahat, zatahat (silně); (MM).

estitiquez, f. (1) (Chil, Ekv, Kol, Mex, Per, StřAm, Ven): zácpa; (AM, MM).

estocada, f. (1) (Am): smrad (lidského těla: z úst); př.: *ella da estocadas*; (2) (Kub): bomba, úspěch; př.: *es una estocada*; (JD).

estocado, -da, adj. (1) (Portor): bez klobouku (osoba); (AM).

estofar, tr. (1) (Portor): týrat, trápit (koho), unavovat; i zvrat.; (2) viz: *desflectar*; př.: *le estofó seis sogas encima*; (AM).

estol, m. (1) (Am): hangár; (JD).

estola, f. (1) (Am): přehoz; (JD).

estólica, f. (1) (StřAm): zbraň na vystřelování oštěpů, luk, kuše; (MM).

estomagado, -da, adj. (1) (Mex): trpící nevolností; (JD).

estómago, m. • (2) **están con el ~ hecho tris** (Kub): mají prázdný žaludek; (3) **es un ~ resfriado** (Arg): je to slepičí prdelka; (4) **tiene el ~ pegado al espinazo** (Mex): kručí mu v žaludku; (JD).

estoperol, m. (1) (Kol): kuchyňská nádoba (na způsob pánve); (AM, MM). • (2) (Am): zlacený, postříbřený cvoček, hřebík; (JD).

estoraca, f., hovor. (1) (Kub): hlupačka, pitomec; (AM).

estórica, f. (StřAm), viz: *estólica*; (MM).

estrada, f. (1) (Bol, Per): závod na zpracování kaučuku; ► jedná se také o pozemek se 150 kaučukovníků, o který se stará pouze jedna osoba; (2) (výchPer): územní jednotka spravovaná sběračem kaučuku, na které roste 80 až 150 kaučukovníků; (AM, MM).

estrado, m. (1) (Am): předsednický stůl, čestná tribuna; (JD).

estragado, -da, adj. (1) (Mex): vyhublý (po nemoci); (JD).

estraiue, m. (1) (Am): strike (v baseballu); (JD).

estrallar(se), intr/zvrat. (1) intr. (Arg, Dom, Ven): prasknout, explodovat; (2) intr. (Dom): roztržít, rozbít (dvě věci o sebe); (3) zvrat. narazit, zemřít nárazem; (AM, MM).

estrallón, m. (Dom), viz: *estrellón*; (AM).

estramador, m. (1) (Mex): hřeben, vyčesávač; (AM, MM).

estrambólico, m. (1) (Am): výstřední, extravagantní; (MM). • (2) (Am): roztodivný, prapodivný, bláznivý; ■ Var.: *etrambótico*; (JD).

estrasijado, -da, adj. (1) (Per, Portor): unavený, vyčerpaný, vyhublý; (MM).

estrasijarse, zvrat., hovor. (1) (Per, Portor): zhubnout, zeslábnout; (AM, MM).

estrategia, f. (1) (Dom, Guat, Kol): lest, past (válečná); (AM).

estray, m. • (4) (Ven): chyták (při zkoušce); (JD).

estrecho, -cha, adj/subst. • (2) m. (Ekv: Azuay): úzká ulička (na předměstí); (AM).

estrechón, m. (1) (Mex): stisknutí, sevření; (JD).

estrella, f. (1) (Kub): kubánská měna (rovná 5 pesetám); (AM). • (2) (Am): kometa ve tvaru hvězdy; (3) ~ **federal** (Arg): zahradní květina; (4) (← angl. *star*) (Am): filmová a televizní hvězda; (MM).

estrellada, f. (1) (Mex): roztříštění; (JD).

estrellar, tr. (1) (Kub): zkrachovat; př.: *se estrelló con ella* (nevyšlo mu to s ní); (JD).

estrellero, -ra, adj. (1) (Arg, Chil, Mex): o koni: pokyvující hlavou při chůzi; (MM).

estrellón, m. (1) (Arg, Bol, Chil, Dom, Ekv, Hond, Kol): srážka, drcnutí, vražení (do někoho); (RAE, AM, MM). • (2) (Guat): zmáčknutí, stlačení, stisknutí; (AM, MM).

estreno, m. (1) (Ven): pozornost, dárek (jako odměna za něco); (AM).

estrepitarse, zvrat. (1) (Kub): tropit povyk, hlučet, rámusit; (MM). • (2) rozveselit se; (AM).

estribitos, m., pl. (1) (Bol): lichocení, podlézání; (2) moldánky, vzlykání; př.: *el niño hace estribitos*; (AM, MM).

estribo, m. ■ Syn.: *para el estribo* (Arg, Bol, Ekv, Urug); (AM, MM).

estricote, m. • (2) (Ven): neuspořádaný, nevázaný život; (3) **poner algo al ~** (Ekv): každodenně používat; př.: *este vestido lo he puesto al estricote*; (AM, MM).

estriilar, intr. (← ital. *strillare*) [Š: *rabiar*] (1) (Arg, Per, Urug): vztekat se; (AM, MM).

estriilo, m. (← ital. *strillo*) [Š: *chillido*] (1) (Arg, Per, Urug): vztek, hněv, špatná nálada; (AM, MM).

estriillar, tr. (1) (Arg): nakrknout se; př.: *está estriillado conmigo*; (JD).

estriilo, m. (1) (Arg): nakrknutí; př.: *eso me dio estriilo*; (2) **tener ~ a u.p.** (Arg): být nakrknutý na koho; (JD).

estriño, -ía, adj., hovor. (1) (Portor): nezdařený, nepodařený; (AM).

estripazón, f. (1) (StřAm): stisknutí, stisk; (2) zničení, rozbití, roztlučení; (AM, MM).

estrocar, tr. (1) (Ven): vyhodit z práce; (JD).

estromelia, f. (Kol), viz: *astronómica*; (MM).

estropajear, tr. (1) (Mex): seřvat koho; (JD).

estropajo, m. (1) (Arg): hadřík, hadra (na podlahu, zdivo); (2) (Arg, Kol, Kub, Mex): lufa válcovitá; ► *Luffa acutangula y cilíndrica*: popínavá rostlina, jejíž plody jsou podlouhlé, měkké bobule vyplněné houbovitou tkání, výplň bobulí se pak užívá jako houba na vysušování či na mytí; (MM); ► viz: příloha 18.

estroquear, tr. (Am), viz: *estrucar*; (MM).

estudiadera, f. (1) (Ekv): študování; (JD).

estudiantado, m. (1) (Am): spolek studentů; (2) (Chil): škola; (MM).

estudiar, tr. (1) (Per): o oblečení: dát do oběhu, do frcu; (AM).

estupendoso, -sa, adj. (1) (Ven): báječný, skvělý; (JD).

estusar, tr. (1) hovor. (Portor): oloupat, sloupat; (2) šlehat bičem, zbičovat; (AM).

etamina, f. (← fr. *étamine*) (Kol, Kub, Mex: Tabasco), viz: *estamina*; (MM).

etayer, m. (1) (Arg): etažér; (JD).

etcétera, (&) spoj. (1) (Am): a tak dále; ► v angličtině tento znak se rovná spojce *and* [Š: y]; (MM).

eticar(se), tr. (1) tr. (Kub, Mex): nakazit tuberou; (2) zvrat. dostat tuberu; (JD).

ético, -ca, adj/subst. (1) adj. (Am): nemocný tuberkulózu; (2) adj. vyhublý, nezdravý; (MM). • (3) adj. (Kub, Mex): tuberácký; (4) m. (Kub, Mex): tuberák; (JD).

etiquencia, f., hovor. (1) (Kub, Mex, Portor): tuberkulóza; (AM, MM).

¡eura!, citosl. (1) (Am): alou!; (JD).

europización, f. (1) (Am): poevropštění; (MM).

europizante, adj. (1) (Am): poevropštěný; (MM).

evangelista, m. • (2) (Mex): kronikář, zapisovatel (koloniálních zvyků); (AM, MM).

evaporarse, zvrat. (1) (Kol): zblbnout; (AM).

evasión, f. (1) (Am): vyřízení (záležitosti); (JD).

eventual, m. (1) (Arg): náhoda, riziko; (JD).

evidencia, f. (← angl. *evidence*) (1) (Am): důkaz; (AM, MM). • (2) (Kol, Portor, Ven): svědectví; (MM). • (3) **estar en** ~ (Chil): být pro legraci (komu); ■ Syn.: *ponerse/quedar en evidencia* (Am); (JD).

evitado, -da, adj. (1) (Ekv: Azuay): schovaný (ze strachu před chycením); př.: *está evitado, anda evitado*; (AM).

ex abrupto, m. (1) (Ven): nesmysl; (JD).

exacerbante, adj. (1) (Am): dráždivý, jdoucí na nervy; (2) rozčilující, znechuťující; (MM).

excepcionalmente, adv. (1) (Am): výjimečně; (MM).

exceso, m. (1) pl. (Am): hříšný čin; (2) **entregarse a ~s** (Am): hřešit, sejít na zcestí; (MM).

excitar, tr. (1) (Ven): vyzvat (koho); (JD).

excluyente, adj. (1) (Am): vylučující, zamítající; (MM).

excogitar, tr. (1) (Am): vybrat, zvolit; (JD).

excusa, f. (Kol), viz: *escusa*; (MM). • (2) **~s absolutorias** (Mex): ospravedlňující okolnosti; (JD).

exfoliador, -ra, adj/subst. • (2) m. (Chil, Mex): trhací sešit, blok; (MM).

exhibir(se), tr/zvrat. (1) tr. (Mex): platit hotově; (AM, MM). • (2) zvrat. (Arg, Kol, Mex, Nik): o osobě: vystavovat se, ukazovat se (na veřejnosti); (MM).

exhortar, tr. (1) (Mex): předvolat (k soudu), požádat o předvolání; (JD).

exigencia, f. (1) (Ven): prosba; (JD).

exigir, tr. (1) (Ven): prosit, žádat; (JD).

exitista, m/f. (1) (Arg): člověk ženoucí se za úspěchem; (JD).

exotismo, m. (1) (Am): záliba v exotičnu; (2) exotično; (MM).

expandir, tr. (1) (Am): rozprostřít, rozšířit; (MM).

expansarse, zvrat. (1) (Mex): o barvě: rozpíjet se; (JD).

expansionarse, zvrat. (1) (Am): ulevit si, vypovídat se; (2) zabavit se, rozptýlit se; (MM).

expedicionar, tr. (1) (Mex): expedovat, vypravit, odeslat; (2) podniknout výpravu, expedici; (JD).

expedientar, tr. (1) (Mex): vyhotovit (spis); (JD).

expeditar, tr. • (2) (Am): dokončit, zpřístupnit (záležitost); (AM) • (3) rychle vyřídit (záležitost); (MM).

expendio, m. • (5) (Arg, Bol, Guat, Kol, Mex, Ven): tabák (obchod); (AM, MM).

expensar, tr. (1) (Chil, Guat, Mex): platit, hradit výdaje; (AM, MM, JD).

experimentar, tr. (1) (Am): cítit, vnímat; př.: *experimentar una gran alegría*; (MM).

explicar, tr. (1) (Mex): uskutečnit (program); (JD).

explicar, tr. (1) **¿me explico?** (Am): rozumíte mi?; (JD).

explicotear, intr. (1) (Kub, Portor): vysvětlit, objasnit; (AM).

explotador, m. (1) (Chil): žigolo; (JD).

explotar, intr. (1) (← angl. *to explode*) (Kub): vybuchnout, vylétnout (o člověku), i zvrát.; (RAE, MM). • (2) (Kub): píchnout (auto); (3) **es un explotado** (Kub): ten hned vybuchne, vylétnout; (JD).

expolionato, m. (1) (Antil): vyloupení, vykradení, oloupení; (AM).

exponente, m. (1) (Am): příklad, představitel (toho nejlepšího); př.: *el tabaco cubano es exponente de calidad*; (MM).

exprés, m. (1) (Mex): zasilatelství; (JD).

expresamento, m. (1) (Par): soudní příkaz; (JD).

expresar, tr. (1) **¿me expreso?** (Am): rozumíte, co tím chci říct?; (JD).

express, m. • (3) (Mex): zasilatelství, dopravní podnik; (JD).

expresión, m. (1) (Dom, Portor): zmáčknutí, stlačení; (AM).

extensión, f. • (2) (Am): vedlejší, dodatečná telefonní linka (MM).

extinto, -ta, m/f. (1) (Arg, Chil, Mex, Par, Urug): nebožtík, nebožka; zesnulý; (AM, MM).

extornar, tr. (1) (Mex): převést (v účtu); (2) stornovat; (JD).

extorno, m. (1) (Mex): převedení (v účtu); (2) storno; (JD).

extorsionador, -ra, adj/subst. (1) adj. (Mex): vydírající; (2) m/f. (Mex): vyděrač, vyděračka; ■ Syn.: *extorsionante*; (JD).

extra, adj/subst/adv. (1) adj. (Am): mimořádný, extra; (2) sust. (Am): divadelní i televizní kompars; (3) adv. (Am): (něco) navíc; (MM). • (3) (Mex): zvláštní vydání (novin); (JD).

extrañar, tr. (1) (Am): stýskat se (po něčem); (MM). • (2) (Am): pohřešovat, postrádat; (JD).

extraño, -ña, adj. (1) (Kub): šeredný; (JD).

extrañón, adj. (1) (Kub): o kohoutovi: provokující strach (u protivníka); (AM, MM).

extrañoso, -sa, adj. (1) (Ekv: Azuay): o osobě: tesklivý, žijící v ústraní; (AM).

extraordinario, m. (1) (Am): spropitné; (JD).

extraterrenal, adj. (1) (Am): nadpozemský; (MM).

extraterreno, -na, adj. (Am), viz: *extraterrenal*; (MM).

extremado, -da, adj. (1) (Mex): o zvířatech: v říji; (JD).

extremo, m., pl. (1) (Am): okolky, cavyky, upejpání; (JD).

eyacular, tr. (1) (Am): ejakulovat; (MM).

eyrá, m. (← guaraní); viz: *eirá*; (MM).

4. COMENTARIO

A lo largo de todo el trabajo no he tenido muchas dificultades con el entendimiento de las entradas ni con la traducción. Sin embargo, han aparecido algunas entradas con las que no podía trabajar y necesitaba una ayuda o bien una ayuda electrónica buscando en las discusiones o en las páginas web de América Latina o bien en forma de consultas. En este comentario me voy a dedicar a todas las dificultades que han aparecido durante mi elaboración del diccionario.

4.1. Aspecto formal

En cuanto al aspecto formal del presente trabajo, sobre todo de la parte del diccionario, he intentado unificar la parte formal requerida para facilitar el trabajo siguiente. Como he elaborado primero el diccionario sola, han aparecido algunos desajustes que después de las consultas he conseguido resolver. Se trataba, ante todo, de las abreviaturas de las categorías gramaticales en el caso de que aparecían más categorías. Las categorías o las formas verbales se dividen con la barra:

- adj/subst.: cuando la entrada puede ser tanto el adjetivo como el sustantivo
- tr/intr/zvrat.: cuando se trata de un verbo que puede ir cambiando sus significados transitivo, intransitivo o reflexivo

Luego ha aparecido otra cuestión: en dónde poner la abreviatura que anunciaba que se trataba de un vulgarismo (vulg.) o uso familiar (hovor.). Entonces, cuando el vulgarismo o uso familiar es común para todos los significados de la entrada, las abreviaturas se ponen justo detrás de las categorías gramaticales u otras formas. En el caso de ser solamente para uno de los significados se pone entre el número que designa el significado y los países en los que se utiliza.

- **emprestar**, tr., hovor. (1) (Am): půjčit, věnovat; př.: *fulano me emprestó las tenazas*; (2) vypůjčit si; (MM).
- **endormir**, intr. (1) vulg. (Urug): spát; (AM). • (2) (Urg): uspat; (JD).

Existen verbos que básicamente son transitivos o intransitivos y que además se pueden usar como reflexivos. En este caso la posibilidad del uso pronominal (i zvrát.) se pone detrás de la traducción checa:

- **enralecer**, tr. (1) (Mex): oslabit, zřídnout, zředit; i zvrát.; (MM).

4.2. *Aspecto práctico*

Primer problema con el que me encontré fue la denominación de una zona de Ecuador que se llamaba Esmeraldas. Los diccionarios de Morínigo y de Malaret no señalan muy bien si se trata de una región o la entrada se relaciona con esmeralda, la piedra preciosa. Al final, leyendo otra vez en los diccionarios y buscando en Internet resolví esta dificultad.

El mayor problema con el que me encontré muchísimas veces fue la no exacta traducción de los nombres de las plantas y los animales procedentes de las lenguas indígenas, sobre todo del náhuatl. El gran problema consistía en la falta de la denominación latina, al saberla podía trabajar y buscar más en los libros especializados y encontrar la denominación checa. He aquí algunos ejemplos:

- **ecacoate**, m. (← nah. *ecatl*, „vítr“, + *coatl* „had“) (1) (Mex): dlouhý, úzký, barevný a rychle se pohybující had; (MM).
- **ecapacle**, m. (← nah. *ecatl*, „vítr“, + *patli* „lék“) (1) (Mex): bylina s léčivými účinky; ► luskovitá rostlina, která dorůstá až do výšky 2,5 m, plod je hladký, používá se jako náhrada za kávu a má léčivé účinky; (MM); ► viz: příloha 1.

En el ejemplo de *ecacoate* no he encontrado ninguna buena traducción al checo, faltó la denominación latina, ni buscando en los dibujos en Internet he resuelto cómo denominar esta serpiente. En caso de *ecapacle* he encontrado en Internet un dibujo que para mejor imaginación se encuentra en el Apéndice.

Otro problema surgió con el gran diccionario español-checo de Dubský¹, ya que en los términos de verbos no aparece su forma, es decir, si se trata de los verbos transitivos, intransitivos o reflexivos. Con los reflexivos no hubo tantos problemas como con la búsqueda, la definición y la decisión de poner la forma

¹ Dubský, Josef: *Velký španělsko-český slovník*, I, II, Praha, 1999.

apropiada de los verbos. Buscando en el diccionario de la Real Academia², en el diccionario de WordReference³ y en el Diccionario de americanismos⁴, entre otros. Ponemos otros ejemplos de los verbos problemáticos: *embelar*, *embestiar*, *embocinar*, *embriscar*, *embromar*, *embutir*, *empapar*, *empavesar*, *empegostar*, *emplantillar*, *emproar*, *enalambrar*, *enalfombrar*, *encaramillar*, etc.:

- **editorializar**, intr. (1) (Am): napsat, uveřejnit úvodník; (JD).
- **embustear**, intr. (1) (Mex): podvádět, lhát; ■ Var.: *embusterear*; (JD).
- **emperrarse**, zvrat. (1) (Kub): rozbrečet se; (JD).
- **enanchar**, tr. (1) (Ekv): rozšklebit (ústa); (JD).

En el presente trabajo se utilizan algunas entradas del corpus anterior, que consiste en los tres primeros diccionarios, y fue elaborado por otras personas. A las entradas del corpus se les añaden países donde se utiliza ese término o se mejora y adapta la definición checa, además el uso del corpus sirve para la adquisición de las variantes y sinónimos. Haciéndolo de esta manera se consigue luego mejor idea sobre la relación que hay entre los diccionarios respectivos. Con todo esto manifiesto razones por las que no se puede tratar de un plagio. Se trata de las entradas siguientes: *encono*, *engramar*, *engrampar*, *engreír*, *enmonarse*, *entabicar*, *entechar*, *enterar*, *entero*, *enterador*, *entretención*, *epa*, *espelucar*, *esperanza*, *estagnación*, *estaquear*, *esténcil*, *estrellón*, *explotar*, etc. He aquí algunos ejemplos con los países añadidos:

- **encohetar(se)**, tr/zvrat. (1) tr. (Mex): opít se, namazat se; i zvrat.; (2) zvrat. (Bol, Kost): naštvat se rozčilit se; (RAE, AM, MM).
- **encomioso, -sa**, adj. (1) (Arg, Bol, Chil, Guat, Kol): pochvalný, velebící; (RAE, AM, MM).
- **encuartelar**, tr. (1) (Chil, Ekv, Hond, Kol, Mex, Per, Portor, Ven, StřAm): ubytovat vojáky v kasárnách, nakvartýrovat (vojsko); (RAE, AM, MM).
- **escupida**, f. (1) **como ~ de músico** fr. (Arg; Urug): osoba vyhozena odněkud násilím; (RR); ■ Var.: *como escupida de rifle* (Urug); (AM, MM). ● (2) (Am): plivanec, plivnutí; (JD).

Hablando sobre el corpus anterior, en este diccionario elaborado se hacen referencias a las entradas de este corpus, ya que a algunos términos no es

² <http://www.rae.es/rae.html>

³ <http://www.wordreference.com/es/>

⁴ Asociación de Academias de la Lengua Española: *Diccionario de americanismos*, Lima, 2010.

necesario ponerles el mismo significado, basta con una sola referencia (viz., Var. :) a lo que se ha elaborado anteriormente.

- **enchumbrar**, tr. (Am), viz: *enchumbar*; (JD).
- **engasar(se)**, tr/zvrat. **(1)** (Guat), viz: *engaratusar*; **(2)** zvrat. upadnout do tranzu; (AM). ● **(3)** (Guat): opentlit; (JD).
- **enguarapetarse**, zvrat. ■ Var.: *enguarapearse* (Mex); (JD).
- **escondida**, f/pl. (Arg, Chil, Ekv, Guat, Kol, Kub, Mex, Per, Urug), viz: *escondidas*; (MM).
- **enguinchar**, tr. (Portor), viz: *engüinchar*; (AM).

He tenido la dificultad con la traducción de algunas interjecciones, sobre todo de las interjecciones *esa* y de *ésas*. En cuanto a la interjección *esa* la he traducido con la expresión que se puede oír durante los bailes regionales. La explicación que da AM se acerca mucho a esas exclamaciones en los bailes. La entrada *ésas* la he traducido como adverbio que lleva el significado en todo el momento y he añadido también la explicación, ya que ésta se halla en el diccionario de MM.

- **¡esa!**, citosl. **(1)** (Per: Arequipa): ej! ► různé a opakované výkřiky v lidových tancích; (AM).
- **ésas, en una de ~ (1)** (Am): kdykoliv; ► vyj., že se štěstí či neštěstí objeví kdykoliv nečekaně; (MM).

En todo el presente trabajo casi no he tenido problemas con la traducción precisa de las entradas. Sin embargo, siempre se encuentra algo que produce unas dificultades graves a la hora de la traducción. Entonces, hay que ponerles a las entradas una traducción más próxima y además una buena explicación que acerca su significado. Todo esto lo he intentando con la ayuda de todos los recursos posibles, por ejemplo, buscando en Internet, en los diccionarios en línea, en las discusiones o forum de tales diccionarios, etc. Durante todo el trabajo han surgido los siguientes problemas con la traducción: *encabrilado* (*cabrilla encerotada*), *engazuzar* y *enjolonarse*:

- **encabrilado, -da**, adj. **(1)** (Ven): zpevněný, odolný (dobytek); ► dobytek se zpevní či stane odolným tím, že se mu nasadí *cabrilla encerotada*. (AM).

En esta entrada ha surgido el mayor problema con la traducción. El diccionario de AM nos explica: «dícese del ganado, al cual, para hacerlo más resistente se le ha puesto *cabrilla encerotada*».⁵ La dificultad ha surgido con la búsqueda del significado de *cabrilla encerotada*. Primero, he intentado buscar en los diccionarios español-checo y he encontrado la traducción de *cabrilla*, pero en este caso tal traducción no sirve. Luego quería buscar el adjetivo *encerotado* y éste no apareció en ninguna parte. Entonces he buscado el verbo *encerotar* y he encontrado la explicación en el diccionario de la Real Academia que dice: «dar con cerrote al hilo que usan los zapateros, boteros, etc.».⁶ Al traducir y juntar las dos explicaciones, no podía imaginar qué podía significar relacionándolo con el ganado. He buscado también en Internet, en la página Google y sus dibujos, pero no había ninguna entrada relacionada con el ganado. Después de las consultas con el tutor de este trabajo me he puesto en contacto con un profesor español. Desgraciadamente, ni él me podía ayudar con la explicación y la mejor traducción al checo. Me ha comentado que se podía proteger con algo a los animales, pero no estaba seguro ni con qué se les protegería. La búsqueda por la comprensión todavía no ha terminado. Me suscribí en los foros de discusión en las páginas del diccionario en línea que se llama WordReference.⁷ No esperé ninguna respuesta a mi pregunta, pero me han contestado algunas personas, aunque con el resultado no muy bueno. Algunos me han explicado lo mismo que decía la Real Academia, solamente una explicación me llamó la atención. Uno de los usuarios comentó que se podía tratar de una protección de las patas de los animales cuadrúpedos usando algunas piezas de piel. Además, que podía venir de la palabra *cabritilla*.⁸

Otra palabra con la que he tenido algunos problemas fue la palabra *engazuzar*. He encontrado en el diccionario de la Real Academia que *gazuza* significa «hambre». Entonces, según la explicación de AM: «alborotar, armar *gazuza*», y con todo lo que he entendido primero, pensaba que uno tenía muchísima hambre y que se hace pasar de hambre. Luego con la consulta detallada del diccionario entero de AM entendí lo que significaba la palabra *gazuza* según él. Por eso, cambié la primera traducción a la otra buena de «armar alboroto, ruido».

⁵ MALARET, Augusto: *Diccionario de americanismos*, 3ª ed., Buenos Aires, 1946, p. 383.

⁶ http://buscon.rae.es/draeI/SrvltConsulta?TIPO_BUS=3&LEMA=encerotar

⁷ <http://www.wordreference.com/es/>

⁸ <http://forum.wordreference.com/showthread.php?t=2310182&p=11601177>

- **engazuzar**, tr. **(1)** (Kost), viz: *engaratusar*; **(2)** strhnout povyk, stropit randál; (AM).

La última palabra con mayores problemas a la hora de traducir al checo fue la entrada *enjolonarse*. El diccionario de AM explica esta entrada como *quedar enseñado* y viene de *jolón*. Entonces, busqué en el diccionario de AM para encontrar el significado de la entrada *jolón* y me encontré con la siguiente explicación: «seno o curvatura que se forma en una vela u otra cosa por el estilo que no está tirante, se dice señaladamente de la que se forma en el lienzo de los catres de tijera». La verdad es que no he entendido muy bien qué es lo que se quiere decir exactamente con esa explicación. Con la ayuda del profesor español diciéndolo de otra forma, entendí mejor. Entonces, he traducido esta entrada de manera siguiente:

- **enjolonarse**, zvrat. **(1)** (Kol): prohnout se (lůžko); (AM).

Luego, los problemas a la hora de traducir las entradas han ocurrido con las traducciones de algunas frases, proverbios y refranes. En caso de la entrada *encandilar* se trataba de la explicación del significado número seis. Según dicen los diccionarios de AM y MM: «frase para significar la trampa, chanza o apariencia con que se quiere engañar a uno» (AM); «frase para alertar a alguien con la trampa o engaño que se le quiere hacer» (MM). Pienso que en este caso no tenemos en checo alguna frase o refrán con este sentido, por eso inventé una frase más cercana que se podía usar también en checo:

- **encandilar(se)**, tr/zvrat. **(1)** zvrat. (Kub, Mex, Portor): naštvat se, rozčlít se; (RAE). ● **(2)** tr. (Kost, Kub): lovit se svítlnou; **(3)** (Hond Portor, Nik, Chil): rozsvítit, zapálit; (RR, JD). ● **(4)** zvrat. (Kol, Per, Portor): vyděsit se; **(5)** (Per, Portor): vytrhnout ze spánku; **(6) El juego, que te encadilo.** (Kub): A že tě nachytám!; (AM, MM).

En la entrada *escopeta* aparece un refrán con el significado claro. Lo más difícil fue encontrar algún refrán parecido en la lengua checa. Primero estaba buscando en mi mente si encontraría algo, luego me decidí prestar un libro sobre

los proverbios checos y su uso hacia los finales del siglo XX.⁹ Allí encontré un buen ejemplo de un proverbio que considero el mejor de los posibles: *kuře učí slepici*. Además, lo he cambiado un poco para que se vea allí más el dirigir y el degradar a la persona superior: *když kuře poučuje slepici*. Los diccionarios de AM y MM lo explican de siguiente manera: «significa la presunción de quien, siendo inferior que otro, quiere superarlo», (AM), «frase con la que se zahiere a quienes pretenden dirigir a otros de mayor experiencia y méritos», (MM):

- **escopeta**, f. (1) **ya los pájaros les tiran a las ~s** (Antil, Mex, Per): když kuře poučuje slepici; (2) **no ser uno ~** (Kub, Portor): o věcech: chtít čas (to chce čas); (3) **a propósito de ~** (Chil): mlč!, buď zticha! (způsob jak umlčet osobu mluvící hlouposti); (AM, MM).

En algunos casos me ayudó mucho el Diccionario de Americanismos (DA)¹⁰, con el que hemos trabajado muy a menudo durante las tutorías. Este diccionario no forma parte de mis fuentes primarias, sin embargo, consideré muy útil añadir a una de las entradas de mi parte del diccionario un significado nuevo con el enlace a este diccionario. Ya que ese significado no se había encontrado en los seis anteriores:

- **enchilar(se)**, tr/ intr/zvrat. ● (6) **eso no es cosa de enchíleme usted otra** (Mex): není to tak snadné, jak se zdá; (7) intr. (Kost, Mex): pálit (jako chilli paprička); (8) intr. (Kost): popálit ústa, oči (papričkou, cibulí, česnekem); (AM, MM). ● (9) zvrat. (Guat, Hond, Kost): popálit si ústa, oči (papričkou); (DA). ● (10) (Kost): napálit; (JD).

⁹ BITTNEROVÁ, Dana a Franz SCHINDLER: *Česká přísloví: Soudobý stav konce 20. století*, Praha: Karolinum, 1997.

¹⁰ Asociación de Academias de la Lengua Española: *Diccionario de americanismos*, Lima, 2010.

5. CONCLUSIONES

En el presente trabajo he tratado de elaborar una parte del gran diccionario de americanismos, traduciendo las entradas y las expresiones del español al checo, usando para tal fin varios diccionarios tanto en forma de libro como los diccionarios electrónicos o en línea.

Durante la parte práctica del trabajo me he encontrado con ciertas dificultades, sobre todo, a la hora de traducir algunas expresiones a la lengua materna, ya que a veces es muy difícil encontrar un buen equivalente. Todas estas dificultades por las que tenía que pasar se han comentado en el Comentario paso a paso. Para conseguir una buena imaginación de los consultantes en los casos de las entradas problemáticas, he elaborado también el adjunto con las imágenes de cada una.

Creo que he conseguido elaborar un buen trabajo práctico sin faltas de traducción, ya que siempre había consultado las dificultades ocurridas no solamente con el tutor del trabajo y con los hispanohablantes nativos, sino también he trabajado con las discusiones temáticas en los enlaces electrónicos. Además, puedo declarar que he elaborado todo el trabajo con la mayor precisión, la que este presente trabajo necesitaba.

Según mi opinión, este trabajo es solamente una gota en el mar del gran diccionario, sin embargo espero que ayude a la gente que trabaja con la lengua española de América Latina. Por eso pienso que no solamente esta parte, sino también el diccionario de americanismos entero pueden ser muy útiles para esta gente.

6. BIBLIOGRAFÍA

FUENTES PRIMARIAS

Asociación de Academias de la Lengua Española: *Diccionario de americanismos*, Lima: Santillana Ediciones Generales, 2010.

BITTNEROVÁ, Dana y Franz SCHINDLER: *Česká přísloví: Soudobý stav konce 20. století*, Praha: Karolinum, 1997.

DUBSKÝ, Josef: *Velký španělsko-český slovník*, I, II, Praha: Academia, 1999.

MALARET, Augusto: *Diccionario de americanismos*, 3ª ed., Buenos Aires: Emecé Editores, 1946.

MORÍNIGO, Marcos A.: *Diccionario del español de América*, 2ª ed., Madrid: Milhojas, 1993.

FUENTES SECUNDARIAS

SALA, Marius, ed., et al.: *El español de América*, I, II, Santafé de Bogotá: Instituto Caro y Cuervo, 1982.

RENAUD, Richard, ed., et al.: *Diccionario de americanismos no recogidos por la Real Academia*, 2ª ed., Madrid: Catedra, 2000.

CONSULTAS ELECTRÓNICAS

«Diccionario Español», en *WordReference*,
<<http://www.wordreference.com/definicion/>> [consulta: 12/12/2011].

«Diccionario de la lengua española», en *Real Academia Española*,
<<http://www.rae.es/rae.html>> [consulta: 12/12/2011].

«Seznam Slovník», en *Seznam*,
<<http://slovník.seznam.cz/cz-es/?q=>> [consulta: 12/12/2011].

7. APÉNDICE

- A. Příloha 1: Ecapacle
- B. Příloha 2: Lonchocarpus urucu (Barbasco), Dioscorea mexicana
- C. Příloha 3: Bixa orellana
- D. Příloha 4: Emplea (esparto)
- E. Příloha 5: Canna indica (Achira)
- F. Příloha 6: Pegual
- G. Příloha 7: Encofrado
- H. Příloha 8: Chusquea culeou
- I. Příloha 9: Encuentro
- J. Příloha 10: Endolado
- K. Příloha 11: Enea
- L. Příloha 12: Guadua
- M. Příloha 13: Litre
- N. Příloha 14: Manga
- O. Příloha 15: Epacigüil
- P. Příloha 16: Escolar
- Q. Příloha 17: Esmeralda: colibrí
- R. Příloha 18: Esponja vegetal

A. Příloha 1

Ecapacle

<http://sites.estvideo.net/malinal/e/nahuatlE.html>

http://www.missouriplants.com/Yellowalt/Cassia_occidentalis_page.html

B. Příloha 2

Lonchocarpus urucu

Barbasco

<http://es.wikipedia.org/wiki/Lonchocarpus>

Dioscorea mexicana

<http://www.schmid-juergen.eu/Clones/html/Dioscorea%20mexicana%204.html>

C. Příloha 3

Bixa orellana

Achiote, Bija, Achiotillo, Achote, Analto, Anate, Bijo, Biza, Bizo, Onote

<http://fichas.infojardin.com/condimentos/bixa-orellana-achiote-bija-achiotillo-achote-analto-bijo.htm>

<http://fichas.infojardin.com/condimentos/bixa-orellana-achiote-bija-achiotillo-achote-analto-bijo.htm>

D. Příloha 4

Emplea (pleite de artesanía del esparto)

<http://informedfarmers.com/crops/fibre-crops/other-non-bast-fibres/esparto/>

<http://es.wikipedia.org/wiki/Esparto>

<http://www.solostocks.com/venta-productos/textil/calzado/mujer/tt848-calzado-cuna-esparto-mujer-pedreria-como-regalos-boda-3-colores-4040865>

E. Příloha 5

Canna indica (Achira)

http://es.wikipedia.org/wiki/Canna_indica

http://es.wikipedia.org/wiki/Canna_indica

F. Příloha 6

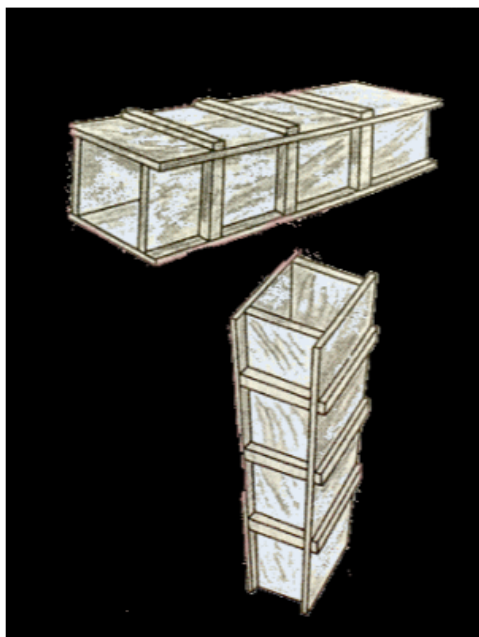
Pegual

<http://www.arandu.com.ar/productos.php?categoria=93&pagina=2>

G. Příloha 7

Encofrado

<http://www.bricopage.com/encofrar.htm>

H. Příloha 8

Chusquea culeou

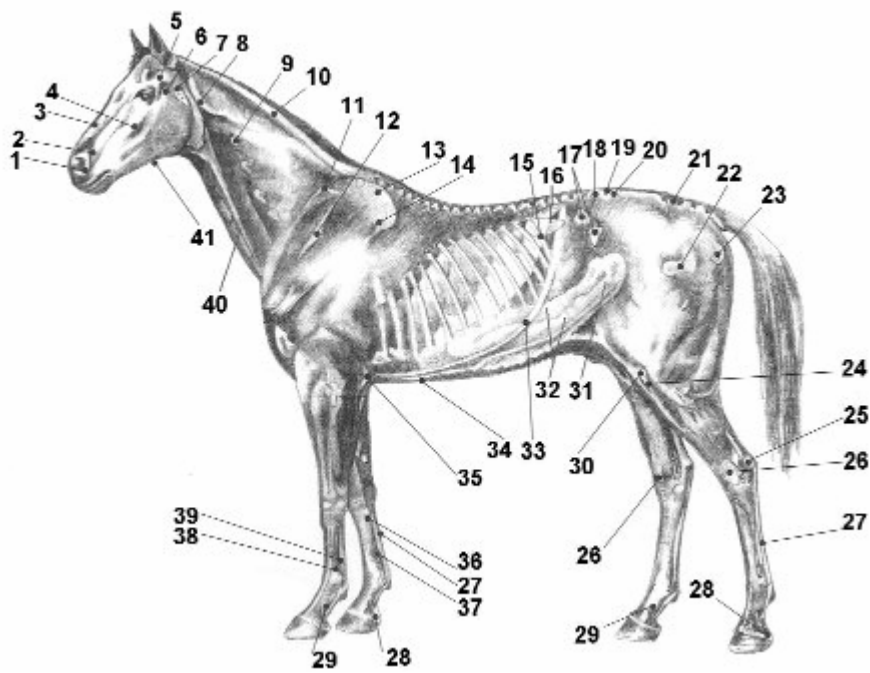
http://es.wikipedia.org/wiki/Chusquea_culeou

http://www.bigplantnursery.co.uk/Chusquea_culeou.html

I. Příloha 9

Encuentro

č. 35: loketní hrbol

<http://www.ifauna.cz/clanek/kone/jak-funguje-kun-cast-1/4404/>

J. Příloha 10

Endolado

http://www.jeldwen.cl/cgi-bin/arcanet/client/anet_page/mask_tienda.pl?page_id=1931&store_tempcode=&product_id=51

http://www.jeldwen.cl/cgi-bin/arcanet/client/anet_page/mask_tienda.pl?page_id=1931&store_tempcode=&product_id=179&store_status=view_product

K. Příloha 11

Enea

http://es.wikipedia.org/wiki/Typha_latifolia

http://cs.wikipedia.org/wiki/Orobinec_%C5%A1irokolist%C3%BD

L. Příloha 12

Guadua

http://es.wikipedia.org/wiki/Guadua_angustifolia

M. Příloha 13

Litre

http://es.wikipedia.org/wiki/Lithraea_caustica

N. Příloha 14

Manga

<http://www.corralondonantonio.com.ar/mang.htm>

O. Příloha 15

Epacigüil

http://cs.wikipedia.org/wiki/Sko%C4%8Dec_obecn%C3%BD

<http://webecoist.com/2008/09/16/16-most-unassuming-yet-lethal-killer-plants/>

P. Příloha 16

Escolar

http://es.wikipedia.org/wiki/Ruvettus_pretiosus

Q. Příloha 17

Esmeralda: colibrí

http://es.wikipedia.org/wiki/Chlorostilbon_mellisugus

R. Příloha 18

Esponja vegetal

<http://www.huertayjardineria.com.ar/esponja.htm>